HANSEL, F.L.

VOLLEDIGE UITWERKINGEN BEHOORENDE BIJ HET PRAKTIJK-EXAMEN

V:-
163
ex.2

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

V:-
163
IX.2

PERPUSTAKAAN NASIONAL R.I.

Tanggal : 30-06-2010
Nomor Induk : 839/PN-MUSEUM/10
BIB-ID : 0010-33259560
ITEM-ID : 00003795332
Asal : Museum Pusat

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

V-163 a

VOLLEDIGE UITWERKINGEN

BEHOORENDE BIJ

HET PRAKTIJK-EXAMEN BOEKHOUDEN

IN NEDERLANDSCH INDIË

DOOR

F. L. HÄNSEL
ACCOUNTANT EN LEERAAR
M. O. BOEKHOUDEN

f 3,50

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

BIJ J. B. WOLTERS' UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ N.V.
GRONINGEN — DEN HAAG — BATAVIA — 1932
Gang Scott 5

KON. BAT. GENOOTSCHAP VAN K. EN W.

BOEKDRUKKERIJ VAN J. B. WOLTERS

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

AFDEELING I

BOEKHOUDEN EN BALANS

HOOFDSTUK I

OPRICHTING EN OVERNAME

1.

Handelszaak:

Goederen	f 35.000,—	
Kantoorgebouw	„ 25.000,—	
Debiteuren	„ 74.675,—	
Kas	„ 3.500,—	
N.-I. Handelsbank (giro)	„ 14.300,—	
Aan Beleen. op Goed. o/g		f 10.000,—
„ Interest		„ 75,—
„ Afschrijv. dub. Deb.		„ 3.733,75
„ Crediteuren		„ 25.579,20
„ Kapitaal		„ 113.087,05

Privé-Administratie:

Woonhuizen	f 35.000,—	
Effecten	„ 26.379,20	
Interest op Effecten	„ 2.100,—	
Geldleeningen	„ 50.000,—	
Handelsbank, dep. u/g	„ 10.000,—	
Handelszaak	„ 113.087,05	
Aan Hypotheek o/g		f 25.000,—
„ Interest		„ 125,—
„ Crediteuren		„ 265,—
„ Kapitaal		„ 211.176,25

2.

Geheimjournaal:

Kantoorgrootboek	f 43.150,—	
Privé Van Voorthuizen	„ 31.850,—	
Aan Kapitaal Van Voorthuizen		f 75.000,—

Kantoorjounaal:

Kas	f 5.000,—	
N.Z. Voorburgwal 398	„ 35.000,—	
Karpetten	„ 15.000,—	
Debiteuren	„ 16.000,—	
Dub. Debiteuren	„ 3.000,—	
Aan Crediteuren		„ 8.000,—
„ Hypotheek o/g		„ 21.000,—
„ Intrest		„ 350,—
„ Afschr. Dub. Deb.		„ 1.500,—
„ Geheimgrootboek		„ 43.150,—

3.

N.V. Algemeene Technische Handelsvereeniging.

Aandeelen	f 1.000.000,—	
aan Aandeelenkapitaal		f 1.000.000,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Deelname in vennootschappen			
N.V. Technische Handel Mij	f 100.000,—		
N.V. Overz. Handel Mij	„ 175.000,—	f 275.000,—	
aan Aandeelen			f 275.000,—
Kas		„ 13.750,—	
aan Agio op aandeelen			„ 13.750,—
Kas		„ 6.215,40	
Debiteuren		„ 123.350,75	
Goederen		„ 51.667,50	
N. I. Handelsbank		„ 3.750,—	
aan Crediteuren			„ 27.312,50
„ Aandeelen			„ 149.000,—
„ Agio op aandeelen			„ 7.450,—
„ Kas			„ 1.221,15

N.V. Technische Handel Mij
boekt niets
Houder van 10 aandeelen in de N.V. Technische Handel Mij.

Effecten		
bijstorting op aandeelen	f 500,—	
aan Kas		f 500,—

4.

De firma Mounod boekt:

Ondern. „Kali Itam" Aan Aandeelhouders „Kali Itam"		f 25.000,—
Aandeelhouders „Kali Itam" Aan Effecten		„ 3.750,—
Ondern. „Kali Itam" Aan Ned. Ind. Esc. Mij		„ 100.000,—

In de boeken van de N.V. „Kali Itam":

Aandeelenkapitaal	f 100.000,—	
Afschrijvingsrekening	„ 90.500,—	
Oogst 1922	„ 15.400,—	
Aan Verlies vorige boekjaren		f 30.300,—
„ firma Mounod & Cie		„ 25.000,—
„ Diverse bedrijfsuitgaven		„ 24.830,87
„ Onderneming, Rubberfabr. en Invent.		„ 125.769,13
Voorschotten der fa. Muiter & Co.	„ 100.000,—	
Aan firma Mounod & Cie		„ 100.000,—

5.

a. Openingsjournaalpost *kantoorboekhouding.*

Kas	f 25.596,97	
Ned. Ind. Esc. Mij	„ 6.934,50	
Debiteuren	„ 110.000,—	
Geheimrekening	„ 9.163,53	
Aan Crediteuren		f 151.695,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Openingsjournaalpost *Geheimboekhouding*:

Goederen	f 165.000,—	
Effecten	„ 50.000,—	
Privé Levi	„ 2.096,05	
„ Hakker	„ 2.067,48	
Aan Kapitaal Levi		f 65.000,—
„ „ Hakker		„ 45.000,—
„ Commanditair Kapitaal Tan Hoo Ping		„ 100.000,—
„ Kantoorrekening		„ 9.163,53
b. Verlies op goederen	f 9.773,—	
Overname debiteuren	„ 14.765,76	
	f 24.538,76	

ten laste van Levi privé-rekening $\frac{65}{110} \times$ f 24.538,76 = f 14.500,18;
ten laste van Hakker privé-rekening $\frac{45}{110} \times$ f 24.538,76 = f 10.038,58.
Levi: debet f 14.500,18 — f 12.404,13 = f 2.096,05.
Hakker: debet f 10.038,58 — f 7.971,10 = f 2.067,48.

6.

Gebouwen	f 100.000,—	
Machinerieën	„ 60.000,—	
Grondstoffen	„ 20.000,—	
Fabrikaten	„ 25.000,—	
Tabak in bewerking	„ 30.000,—	
Vrachtauto's	„ 14.000,—	
Debiteuren	„ 30.000,—	
Kas	„ 1.000,—	
Aan Crediteuren		f 20.000,—
„ Kapitaal		„ 225.000,—
„ Kapitaal Legaat		„ 7.975,—
„ Johan Helmond		„ 9.008,33
„ Mevr. van Raalte-Helmond		„ 9.008,33
„ Eleonora Helmond		„ 9.008,34
Hypotheek u/g Legaat	„ 170.000,—	
Woonhuis id.	„ 50.000,—	
Deposito N. H. Mij Legaat	„ 70.000,—	
Huishuur id.	„ 200,—	
Interest id.	„ 1.825,—	
Aan kapitaal Legaat		„ 292.025,—
Kas Legaat	„ 7.975,—	
Johan Helmond	„ 9.008,33	
Mevr. van Raalte-Helmond	„ 9.008,33	
Eleonora Helmond	„ 9.008,34	
Aan Kas		„ 35.000,—

7.

Kas	f 27.500,—	
Aan Aandeelen in portefeuille		f 25.000,—
„ Agio op aandeelen		„ 2.500,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Boeken filiaal Garoet	f 9.000,—	
Boekhandel P. Broeder Garoet	„ 4.000,—	
Aan Boeken onder P. Broeder Garoet		f 12.200,—
„ Verlies en Winst		„ 800,—
Kantoorartikelen filiaal Garoet	„ 6.000,—	
Boeken „ „	„ 15.000,—	
Debiteuren „ „	„ 2.400,—	
Kas „ „	„ 600,—	
Tokogebouw „ „	„ 10.000,—	
Goodwill „ „	„ 5.000,—	
Aan Crediteuren filiaal Garoet		„ 5.500,—
„ Boekhandel P. Broeder Garoet		„ 4.000,—
„ Hypotheek u/g P. Broeder Garoet		„ 7.000,—
„ Kas		„ 22.500,—

8.

a. De Cultuur Mij Soember Nanas boekt:

Onderneming Soember Sawoe	f 500.000,—	
Nederlandsche Handel Mij	„ 178.000,—	
Kas	„ 3.000,—	
Diverse Debiteuren	„ 2.000,—	
Preanger Cultuur Maatschappij (Crediteuren)	„ 1.000,—	
Onverkocht product 1929	„ 116.000,—	
Goodwill	„ 365.000,—	
aan Crediteuren		f 150.000,—
„ Exploitatiekosten 1929 nog te betalen		„ 15.000,—
„ Aandeelenkapitaal		„ 600.000,—
„ Kas		„ 144.000,—
„ Agio op aandeelen		„ 256.000,—
Onderneming Soember Sawoe	„ 109.000,—	
Agio op aandeelen	„ 256.000,—	
aan Goodwill		„ 365.000,—

(Eventueel te combineeren tot één post).

b. De Preanger Cultuur Mij boekt:

Aandeelen Kapitaal	f 1.000.000,—	
Crediteuren	„ 150.000,—	
Exploitatiekosten 1929 nog te betalen	„ 15.000,—	
aan Onderneming Soember Sawoe		f 500.000,—
„ Nederlandsche Handel Mij		„ 178.000,—
„ Kas		„ 3.000,—
„ Diverse Debiteuren		„ 2.000,—
„ Cultuur Mij Soember Nanas		„ 1.000,—
„ Onverkocht product 1929		„ 116.000,—
„ Goodwill		„ 365.000,—

c. De aandeelhouder boekt:

1. In het Kasboek.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Januari 1930

2/1 Effecten uitkeering bij omruil aandeelen Preanger in aand. Soember Nanas . .	f 1.440,—		

2. In het Effectenboek:

Aandeelen N.V. Preanger

1/1 Balans	f 10.000,— nom.	2/1 Ingeruild tegen aandeelen Soember Nanas	f 10.000,— nom.

Aandeelen Soember Nanas

2/1 Inruil nom. f 10.000,— Preanger	f 6.000,— nom.		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Rekeningen	Openingsbalans		Mutatiestaat HOOFDKANTOOR	
Aandeelenkapitaal	—	f 250.000,—	—	—
Aandeelen in portefeuille	f 95.000,—	—	—	—
Goodwill: A	f 3.000,—	—	—	—
B	„ 7.000,—	—	—	—
C	„ 3.000,—	„ 13.000,—	—	—
Recht op firma D		„ 18.150,—	—	—
Kas		„ 19.300,—	—	f 16.850,—
Giro		„ 250,—	—	—
Nato-Bank		„ 8.000,—	f 15.000,—	—
Gebouwen		„ 130.000,—	—	—
Materieel		„ 41.600,—	—	—
Paarden		„ 5.500,—	—	—
Stalinventaris		„ 2.500,—	—	—
Fourage		„ 200,—	„ 150,—	—
Emballage		„ 6.550,—	—	—
Bergloonen		„ 7.150,—	„ 4.000,—	—
Bergzolderhuur		„ 200,—	„ 700,—	—
Hypotheek		—	„ 100.000,—	—
Oprichtingskosten		„ 7.000,—	—	—
Diverse kosten		„ 450,—	„ 150,—	„ 460,—
Verhuizingen		—	—	„ 1.845,—
Expeditie		—	—	—
Debiteuren A		—	—	—
Debiteuren B		—	—	—
Debiteuren C		—	—	—
Loonen		—	—	—
Salarissen		—	—	„ 400,—
D		—	—	—
Remboursementen		—	—	—
Benzine		—	—	„ 400,—
Olie		—	—	„ 55,—
Onderhoud Auto's		—	—	„ 800,—
Crediteuren A		—	—	—
Crediteuren B		—	—	„ 390,—
Crediteuren D		—	—	—
Huren		—	—	„ 600,—
	f 354.850,—	f 354.850,—	f 20.100,—	f 20.100,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Mutatiestaat A, B, C en D		Proefbalans	
—	—	—	f 250.000,—
—	—	f 95.000,—	—
—	—	—	—
—	—	—	—
—	—	„ 13.000,—	—
—	—	„ 18.150,—	—
f 20.100,—	f 11.010,—	„ 39.400,—	„ 27.860,—
—	—	„ 250,—	—
—	—	„ 23.000,—	—
—	—	„ 130.000,—	—
—	—	„ 41.600,—	—
—	—	„ 5.500,—	—
—	—	„ 2.500,—	—
—	—	„ 350,—	—
—	—	„ 6.550,—	—
—	„ 3.800,—	„ 7.150,—	„ 7.800,—
„ 2.000,—	—	„ 2.200,—	„ 700,—
—	—	—	„ 100.000,—
—	—	„ 7.000,—	—
„ 660,—	—	„ 1.570,—	„ 150,—
—	„ 14.125,—	„ 1.845,—	„ 14.125,—
—	„ 2.475,—	—	„ 2.475,—
f 650,—	f 300,—	„ 650,—	„ 300,—
f 2.050,—	f 900,—	„ 2.050,—	„ 900,—
„ 100,—	—	„ 100,—	—
„ 6.000,—	—	„ 6.000,—	—
„ 1.950,—	—	„ 2.350,—	—
„ 400,—	„ 800,—	„ 400,—	„ 800,—
—	„ 500,—	—	„ 500,—
—	—	„ 400,—	—
—	—	„ 55,—	—
—	—	„ 800,—	—
—	—	—	„ 580,—
—	—	„ 390,—	„ 1.870,—
—	—	—	„ 800,—
—	—	„ 600,—	—
f 33.910,—	f 33.910,—	f 408.860,—	f 408.860,—

Materieel:

A	f 5.600,—
B	„ 20.000,—
C	„ 5.000,—
D	„ 28.000,—
	f 58.600,—
Afschr. . .	„ 17.000,—
	f 41.600,—

Berekening Goodwill:

Kapitaal A		f 17.101,—
af: Deb. .	f 2.276,—	
bij: Cred. .	„ 750,—	
	f 1.526,—	
bij Remb. .	„ 1.425,—	
		„ 101,—
		f 17.000,—
Aandeelen		„ 20.000,—
Goodwill		f 3.000,—
Kapitaal B		f 69.350,—
af: Deb. .	f 4.250,—	
bij: Cred. .	„ 2.100,—	
	f 2.150,—	
bij: Remb.	„ 800,—	
		„ 1.350,—
		f 68.000,—
Aandeelen		„ 75.000,—
Goodwill		f 7.000,—
Kapitaal C		f 6.225,—
af: Deb. .	f 1.800,—	
bij: Cred. .	„ 2.575,—	
		„ 775,—
		f 7.000,—
Aandeelen		„ 10.000,—
Goodwill		f 3.000,—

Goodwill:

A	f 3.000,—
B	„ 7.000,—
C	„ 3.000,—
Totaal	f 13.000,—

Waarde Zaak D

Overgenomen:

Materiaal .	f 28.000,—	
Paarden . .	„ 1.500,—	
Stalinv. . .	„ 1.000,—	
Fourage . .	„ 100,—	
Emballage .	„ 1.250,—	
		f 31.850,—
Afsch. Materialen . . .		„ 15.000,—
		f 16.850,—
Betaald		„ 35.000,—
Goodwill		f 18.150,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK II

REORGANISATIE EN LIQUIDATIE

11.

Kas	f 33.247,50	
Aan Winkelgoederen		f 33.247,50
Kas	„ 5.000,—	
Aan Inleggelden		„ 5.000,—
Crediteuren	„ 8.250,—	
Aan Verlies en Winst		„ 8.250,—
Liquidatie-rekening	„ 7.500,—	
Aan Kas		„ 7.500,—

12.

1922			
Juni 30	Kas	f 22.946,75	
	Aan Goederen		f 14.739,29
	„ Leden-afnemers		„ 5.502,16
	„ Afnemers-niet-leden		„ 2.705,30
	Crediteuren	„ 6.870,12	
	Voorschotbank	„ 16.500,—	
	Aan Kas		„ 23.370,12
Juli 15	Hypotheek o/g	„ 10.000,—	
	Interest	„ 830,—	
	Aan Tokogebouw		„ 9.750,—
	„ Crediteuren		„ 1.080,—
Juli 31	Kas	„ 16.411,89	
	Aan Goederen		„ 15.561,89
	„ Inventaris		„ 600,—
	„ Voorschotten personeel		„ 250,—
	Onkosten	„ 868,—	
	Crediteuren	„ 4.116,30	
	Voorschotbank	„ 9.147,59	
	Interest	„ 832,50	
	Aan Kas		„ 14.964,39
	Goederen	„ 37.619,61	
	Aan Provisiën en Dranken		„ 17.217,77
	„ Huishoudelijke artikelen		„ 20.401,84
Afschrijving Tokogebouw		„ 3.500,—	
Opslag algem. onkosten		„ 4.866,15	
Reserve		„ 3.791,50	
Opslag voor reserve		„ 1.730,95	
Inlegsommen		„ 8.422,60	

KON. BAT. GENOOTSCHAP VAN K. EN W.

Aan Tokogebouw		f 5.250,—
„ Afnemers-niet-leden		„ 201,96
„ Inventaris		„ 350,—
„ Voorschotten personeel		„ 35,—
„ Algemeene onkosten		„ 5.881,28
„ Interest		„ 1.969,53
„ Goederen		„ 7.318,43
„ Leden afnemers		„ 1.305,—

Eindafrekening: Inlegsommen	f 10.850,—	
afgeboekt verlies	„ 8.422,60	
Te verdeelen	„ 2.427,40	

Er waren 217 aandeelen van f 50,—; op 5 aandeelen wordt niets uitgekeerd, zoodat op de overblijvende 212 aandeelen kan worden uitgekeerd f 11,45 per aandeel.

De eindpost wordt:

Inlegsommen	f 2.427,40	
Onafgehaalde winsten van vorige jaren	„ 507,50	
Aan Leden-afnemers		f 1.452,97
„ Kas		„ 1.481,93

13.

Febr. 20	Kas, Aan Orders	f 31.000,—	
Febr. 22	Loonen en Salarissen, Aan Kas	„ 2.000,—	
Febr. 23	Orders	„ 4.960,—	
	Aan Loonen en Salarissen		f 1.960,—
	„ Voorraden		„ 2.400,—
	„ Algemeene onkosten		„ 600,—
Febr. 28	Kas, Aan Orders	„ 8.700,—	
Maart 1	Algemeene onkosten, Aan Kas	„ 715,—	
Maart 15	Kas, Aan Orders	„ 7.000,—	
Maart 16	Kas	„ 40.000,—	
	Aandeelen Kembangan (Effecten)	„ 200.000,—	
	Aan Gebouwen en terreinen		„ 240.000,—
Maart 20	Kas	„ 95.000,—	
	Aan Machine-installaties		„ 70.000,—
	„ Voorraden		„ 15.000,—
	„ Debiteuren		„ 10.000,—
Maart 21	Crediteuren	„ 30.000,—	
	Bank	„ 170.000,—	
	Aan Kas		„ 152.500,—
	„ Aandeelen Kembangan (Effecten)		„ 47.500,—
	Afschrijving Machine-installaties	„ 65.000,—	
	Aan Machine-installaties		„ 65.000,—
	Afschrijving Gebouwen en Terreinen	„ 15.000,—	
	Aan Gebouwen en Terreinen		„ 15.000,—
Maart 22	Aandeelenkapitaal	„ 150.000,—	
	Aan Liquidatierekening		„ 150.000,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI

Maart 25 Liquidatierekening . . . . . f 150.000,—
Aan Aandeelen Kembangan (Effecten) . . . . . f 150.000,—

Voor uitkeering aan aandeelhouders is thans nog in kas f 36.485,—. Er kan dus per aandeel nog worden uitgekeerd f 121,61, waarna nog f 2,— overblijft.

Verlies- en Winstrekening (facultatief)

Verliessaldo vorige jaren . .	f 100.000,—	Orders	f 1.740,—
Salarissen en loonen	„ 40,—	Gebouwen en terreinen . . .	„ 55.000,—
Onkosten	„ 115,—	Verlies	„ 113.515,—
Voorraden	„ 22.600,—		
Machine-installatie	„ 45.000,—		
Aandeelen Kembangan . . .	„ 2.500,—		
	f 170.255,—		f 170.255,—

Sluitpost:

Aandeelenkapitaal . . . . . f 113.515,—
Aan Algemeene Verlies- en Winstrekening . . . . . f 113.515,—

Aandeelenkapitaal . . . . . „ 36.485,—
Aan Liquidatierekening . . . . . „ 36.485,—

14.

a. Gewoon Aandeelenkapitaal 50% van f 2.500.000,— — f 5.000.000,— . . . . . f 1.000.000,—
Preferent Aandeelenkapitaal 25% van f 1.000.000,— . . „ 250.000,—
Aan Verliessaldo 1922 . . . . . f 1.250.000,—

b. P. M.

c. Als werkelijke reserves kunnen worden aangemerkt:
Reserverekening . . . . . „ 500.000,—
Debiteurenreserve . . . . . „ 40.000,—

Reserverekening . . . . . „ 250.000,—
Debiteurenreserve . . . . . „ 20.000,—
Aan Verliessaldo 1922 . . . . . „ 270.000,—

15.

Aandeelenkapitaal . . . . . f 3.996.000,—
6% Cum. Pref. Aandeelen . . . . . „ 2.000.000,—
4½% Obligatieleening . . . . . „ 400.000,—
Crediteuren . . . . . „ 30.000,—
Dubieuse debiteuren . . . . . „ 250.000,—
Aan 6% Pref. aandeelen . . . . . f 200.000,—
„ Debiteuren . . . . . „ 280.000,—
„ Reserve dub. vorderingen . . . . . „ 212.500,—
„ Gebouwen en terreinen . . . . . „ 2.050.000,—
„ Machines . . . . . „ 1.000.000,—
„ Voorraden . . . . . „ 1.100.000,—
„ Verlies . . . . . „ 1.796.000,—
„ Reserve . . . . . „ 37.500,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1923	Reserve	f	37.500,—	
	Aan verlies			f 37.500,—
1924	Verlies en Winst	„	141.509,87	
	Aan Verlies 1923			„ 1.571,35
	„ Reserve tot afl. 6% hyp. Leening			„ 139.000,—
	„ Onverdeeld Winstsaldo			„ 938,52
	6% Hyp. Obligatieleening	„	139.000,—	
	Aan uitgelote Obligaties			„ 139.000,—

16.

Aandeelenkapitaal	f 400.000,—	
aan Verlies en Winst		f 300.000,—
„ Ongeplaatste aandeelen		„ 100.000,—
Pref. aandeelenkapitaal	„ 300.000,—	
aan Verlies en Winst		„ 125.000,—
„ Aandeelenkapitaal		„ 125.000,—
„ Ongepl. Pref. aandeelen		„ 50.000,—
5% Hyp. Oblig. Leening	„ 500.000,—	
aan Aandeelenkapitaal		„ 200.000,—
„ Ongepl. 4% Hyp. Oblig.		„ 200.000,—
„ Ongepl. 5% Hyp. Oblig.		„ 100.000,—
Ongepl. 4% Hyp. Oblig.	„ 400.000,—	
aan 4% Hyp. Oblig. Leening		„ 400.000,—
Nationale Bank	„ 195.000,—	
Disagio op Hyp. Oblig. Leening	„ 5.000,—	
aan Ongepl. 4% Hyp. Oblig.		„ 200.000,—
Verlies en Winst	„ 255.000,—	
aan Gebouwen		„ 150.000,—
„ Disagio op Hyp. Oblig.		„ 5.000,—
„ Octrooirechten		„ 100.000,—
Debiteuren (aandeelhouders)	„ 175.000,—	
aan Aandeelenkapitaal		„ 175.000,—
Verlies en Winst	„ 170.000,—	
aan Reserve voor diverse belangen		„ 170.000,—

HOOFDSTUK III

FAILLISSEMENT

21.

Sept. 15	Debiteuren	f	13.000,—	
	Aan Goederen			f 13.000,—
Sept. 18	Te innen Wissels	„	10.000,—	
	Aan Debiteuren			„ 10.000,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

		Ned. Ind. H. Bank (of kas)	f 9.900,—	
		Interest	„ 100,—	
		Aan te innen Wissels		f 10.000,—
Oct.	3	*a.* Failliete Boedel	„ 13.000,—	
		Aan Debiteuren		„ 3.000,—
		„ Kas		„ 9.916,50
		„ Interest		„ 83,50
		b. Goederen	„ 10.400,—	
		Debiteuren	„ 2.800,—	
		Aan Failliete Boedel		„ 13.000,—
		„ Weeskamer		„ 200,—
		c. Failliete Boedel	„ 6.000,—	
		Aan Beleening o/g		„ 6.000,—

22.

a. Jan.	10	B. Kouthoofd	f 58.000,—	
		Aan Koffie		f 58.000,—
		Te Innen Wissels	„ 58.000,—	
		Aan Kouthoofd		„ 58.000,—
		Kas	„ 57.407,11	
		Interest	„ 592,89	
		Aan te Innen Wissels		„ 58.000,—
	26	Goederen: 500 picol	„ 29.000,—	
		Aan Beleening o/g		„ 20.000,—
		„ Kouthoofd		„ 9.000,—
		Debiteuren: Anthonijs f 17.700,—		
		Schneider „ 11.400,—	„ 29.100,—	
		Aan Kouthoofd		„ 29.000,—
		„ Wees- en Boedelkamer qq.		„ 100,—
	30	Kouthoofd	„ 57.536,—	
		(terugkoop traite f 58.000,— 72 dg. disc. à 4%)		
		Aan Kas		„ 57.536,—

b. De in te dienen vordering zal groot zijn f 57.536,— — f 9.000,— — f 29.000,— = f 19.536,—.

23.

a. Jan.	10	Rijwielen	f 1.210,84	
		Debiteuren	„ 825,—	
		Aan Dub. Debiteuren		f 1.816,26
		„ Kas		„ 219,58
	10	Afschr. dub. debiteuren	„ 500,—	
		Aan Kas		„ 500,—
	15	Goederen	„ 150,—	
		Afschr. dub. debiteuren	„ 89,—	
		Aan Dub. Debiteuren: H. Doubtful m/r £ 20,—		„ 239,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Maart 18	P. M.			
April 7	Afschr. dub. debiteuren	f	197,79	
	Aan Dub. Debiteuren			f 197,79
Juni 27	Kas	,,	161,82	
	Aan Dub. Debiteuren			,, 161,82
Aug. 15	Dub. Debiteuren	,,	2.228,88	
	Afschr. dub. debiteuren	,,	285,85	
	Aan Afschr. Dub. Debiteuren			,, 891,55
	,, Dub. Debiteuren			,, 1.623,18
Dec. 31	Dub. Debiteuren	,,	3.618,25	
	Aan Debiteuren			,, 3.618,25

b. Dub. Debiteuren per 31 December 1925: Nom. Waarde Taxatie J. Zweifelsohne R.M. 1.322,25 . . . . . f 799,96
H. Doubtful £ 6,12,— . . . . . ,, 79,53
Hap Liong Hoo . . . . . ,, 420,51 f 1.300,— ,, 390,—
Lauw Tjauw Giok . . . . . ,, 2.228,88 ,, 1.337,33
Ong Ka Lok . . . . . ,, 3.618,25 ,, 2.713,69
f 7.147,13 f 4.441,02
,, 4.441,02
Afschrijving dub. debiteuren 1-1-'26 . . . . . f 2.706,11

Afschrijving Dubieuse Debiteuren

10 Jan. 1925	f 500,—	1 Jan. 1925 Saldo	f .....
15 Febr. 1925	,, 89,—	15 Aug. 1925	,, 891,55
7 April 1925	,, 197,79		
15 Aug. 1925	,, 285,85		
31 Dec. 1925 V. en W.	,, 335,92		
Saldo	,, 2.706,11		
	f 4.114,67		
af:	,, 891,55		
	f 3.223,12 = beginsaldo per 1 Jan. 1925.		

HOOFDSTUK IV

AFSCHRIJVINGSREKENINGEN

31.

De uitbreidingsrekening wordt:

1-1-'08 Saldo	f —.—	31-12-'08 naar V. en W.	f 46.389,15
		Balans	,, 25.328,90
Uitgegeven '08	,, 71.718,05		f 71.718,05
1-1-'09 Saldo	f 25.328,90	31-12-'09 naar V. en W.	f 71.463,02
Uitgegeven '09	,, 81.205,80	Balans	,, 35.071,68
	f 106.534,70		f 106.534,70

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1-1-'10 Saldo	f 35.071,68	31-12-'10 naar V. en W. . .	f 103.464,20
Uitgegeven '10	„ 88.736,18	Balans	„ 20.343,66
	f 123.807,86		f 123.807,86
1-1-'11 Saldo	f 20.343,66	31-12-'11 naar V. en W. . .	f 75.671,24
Uitgegeven '11	„ 59.867,52	Balans	„ 4.539,94
	f 80.211,18		f 80.211,18
1-1-'12 Saldo	f 4.539,94	31-12-'12 naar V. en W. . .	f 23.730,96
Uitgegeven '12	„ 108.597,04	Balans	„ 89.406,02
	f 113.136,98		f 113.136,98
1-1-'13 Saldo	f 89.406,02	31-12-'13 naar V. en W. . .	f 148.322,66
Uitgegeven '13	„ 235.666,54	Balans	„ 176.749,90
	f 325.072,56		f 325.072,56
1-1-'14 Saldo	f 176.749,90	31-12-'14 naar V. en W. . .	f 76.065,30
Uitgegeven '14	„ 68.594,70	Balans	„ 169.279,30
	f 245.344,60		f 245.344,60
1-1-'15 Saldo	f 169.279,30	31-12-'15 naar V. en W. . .	f 101.510,88
Uitgegeven '15	„ 101.782,32	Balans	„ 169.550,65
	f 271.061,53		f 271.061,53
1-1'16 Saldo	f 169.550,65	31-12-'16 naar V. en W. . .	f 144.006,75
Uitgegeven '16	„ 416.021,31	Balans	„ 441.565,21
	f 585.571,96		f 585.571,96
1-1-'17 Saldo	f 441.565,21	31-12-'17 naar V. en W. . .	f 247.049,65[5]
Uitgegeven '17	„ 431.681,34[5]	Balans	„ 626.196,90
	f 873.246,55[5]		f 873.246,55[5]
1-1-'18 Saldo	f 626.196,90	31-12-'18 naar rekening „fa-	
Uitgegeven '18	„ 153.748,48	brieken"	f 779.945,38
	f 779.945,38		f 779.945,38

De afschrijvingen à 5% worden dus:

1908	f 71.718,05	waarvan 5%	f 3.585,90
1909	„ 81.205,80		
	f 152.923,85	„ 5%	„ 7.646,19
1910	„ 88.736,18		
	f 241.660,03	„ 5%	„ 12.083,—
1911	„ 59.867,52		
	f 301.527,55	„ 5%	„ 15.076,38
1912	„ 108.597,04		
	f 410.124,59	„ 5%	„ 20.506,23
1913	„ 235.666,54		
	f 645.791,13	„ 5%	„ 32.289,56
1914	„ 68.594,70		
	f 714.385,83	„ 5%	„ 35.719,29
1915	„ 101.782,32		
Transporteeren	f 816.168,15	„ 5%	„ 40.808,41
			f 167.714,96

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Transport	f 816.168,15		f 167.714,96
1916	„ 416.021,31		
	f 1.232.189,46	waarvan 5%	„ 61.609,47
1917	„ 431.681,34⁵		
	f 1.663.870,80⁵	„ 5%	„ 83.193,54
1918	„ 153.748,48		
	f 1.817.619,28⁵	„ 5%	„ 90.880,96
		Tezamen	f 403.398,93

32.

Gewijzigde afschrijvingen

			Fiscale afschrijving		Gewenschte afschrijving
Gebouwen:	2½% van f 240.000,—	in 6 jaar =	f 36.000,—	5% = . . .	f 72.000,—
Machinerieën:	10% „ „ 180.000,—	„ 6 „ =	„ 108.000,—	12½% = . . .	„ 135.000,—
	10% „ „ 100.000,—	„ 5 „ =	„ 30.000,—	12½% = . . .	„ 37.500,—
	10% „ „ 25.000,—	„ 4 „ =	„ 10.000,—	12½% = . . .	„ 12.500,—
	10% „ „ 10.000,—	„ 3 „ =	„ 3.000,—	12½% = . . .	„ 3.750,—
			f 151.000,—		f 188.750,—
Inventaris:	5% = „ 75.000,—	„ 6 „ =	f 22.500,—	10%	f 45.000,—
		Totaal	f 209.500,—		f 305.750,—

Journaalposten

Gebouwen voor verhooging tot aanschaffingswaarde	f 140.000,—	
Machinerieën voor idem	„ 125.000,—	
Inventaris voor idem	„ 45.000,—	
Aan Fiscale afschrijving gebouwen		f 36.000,—
„ Extra „ „		„ 36.000,—
„ Fiscale „ machinerieën		„ 151.000,—
„ Extra „ „		„ 37.750,—
„ Fiscale „ inventaris		„ 22.500,—
„ Extra „ „		„ 22.500,—
„ Reserve door gewijzigde afschrijvingen voor surplus door te hooge afschrijving in vorige jaren		„ 4.250,—

33.

Dubieuse Vorderingen	f 1.537,23	
Aan Debiteuren		f 1.537,23
Debiteuren	„ 100,—	
Aan Goederen		„ 100,—

Afschrijving Dubieuse Vorderingen:

oninbare vorderingen	f 1.101,58	
verlies faillissement	„ 918,75	
oninbare voorschotten	„ 375,—	„ 2.395,33

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Aan Debiteuren		f 1.101,58
„ Dubieuse Vorderingen		„ 918,75
„ Voorschotten		„ 375,—
Verlies en Winst	f 2.263,14	
Aan Afschrijving Dub. Vorderingen		„ 2.263,14

Balans

Debiteuren	f 39.292,84	Afschr. Dubieuse Vorderingen	f 1.252,21
Dubieuse Vorderingen	„ 2.373,88		
Voorschotten	„ 405,50		

34.

Journaalposten

Dubieuse Debiteuren	f 16.250,—	
Aan Debiteuren		f 16.250,—
Verlies en Winst	„ 8.250,—	
Aan Afschr. dubieuse debiteuren		„ 8.250,—

1. 2*a* en 2*c* Dubieuse Debiteuren-boek.

A.

1926		1926	
Jan. 1 Te vorderen	f 2.000,—	Maart 3 Kassa	f 1.500,—
		Dec. 31 Saldo n. r.	„ 500,—
	f 2.000,—		f 2.000,—
Jan. 1 Saldo v. r.	f 500,—		

B.

1926		1926	
Jan. 1 Te vorderen	f 4.000,—	Juli 6 Effecten	f 3.570,26
		Juli 6 Afschrijving	„ 429,74
	f 4.000,—		f 4.000,—

C.

1926		1926	
Jan. 1 Te vorderen	f 8.000,—	Dec. 31 Saldo n. r.	f 8.000,—
	f 8.000,—		f 8.000,—
Jan. 1 Saldo v. r.	f 8.000,—		

D.

1926		1926	
Jan. 1 Te vorderen	f 750,—	Sept. 10 Kassa	f 400,—
		Sept. 10 Afschr.	„ 350,—
	f 750,—		f 750,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

E.

1926			1926		
Jan. 1	Te vorderen	f 1.500,—	Dec. 31	Saldo n. r.	f 1.500,—
		f 1.500,—			f 1.500,—
Jan. 1	Saldo v. r.	f 1.500,—			

F.

1926			1926		
Dec. 31	Overdracht van Debit.	f 1.000,—	Dec. 31	Saldo n. r.	f 1.000,—
		f 1.000,—			f 1.000,—
Jan. 1	Saldo v. r.	f 1.000,—			

G.

1926			1926		
Dec. 31	Overdracht van Debit.	f 500,—	Dec. 31	Saldo n. r.	f 500,—
		f 500,—			f 500,—
Jan. 1	Saldo v. r.	f 500,—			

H.

1926			1926		
Dec. 31	Overdracht van Debit.	f 2.500,—	Dec. 31	Saldo n. r.	f 2.500,—
		f 2.500,—			f 2.500,—
Jan. 1	Saldo v. r.	f 2.500,—			

Dubieuse Debiteuren

1926				1926		
Jan. 1	Saldo v. r.			Maart 2	A	f 1.500,—
	A	f 2.000,—		Juli 6	B	,, 4.000,—
	B	,, 4.000,—		Sept. 10	D	,, 750,—
	C	,, 8.000,—		Dec. 31	Saldo n. r.	
	D	,, 750,—			A	f 500,—
	E	,, 1.500,—	f 16.250,—		C	,, 8.000,—
Dec. 31	Overdr. v. debit.:				E	,, 1.500,—
	F	f 1.000,—			F	,, 1.000,—
	G	,, 500,—			G	,, 500,—
	H	,, 2.500,—	,, 4.000,—		H	,, 2.500,— ,, 14.000,—
			f 20.250,—			f 20.250,—
Jan. 1	Saldo v. r. (dezelfde specificatie		f 14.000,—			

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Afschrijving Dubieuse Debiteuren

1926					1926		
Juli	6	Afschrijving B . . .	f	429,74	Jan. 1	Saldo v. r.	f 8.250,—
Sept.	10	„ D . . .	„	350,—	Dec. 31	Bijschr. verm. verl. .	„ 2.979,74
Dec.	31	Saldo n. r.	„	10.450,—			
			f	11.229,74			f 11.229,74
					Jan.	1 Saldo v. r.	f 10.450,—

Specificatie Saldo Rek. Afschrijving Dubieuse Debiteuren

A	Vorder.	f	500,—	waarde	f	50,—	afschr.	f	450,—
C	„	„	8.000,—	„	„	800,—	„	„	7.200,—
E	„	„	1.500,—	„	„	150,—	„	„	1.350,—
F	„	„	1.000,—	„	„	750,—	„	„	250,—
G	„	„	500,—	„	„	300,—	„	„	200,—
H	„	„	2.500,—	„	„	1.500,—	„	„	1.000,—
		f	14.000,—		f	3.550,—		f	10.450,—

Journaalposten

Maart	2	Kas	f 1.500,—	
		Aan Dub. Deb.		f 1.500,—
Juli	6	Effecten	„ 3.570,26	
		Afschr. dub. deb.	„ 429,74	
		Aan Dub. Deb.		„ 4.000,—
Sept.	10	Kas	„ 400,—	
		Afschr. dub. deb.	„ 350,—	
		Aan Dub. Deb.		„ 750,—
Dec.	31	Dub. Debiteuren	„ 4.000,—	
		Aan Debiteuren		„ 4.000,—
Dec.	31	Verlies en Winst	„ 2.979,74	
		Aan Afschr. dub. deb.		„ 2.979,74

35.

Berekening der oorspronkelijke vorderingen:

A	$\frac{100}{75} \times \frac{100}{50} \times 750 =$	f 2.000,—
B	$\frac{100}{90} \times 3600 =$	„ 4.000,—
C	$\frac{100}{90} \times \frac{100}{80} \times \frac{100}{75} \times 5400 =$	„ 10.000,—
D	$\frac{100}{74} \times 6000 =$	„ 8.000,—
		f 24.000,—

De journaalpost luidt:

Dub. Debiteuren	A	f 1.250,—	
	B	„ 400,—	
	C	„ 4.600,—	
	D	„ 2.000,—	f 8.250,—
aan afschrijving Dub. Debiteuren			f 8.250,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

In het Dub. Debiteurenboek wordt bijgeboekt op de diverse rekeningen:

A		C	
1/1 '29 Saldo	f 750,—	1/1 '29 Saldo	f 5.400,—
Afschrijvingen	„ 1.250,—	Afschrijvingen	„ 4.600,—

B		D	
1/1 '29 Saldo	f 3.600,—	1/1 '29 Saldo	f 6.000,—
Afschrijvingen	„ 400,—	Afschrijvingen	„ 2.000,—

HOOFDSTUK V

RESERVE-REKENINGEN, PENSIOEN- EN WAARBORGFONDSEN

41.

Journaalposten

Effecten belegde reserve	f 47.325,50	
Aan effecten		f 47.325,50
Effecten belegde reserve	„ 849,50	
Aan koersversch. Effecten belegde reserve		„ 849,50
Effecten	„ 115,20	
Aan koersverschillen effecten		„ 115,20
Interest belegd reservefonds	„ 975,—	
Aan interest		„ 975,—
Interest	„ 3.500,—	
Aan interest belegd reservefonds		„ 3.500,—

Interest

Debet		*Credit*	
Loopende rente Eff. Bel. Res.	f 975,—	1/1 te bet. hypotheekrente 5 mnd. van f 25.000,—	f 520,83
„ „ Effecten	„ 230,—	Effecten	„ 875,—
Hypotheekrente 1 Febr.	„ 625,—	„ Belegde Reserve	„ 3.500,—
„ 1 Aug.	„ 562,50	Overb. n/rente Bel. Res. fonds	„ 975,—
Overb. n/rente Bel. Reserve	„ 3.500,—	31/12 naar Verl. en Winst	„ 438,34
31/12 Nog te betalen:			
5 mnd. hyp.rente van f 20.000,—	„ 416,67		
	f 6.309,17		f 6.309,17
		1/1 te bet. 5 mnd. hypoth.rente	f 416,67

Het batig saldo met de Belegde reserve verkregen is f 3.500,— — f 975,— = f 2.525,—.

42.

Op 1 October levert de fa. Arendsen in 10 obligaties 6% N. I. 1923 D. coupon 15/9, dus reeds verschenen rente 16 d. = $\frac{16}{360} \times$ f 600,— = ... f 26,67

Zij ontvangt daarvoor:

10 obligaties 4½% N. I. 1929, coupon 1/9 reeds verschenen rente 30 d. = . . „ 37,50

Blijft te betalen rente f 10,83

plus in contanten 10 × f 37,50 . . . . . „ 375,—

f 364,17

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Zij boekt dus:

a.	1. P. M. Conversie 10 obligaties 6% in 10 obligaties 4½%.		
	2. Kas	f 364,17	
	Interest der Belegde Reserve	„ 10,83	
	Aan Effecten der Belegde Reserve		f 375,—
	3. Reserve } aan Effecten der Belegde Reserve }	„ 161,50	
b.	Credit: Coupon 15/9	„ 300,—	
	D. 14/4 f 50,—		
	1/10 „ 10,83	„ 60,83	
		f 239,17	

43.

De Maatschappij A boekt:

April 10	Verlies en Winst 1927	f 40.000,—	
	Aan Pensioenfonds		f 40.000,—
April 15	Pensioenfonds	„ 40.000,—	
	aan Effecten		„ 37.470,—
	aan Javasche Bank		„ 2.530,—
Mei 7	Javasche Bank	„ 71,20	
	aan Effecten		„ 71,20
Juni 30	Pensioenfonds	„ 150,—	
	Gratificaties (Uitkeeringen)	„ 2.500,—	
	aan Kas		„ 2.650,—

Het Pensioenfonds boekt:

April 10	Maatschappij A	„ 40.000,—	
	aan Kapitaal		„ 40.000,—
April 15	Javasche Bank	„ 2.530,—	
	Effecten	„ 36.750,—	
	Interest van Effecten	„ 720,—	
	aan Maatschappij A		„ 40.000,—
Mei 5	Javasche Bank	„ 743,65	
	aan Interest van Effecten		„ 743,65
Mei 7	Interest van Effecten	„ 71,20	
	aan Javasche Bank		„ 71,20
Juni 30	Pensioenen	„ 150,—	
	aan Maatschappij A		„ 150,—

44.

Renteberekening:

1921:		1922:	
fonds	f 20.000,—	fonds f 22.500,— + f 500,— =	f 23.000,—
in het bedrijf	„ 10.000,—	belegd	„ 15.500,—
à 5% is f 500,—		in het bedrijf	f 7.500,—
		à 5% is f 375,—	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1923:

fonds f 25.367,50 + f 500,— +		
+ f 375,— =	f 26.242,50	
belegd	„ 16.500,—	
nog niet	f 9.742,50	
te ontvangen rente	„ 400,—	
in het bedrijf	f 9.342,50	
à 5% is	„ 467,13	

Recapitulatie rente:

1921	f 500,—
1922	„ 375,—
1923	„ 467,13
	f 1.342,13

Aankoop f 7.000,— nom. aand.

Jav. Handel Mij à 90%	f 6.300,—
courtage ½%	„ 35,—
zegel 1 °/₀₀	„ 7,—
	f 6.342,—

Boeking van de N.V.:

a.	Pensioenfonds personeel	f 25.367,50	
	Aan Effecten v. h. Bel. Pensioenfonds		f 6.500,—
	„ Deposito „ „ „		„ 10.000,—
	„ Interest „ „ „		„ 400,—
	„ Administratie Pensioenfonds		„ 8.467,50
b.	Verlies en Winst (Interest)	„ 1.342,13	
	Aan Administratie Pensioenfonds		„ 1.342,13
c.	Kas	„ 7.000,—	
	Aan Administratie Pensioenfonds		„ 7.000,—
d.	Administratie Pensioenfonds	„ 6.342,—	
	Aan Kas		„ 6.342,—

Boeking van het Pensioenfonds:

a.	Effecten	„ 6.500,—	
	Deposito	„ 10.000,—	
	Interest	„ 400,—	
	N.V. Jav. Handel Mij	„ 8.467,50	
	Aan Pensioenfonds (Kapitaal)		„ 25.367,50
b.	N.V. Jav. Handel Mij	„ 1.342,13	
	Aan Pensioenfonds (Kapitaal)		„ 1.342,13
c.	N.V. Jav. Handel Mij	„ 7.000,—	
	Aan Effecten		„ 7.000,—
	Effecten	„ 6.342,—	
	Aan N.V. Jav. Handel Mij		„ 6.342,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

45.

A.			*B.*		
1. Ondersteuningsfonds .	f 182.280,20		1. Cultuur Mij	f 182.280,20	
Aan Stichting		f 182.280,20	Aan Kapitaal		f 182.280,20
Stichting	„ 166.120,31		Effecten	„ 125.320,31	
Aan Effecten		„ 125.320,31	Hypotheek u/g . . .	„ 40.000,—	
„ Hypotheek u/g .		„ 40.000,—	Intrest	„ 800,—	
„ Intrest		„ 800,—[1]	Aan Cultuur Mij . .		„ 166.120,36
2. Stichting	„ 19.846,20		2. Effecten	„ 19.846,20	
Aan Kas		„ 19.846,20	Aan Cultuur Mij . .		„ 19.846,20
3. Kas	„ 3.200,—		3. Cultuur Mij	„ 3.200,—	
Aan Stichting		„ 3.200,—	Aan Hypotheek u/g .		„ 2.000,—
4. Kas	„ 1.882,60		„ Intrest		„ 1.200,—
Aan Stichting		„ 1.882,60	4. Cultuur Mij	„ 1.882,60	
5. Stichting	„ 320,—		Aan Bijdrage Person.		„ 1.882,60
Aan Kas		„ 320,—	5. Uitkeeringen	„ 320,—	
			Aan Cultuur Mij . .		„ 320,—

HOOFDSTUK VI

HANDELSZAKEN

51.

Oct. 7	pro memorie.		
Oct. 8	Singapore-debiteuren (afnemers) $ 3,382,74	f 4.228,43	
	Aan Goederen		f 4.228,43
	Onkosten	„ 218,19	
	Aan Kas		„ 218,19
	De rekeningen der afnemers in het Singapore-debiteurenboek te debiteeren in totaal voor $ 3,382,74.		
	De ter-inning-zending der kwitanties P. M.		
Oct. 26	Factorij te Singapore $ 2,592,75	f 3.240,94	
	Aan Singapore-debiteuren (afnemers) $ 2,592,75		f 3.240,94
	De rekening der betrokken afnemers in het Singapore-debiteurenboek te crediteeren in totaal voor $ 2,592,75 en voor dit bedrag in dat boek de rekening der Factorij te Singapore debiteeren.		
	De retourzending der kwitanties ad $ 225,18 .... P. M.		
Oct. 29	Factorij te Makassar	f 5.040,—	
	Aan Factorij te Singapore $ 4,000,—		f 5.040,—
	De rekening der Factorij te Singapore in het Singapore-debiteurenboek crediteeren voor $ 4,000,—.		

[1]) De boeking van de f 800,— rente kan event. achterwege blijven, b.v. wanneer aangenomen wordt, dat de hypotheek tot op moment van boeking geen belegging van het fonds was, of ook wanneer eventueel de loopende rente niet te boek stond (overgang in den loop van het jaar tot andere boekingswijze).

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Oct. 31 *Grootboekrekening Factorij te Singapore:*

			Debet	
Oct. 1	Saldo		$ 2,500,—	f 3.000,—
„ 1—7	$ 4,622,19			
	„ 2,500,—		„ 2.122,19	„ 2.652,74
„ 26	incasso's dlrs.		„ 2,592,75	„ 3.240,94
„ 31	koersverschil			„ 132,85
			$ 7,214,94	f 9.026,53

			Credit	
Oct. 29	remise		$ 4,000,—	f 5.040,—
„ 31	Saldo		„ 3,214,94	„ 3.986,53
			$ 7,214,94	f 9.026,53

Nov. 1	Saldo		$ 3,214,94	f 3.986,53
	Factorij te Singapore		f 132,85	
	Aan Koersverschillen			f 132,85

52.

April 15	Kapokinkoopen 56,8 picol à f 75,—		f 4.260,—	
	Aan diverse crediteuren			f 4.260,—
April 19	Diverse Debiteuren		„ 4.657,60	
	Aan kapokverkoopen			„ 4.657,60
Mei 2	Kapok		„ 4.332,50	
	Aan kapokinkoopen			„ 4.260,—
	Aan kas			„ 72,50
	Diverse Crediteuren		„ 4.260,—	
	Aan kas			„ 4.260,—
Mei 12	Laadkosten		„ 37,50	
	Pakhuishuur		„ 50,—	
	Diverse kosten		„ 39,50	
	Aan Diverse Crediteuren			„ 127,—
Mei 15	Kapokverkoopen		„ 4.657,60	
	Aan Kapok			„ 4.332,50
	„ Laadkosten			„ 37,50
	„ Pakhuishuur			„ 50,—
	„ Diverse kosten			„ 39,50
	„ Interest ($\frac{1}{360} \times \frac{6}{100} \times$ f 4.800,—)			„ 9,60
	„ Voordeelige saldi kapok			„ 188,50

Pro-forma factuur:

Verzonden aan de heeren Waldhouse Ltd New-York per s.s. „Alcyon". d.d. 12 Mei j.l.:

100 b/Ia Java-kapok 56.8 pic. kostprijs à f 75,— =	f 4.260,—
Vracht Koedoes-Semarang	„ 72,50
Transporteeren	f 4.332,50

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

	Transport . . .	f 4.332,50
Onkosten:		
Laadkosten	f 37,50	
Pakhuishuur	„ 50,—	
Diverse kosten	„ 39,50	
Interest	„ 9,60	„ 136,60
		f 4.469,10
Verkocht 56.8 pic. à f 82,—		„ 4.657,60
Voordeelig saldo		f 188,50

53.

Petersen & Co. te Semarang boeken:

1922			
Aug. 10	Kedoe Krossok	f 37.062,—	
	Aan Crediteuren		f 37.062,—
Sept. 15	1/3 in Krossok met v. M. en D. & B.	„ 27.098,64	
	v. Marle & Co. z/r	„ 27.098,64	
	Duveen & Bax z/r	„ 27.098,64	
	Aan Kedoe Krossok		„ 37.062,—
	„ transportkosten of onkosten		„ 2.059,—
	„ matten onkosten		„ 6.500.—
	„ pakloonen „		„ 3.750,—
	„ laadkosten „		„ 625,—
	„ Assurantie „		„ 2.250,—
	„ vrachten „		„ 27.500,—
	„ Provisie (of Commissie)		„ 1.549,62
Oct. 10	N. I. Escompto Mij	„ 80.000,—	
	Aan v. Marle & Co. z/r		„ 27.098,64
	„ v. Marle m/r Hfl. 51.843,33 (à 98)		„ 52.901,36
Jan. 20	v. Marle & Co. m/r Hfl. 30.180,— à 98	„ 30.795,94	
	Aan 1/3 in Krossok met v. M. & D. & B.		„ 30.668,37
	„ Syndicaat winst (Hfl. 125 à 98)		„ 127,57
April 5	v. Marle & Co. m/r Hfl. 21.663,33 = ...	„ 22.105,44	
	N. I. Esc. Mij Hfl. 4.893,94	„ 4.993,20	
	Aan Duveen & Bax z/r		„ 27.098,64

Van Marle & Co. te Amsterdam boeken:

Nov. 1	1/3 in Krossok met P. en D & B	„ 26.556,67	
	Aan Petersen & Co. m/r f 27.098,69 N. I. Crt. . . .		„ 26.556,67
Nov. 17	Onkosten	„ 550,—	
	Aan Kas		„ 550,—
Dec. 2	Petersen & Co. m/r N. I. Crt. f 27.098,64 = ...	„ 26.556,67	
	Petersen & Co. z/r	„ 51.843,33	
	Aan Kas (N. I. Crt. f 80.000,— à 98)		„ 78.400,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Dec. 10	Syndicaat i/z Krossok	f 93.000,—	
	Aan Goederen in Combinatie		f 93.000,—
Dec. 15	Onkosten	„ 425,—	
	Aan Kas		„ 425,—
Jan. 18	Rott. Bankvereeniging (of Kas)	„ 93.500,—	
	Aan Syndicaat i/z Krossok		„ 93.500,—
Jan. 20	*a.* Goederen in Combinatie	„ 93.000,—	
	Aan Onkosten		„ 975,—
	„ Commissie 2% van f 93.000,—		„ 1.860,—
	„ 1/3 in Krossok enz.		„ 30.055,—
	„ Petersen & Co. z/r		„ 30.055,—
	„ Duveen & Bax		„ 30.055,—
	b. Syndicaat i/z Krossok	„ 500,—	
	Aan Petersen & Co. z/r		„ 125,—
	„ Duveen & Bax		„ 125,—
	„ Syndicaatwinst		„ 125,—
	„ Weinhausen z/r		„ 62,50
	„ Wolff Schmidt & Co. z/r		„ 62,50
April 5	Kas (of Duveen & Bax)	„ 21.663,33	
	Aan Petersen & Co. z/r		„ 21.663,33

54.

a.	Suiker onder de Ned. Alg. Imp. handel	f 36.567,50	
	Aan Suiker		f 36.000,—
	„ Onkosten (of Kas)		„ 567,50
	Beleening o/g	„ 22.000,—	
	Intrest	„ 275,—	
	Ned. Ind. Crediet- en Handelsbank Sem.	„ 7.800,19	
	Aan Ned. Alg. Imp. handel m/r Ned. f 30.000,— à 99¾		„ 30.075,19
b.	Ned. Alg. Importhandel, Amsterdam m/r Ned. f 40.575,—	„ 40.778,89	
	Aan Suiker onder Ned. Alg. Imp. handel		„ 40.778,89

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

55.

Memoriaal	Bankuitg.	Bankontv.	Kasuitg.	Kasontv.	Verkoopboek	Inkoopboek	Balans per 1 Jan.	Proefb. per ult. Jan.
				6.275,44			260,83	6.536,27
						4.320,17	16.170,64	20.490,81
						517,80	7.320,18	7.837,98
						2.735,18	11.278,34	14.013,52
					8.539,75		10.324,17	18.863,92
							2.560,—	2.560,—
		780,—	1.200,—				420,18	2.400,18
750,—			2.170,50					2.920,50
	400,—		600,—					1.000,—
			245,60					245,60
			370,—					370,—
750,—	400,—	780,—	4.586,10	6.275,44	8.539,75	7.573,15	48.334,34	77.238,78

56.

a. Bruto provenu venduties . . . . . f 2.155,75
Aan Commissie (10 % van f 2.155,75) . . . . . f 215,58
„ Advertentiekosten en zegels . . . . . „ 15,15
„ Kas . . . . . „ 1.925,02

b. Goederen . . . . . „ 557,03
Aan Vendurekeningen . . . . . „ 557,03

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Namen der Rekeningen	Proefb. per ult. Jan.	Balans per 1 Jan.	Inkoopboek	Verkoopboek	Kasontv.	Kasuitg.	Bankontv.	Bankuitg.	Memoriaal
Kas	4.586,10					4.586,10			
Katoen	3.724,60			3.724,60					
Linnen									
Manufact.	4.815,15			4.815,15					
Debiteuren	5.270,14				5.270,14				
T. i. wissels	780,—						780,—		
Bank	1.400,—				1.000,—			400,—	
Kapitaal	37.414,18	37.414,18							
Crediteuren	14.893,31	7.320,16	7.573,15						
T. b. wissels	4.350,—	3.600,—							750,—
Onkosten	5,30				5,30				
Loonen									
	77.238,78	48.334,34	7.573,15	8.539,75	6.275,44	4.586,10	780,—	400,—	750,—

c. Venduaccepten . . . . . f 1.390,58
Commissie . . . . . „ 43,12
Vendurekeningen . . . . . „ 722,05
Onkosten (zegelrecht venduaccept) . . . . . „ 3,—
Aan bruto provenu venduties . . . . . f 2.155,75
„ Notariskantoor (voor voorgeschoten zegelrecht) . . . . . „ 9.—

Javasche Bank . . . . . „ 1.376,67
Disconto . . . . . „ 13,91
Aan Venduaccepten . . . . . „ 1.390,58

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

57.

Ba-

Fol.	Expl. Rek. Rep. Afd.		Verlies en
	Debet	Credit	Debet
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.	f 1.500,—		f 6.000,—
8.			
9.			
10.	„ 1.250,—		„ 3.632,50
11.	„ 877,—		„ 1.468,—
12.	„ 7.234,—		„ 18.085,—
13.	„ 635,—		„ 254,—
14.	„ 590,—		„ 1.180,—
15.			
16.			
17.			„ 5.261,—
18.			
19.			„ 256,—
20.			„ 10.955,—
21.			
22.			
23.			
24.			„ 16.480,—
25.			„ 4.879,—
26.	„ 520,—		„ 61,—
27.			
28.	„ 5.793,—		
29.		f 234,—	
30.		„ 387,—	
31.		„ 29.973,—	
32.			
33.			
34.			
35. Afschr. deeln. autohandel Djocja . . .			„ 25.000,—
Saldo expl.	„ 12.195,—		
Saldo winst			„ 47.995,50
	f 30.594,—	f 30.594,—	f 141.507,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

lans

Winst	Balans	
Credit	Debet	Credit
		f 100.000,—
		,, 150.000,—
	f 1.822,—	
		,, 17.010,50
	,, 5.246,—	
	,, 150.000,—	
		,, 37.500,—
f 3.600,—		,, 300,—
		,, 80.000,—
	,, 1.000,—	
	,, 312,—	,, 1.734,—
	,, 140,—	
	,, 150,—	,, 212,—
	,, 41.673,—	
	,, 18.200,—	
		,, 4.550,—
		,, 19.518,—
		,, 136.000,—
	,, 190.000,—	
,, 120.378,—		
	,, 7.800,—	
,, 4.320,—		
	,, 12.000,—	
,, 181,—	,, 8.000,—	
	,, 125,—	
	,, 2.000,—	
	,, 6.200,—	
	,, 2.180,—	
	,, 150.000,—	
,, 833,—	,, 22.800,—	
	,, 397,—	,, 225,—
		,, 25.000,—
,, 12.195,—		
		,, 47.995,50
f 141.507,—	f 620.045,—	f 620.045,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Voorafgaande Journaalposten:

Privé Bontekoe aan Huren	f	300,—
Intrest aan Privé Bontekoe	„	1.062,50
Gas en Water aan Privé Bontekoe	„	140,—
Privé Bontekoe aan Electriciteit	„	44,—
Reserve Termijndeb. aan Termijndeb.	„	711,—
Privé Bontekoe aan Termijndeb.	„	8.400,—
Reserve Termijndeb. aan Privé Bontekoe	„	25.392,—
Privé Bontekoe aan Verkoopprovisie	„	1.800,—
Beheersrek. Verm. Mevr. Bontekoe aan Kas	„	5.977,—

Interestrekening:

Saldo D.	f	4.820,—	
Gecred. wegens intrest termijndebiteuren	„	1.367,50	
	f	6.187,50	
Hypotheekr. D. waarvan vooruitbetaald	„	1.000,—	2/m v. f 80.000,— à 7½% nieuwe jaar (1927).
Blijft D.	f	5.187,50	
Bij	„	1.062,50	2/m v. f 85.000,—
	f	6.250,—	à 7½% (1925).

Te verdeelen als 5 : 1 of f 1.250,— t/l rep. afd. en f 5.000,— minus f 1.367,50 of f 3.632,50 t/l verlies en winstrekening.

HOOFDSTUK VII

FABRIEKEN

61.

1. Afgeleverd werk		f 66.486,20	
Aan Materiaal			f 39.625,30
„ Loonen			„ 19.360,50
„ Fabricagekosten			„ 3.725,40
„ Opslag indirecte kosten			„ 2.265,—
„ Opslag voor afschrijvingen			„ 1.510,—

2. Berekening afschrijving 1928:

Aanschaffing 1917	„	—.—	geh. afg.
1918	„	—.—	id. id.
1921 10% van f 55.000,—	„	5.500,—	
1923 10% „ „ 32.500,—	„	3.250,—	
1924 10% „ „ 24.000,—	„	2.400,—	
1927 10% „ „ 55.000,—	„	5.500,—	
1928 10% „ „ 27.500,—	„	2.750,—	
Totaal	f	19.400,—	

Opslag voor afschrijvingen	f 26.435,70	
Aan Afschrijving Machines		f 19.400,—
„ Reserve voor opslagen		„ 7.035,70

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

62.

Balans

Debet		*Credit*	
Vaste Activa	f 1.434.123,—	Kapitaal	f 881.205,70
Kassa	„ 71.000,—	Crediteuren	„ 281.000,—
Debiteuren	„ 12.340,—	N.V. X in rek.-cour.	„ 99.576,18
Claims	„ 81,—	Onuitbet. loonen	„ 1.560,—
Voorsch. aan werkl.	„ 6.560,—	Pensioenfonds	„ 88.170,—
Te vorderen huren	„ 891,—	Directe kosten	„ 725,60
Voorraden	„ 516.716,—	Afschrijving	„ 552.917,30
Werken in behandeling	„ 12.375,—	Afschr. dub. debit.	„ 980,—
Algemeene kosten	„ 5.610,—	Winst	„ 154.121,22
Huren	„ 560,—		
	f 2.060.256,—		f 2.060.256,—

Verlies en Winst

Debet		*Credit*	
Voorraden	f 1.124,—	Opslag directe kosten	f 637.446,—
Pensioenfonds	„ 25.200,—	Opslag algemeene kosten	„ 897.735,—
Directe kosten	„ 625.725,60	Huren	„ 8.020,—
Algemeene kosten	„ 869.390,—	Diverse baten	„ 750,—
Afschrijving	„ 126.417,30	Opbrengst oude materialen	„ 4.790,—
Rente	„ 59.850,38	Sleepkosten	„ 1.760,—
Afschr. dub. debit.	„ 420,—	Winstopslag	„ 275.747,50
Winst-saldo	„ 154.121,22		
	f 1.862.248,50		f 1.862.248,50

Journaalposten

1. Vaste activa . . . . . f 169.950,—
   Aan Uitbreiding (voor overbrenging saldo) . . . . . f 169.950.—

2. Uitbreiding . . . . . „ 4.950,—
   Aan Rente (voor bouwrente à 3% van f 165.000,—) . . . „ 4.950,—

3. Geliëerde vennootschappen . . . . . „ 2.750,—
   Aan Rente (voor rente in rekening-courant) . . . . . „ 2.750,—

4. N.V. X in rekening-courant . . . . . „ 124.250,—
   Aan Geliëerde vennootschappen (voor overbrenging saldo) „ 124.250,—

5. N.V. X in rekening-courant . . . . . „ 169.950,—
   Aan Kapitaal (voor verhooging van het kapitaal met een bedrag, gelijk aan de uitbreiding) . . . . . „ 169.950,—

6. Kapitaal . . . . . „ 126.417,30
   Aan N.V. X in rekening-courant (voor aflossing op het kapitaal van een bedrag, gelijk aan de afschrijving) . . . „ 126.417,30

7. Rente . . . . . „ 12.340,—
   Aan N.V. X in rekening-courant (voor rente in rek.-cour.) „ 12.340,—

8. Pensioenpremie . . . . . „ 12.600,—
   Aan Pensioenfonds . . . . . „ 12.600,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

9.	Aangemaakte goederen	f	14.887,50	
	Uitgevoerde werken	„	33.337,50	
	Uitbreidingen	„	10.550,—	
	Herstellingen	„	3.362,50	
	Aan Prod. materialen			f 21.600,—
	„ „ loonen			„ 11.500,—
	„ Opslag directe kosten			„ 13.300,—
	„ „ algemeene kosten			„ 3.310,—
	„ Winstopslag			„ 12.427,50
10.	Werken in behandeling	„	11.925,—	
	Aan Prod. materialen			„ 4.450,—
	„ „ loonen			„ 3.300,—
	„ Opslag directe kosten			„ 3.400,—
	„ „ algemeene kosten			„ 775,—
11.	Werken in behandeling	„	450,—	
	Aan Diverse kosten op uit te voeren werken			„ 450,—
12.	Rente	„	55.210,38	
	Aan N.V. X in rekening-courant (voor kapitaalrente)			„ 55.210,38
	3% van f 165.000,— = f 4.950,—			
	6% „ „ 837.673,— = „ 50.260,38	„	55.210,38	

63.

Fol.	Expl. rek.		Verlies en Winst		Balans	
1	f —,—	f —,—	f —,—	f —,—	f —,—	f 500.000,—
2	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.600.000,—
3	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 500.000,—	„ —,—
4	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 300.000,—
5	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
6	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
7	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 130.170,—	„ 268.324,—
8	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 4.315,—	„ 128.000,—	„ —,—
9	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 7.250,—	„ —,—
10	„ 8.590,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
11	„ 350,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.963,—	„ —,—
12	„ —,—	„ —,—	„ 85,—	„ —,—	„ —,—	„ 80.000,—
13	„ —,—	„ —,—	„ 35.000,—	„ —,—	„ —,—	„ 100,000,—
14	„ —,—	„ —,—	„ 16.000,—	„ —,—	„ —,—	„ 47.000,—
15	„ —,—	„ —,—	„ 50.000,—	„ —,—	„ 4.326,—	„ —,—
16	„ 57.600,—	„ —,—	„ 14.400,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
17	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 2.060,—
18	„ —,—	„ —,—	„ 21.184,—	„ —,—	„ —,—	„ 7.500,—
Tranporteeren	f 66.540,—	f —,—	f 136.669,—	f 4.315,—	f 771.709.—	f 2.904.884,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fol.	Expl. rek.		Verlies en Winst		Balans	
Transport . . .	f 66.540,—	f —,—	f 136.669,—	f 4.315,—	f 771.709,—	f 2.904.884,—
19	„ 19.200,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 279,—
20	„ 321.963,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
21	„ —,—	„ 1.278.966,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 30.000,—
22	„ —,—	„ 1.184,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
23	„ 487.833,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
24	„ 17.200,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 68.800,—	„ —,—
25	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 500.000,—	„ —,—
26	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 133.232,—	„ —,—
27	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 120.380,—	„ —,—
28	„ 6.832,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 61.488,—	„ —,—
29	„ 150.000,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.350.000,—	„ —,—
30	„ —,—	„ 34.400,—	„ —,—	„ —,—	„ 75.000,—	„ —,—
31	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 9.270,—
32	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 126.452,—	„ —,—
33	„ —,—	„ —,—	„ 10.200,—	„ —,—	„ —,—	„ 10.200,—
34	„ 25.000,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 125.000,—
35	„ 12.500,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 62.500,—
Expl. w.	„ 207.482,—	„ —,—	„ —,—	„ 207.482,—	„ —,—	„ —,—
Winst . .	„ —,—	„ —,—	„ 64.928,—	„ —,—	„ —,—	„ 64.928,—
	f 1.314.550,—	f 1.314.550,—	f 211.797,—	f 211.797,—	f 3.207.061,—	f 3.207.061,—

fol. 33: Afschr. dub. debiteuren; fol. 34: Afschr. gebouwen; fol. 35: Afschr. (extra) gebouwen.

Voorafgaande Journaalposten:

5. Agio	f 15.000,—	31. Waarborgsommen	f 50,—
Aan:		10. Aan Huren	f 50,—
6. Dienst d. Leen. . .	f 3.828,—	17. Dividend	„ 120,—
12. Reserve	„ 11.172,—	12. Aan Reserve	„ 120,—
25. Gebouwen	„ 150.000,—		
34. Aan Afschr. id. . .	„ 100.000,—		
35. „ extra id. . .	„ 50.000,—		

64.

Algemeene Bedrijfskosten

Afschr. Gebouwen	f 12.500,—	Overb. Onderhanden werken	f 16.000,—
„ Machines	„ 32.500,—	nr/ Exploitatie:	
„ Gereedsch.	„ 12.000,—	1. Gemengd dok	„ 59.587,15
Algemeene Onkosten	„ 491.028,10	2. Eigen dok	„ 25.089,32
		3. Werkplaatsen	„ 447.351,63
	f 548.028,10		f 548.028,10

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Materiaal + loon

	Gemengd dok	Eigen dok	Werkplaats
Loon	f 76.000,—	f 38.000,—	f 557.500,—
Mat.	„ 57.000,—	„ 18.000,—	„ 441.000,—
	f 133.000,—	f 56.000,—	f 998.500,—

f 1.187.500,—

$\frac{133.000}{1.187.500} \times 532.028{,}10 =$ . . . „ 59.587,15

$\frac{56.000}{1.187.500} \times$ idem = . . . „ 25.089,32

$\frac{998.500}{1.187.500} \times$ idem = . . . „ 447.351,63

f 532.028,10 (So. Alg. Bedrijfskosten)

Exploitatie „Gemengd Dok"

Afschrijving Deb.	f 400,—	Opbrengst orders	f 200.000,—
Loon	„ 76.000,—	Huur	„ 25.000,—
Materiaal	„ 57.000,—	Afval	„ 285,—
Huur	„ 15.000,—		
Aandeel Alg. Bedr. Kosten	„ 59.587,15		
Winstsaldo	„ 17.297,85		
	f 225.285,—		f 225.285,—

½ × f 17.297,85 = f 8.648,92½.

Exploitatie „Eigen Dok"

Afschrijving Dok	f 7.500,—	Opbrengst orders	f 150.000,—
„ Deb.	„ 250,—	Huur	„ 10.000,—
Loon	„ 38.000,—	Afval	„ 90,—
Materiaal	„ 18.000,—		
Aandeel Alg. Bedrijfskosten	„ 25.089,32		
Winstsaldo	„ 71.250,68		
	f 160.090,—		f 160.090,—

Exploitatie Werkplaatsen

Afschr. Deb.	f 150,—	Opbrengst orders	f 1.696.800,—
Loon	„ 557.500,—	Afval	„ 2.205,—
Materiaal	„ 441.000,—		
Aandeel Alg. Bedr. Kosten	„ 447.351,63		
Winstsaldo	„ 253.003,37		
	f 1.699.005,—		f 1.699.005,—

Verlies en Winst

Intrest	f 22.758,33	Verjaarde Coup.	f 50,—
Belasting	„ 4.130,—	Winst Werkplaats	„ 253.003,37
Winst	„ 306.964,64½	„ Gemengd Dok	„ 8.648,92½
		„ Eigen Dok	„ 71.250,68
	f 332.952,97½		f 332.952,97½

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Orders in behandeling: Loon	f 11.000,—		
„ . . .	„ 7.000,—		
Mat. . . .	„ 9.000,—		
„ . . .	„ 5.000,—	f 32.000,—	
50 % . . .		„ 16.000,—	
		Balans	f 48.000,—

Balans

Gebouwen etc.	f 250.000,—	Aandeelenkapitaal	f 900.000,—
Dok	„ 300.000,—	5 % Obligatieleening	„ 100.000,—
Machines	„ 325.000,—	Afschrijving:	
Gereedschappen Werkpl.	„ 48.000,—	Saldibalans	f 150.000,—
Kas en Bank	„ 79.296,90	fol. 3	„ 12.500,—
Debiteuren	„ 36.790,—	„ 4	„ 7.500,—
Orders in behandeling	„ 48.000,—	„ 5	„ 32.500,—
Magazijn	„ 553.680,—		„ 202.000,—
		Cred.	f 98.750,—
		Huur	„ 15.000,—
		½ Winst gemengd dok	„ 8.648,925
			„ 122.398,92½
		Te betalen Coupons	„ 420,—
		Afschr. Dub. Deb.	„ 5.800,—
		Loon te betalen	„ 1.500,—
		Intrest id.	„ 2.083,33
		Winstsaldo	„ 306.064,64½
	f 1.640.766,90		f 1.640.766,90

HOOFDSTUK VIII

CULTUURMAATSCHAPPIJEN

71.

	Verlies en Winst		Balans	
1. Onderneming Pondok Karet . . .	f 24.286,—	f —,—	f 964.624,—	f —,—
2. Fabrieksgeb. en Machines . . .	„ 1.861,—	„ —,—	„ 14.400,—	„ —,—
3. Woningen en pakhuizen	„ 3.125,—	„ —,—	„ 59.375,—	„ —,—
4. Inventaris	„ 2.916,—	„ —,—	„ 6.000,—	„ —,—
5. 6 % Cum. Pref. aand. kap. . . .	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 500.000,—
6. Gewoon Aandeelenkapitaal . . .	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 400.000,—
7. 6 % Obligatieleening	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 130.000,—
8. Uitgelote obligaties	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 11.500,—
Transporteeren	f 32.188,—	f —,—	f 1.044.399,—	f 1.041.500,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

		Verlies en Winst		Balans	
	Transport	f 32.188,—	f —,—	f 1.044.399,—	f 1.041.500,—
9.	Te betalen coupons	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 765,—
10.	Kas en kassier	„ —,—	„ —,—	„ 11.372,—	„ —,—
11.	Debiteuren	„ —,—	„ —,—	„ 2.786,—	„ —,—
12.	Wervingskosten contract	„ 3.498,—	„ —,—	„ 2.863,—	„ —,—
13.	Conversiekosten	„ 5.000,—	„ —,—	„ 18.000,—	„ —,—
14.	Rubberrekening	„ —,—	„ 162.111,—	„ 31.447,—	„ —,—
15.	Oogstkosten rubber	„ 18.327,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
16.	Bereiding „	„ 8.813,—	„ —,—	„ 1.122,—	„ —,—
17.	Verpakking „	„ 4.236,—	„ —,—	„ 350,—	„ —,—
18.	Afvoer „	„ 2.341,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
19.	Salarissen	„ 13.633,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.350,—
20.	Onderhoud prod. en aanpl.	„ 3.732,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
21.	„ fabr. en mach.	„ 145,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
22.	„ won. en pakh.	„ 2.405,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
23.	„ wegen en bruggen	„ 1.796,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
24.	„ inventaris	„ 1.374,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
25.	Hacil tanah en belastingen	„ 11.931,—	„ —,—	„ —,—	„ 10.778,—
26.	Algemeene onkosten	„ 11.416,50	„ —,—	„ 1.466,—	„ —,—
27.	Onkosten Ziekenverpleging	„ 3.084,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
28.	Intrest	„ 13.689,50	„ —,—	„ —,—	„ 1.400,—
29.	Verkoop Heveazaden	„ —,—	„ 409,—	„ 300,—	„ —,—
30.	Voorschotten personeel	„ 1.294,—	„ —,—	„ 305,—	„ —,—
31.	Reserve werkkapitaal	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 35.000,—
32.	Gratificaties personeel	„ 8.106,—	„ —,—	„ —,—	„ 8.106,—
	SALDO	„ 15.511,—	„ —,—	„ —,—	„ 15.511,—
		f 162.520,—	f 162.520,—	f 1.114.410,—	f 1.114.410,—

fol. 1 Afschr. '14 f 4.168,—
'15 „ 15.781,—
'16 „ 2.786,—
'17 „ 1.551,—
f 24.286,—

fol. 4 Afschr. Vee f 2.116,—
Gereedschappen „ 600,—
Meubelen „ 200,—
f 2.916,—

fol. 26 V. en W.

fol. 12 Afschr. '22 f 1.481,—
'23 „ 1.171,—
'24 „ 846,—
f 3.498,—

So. f 12.695,—
fol. 10 „ 187,50
f 12.882,50

Rijst f 1.466,—
Verl. „ 11.416,50
f 12.882,50

Balans
rijst f 1.466,—

fol. 28 Interest V. en W.

So. f 13.524,—
fol. 7 „ 1.400,—
f 14.924,—

fol. 10 f 1.234,50
Verlies „ 13.689,50
f 14.924,—

Balans credit fol. 7 f 1.400,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Overzicht kosten

OOGST 1924 is groot 98375 + 19030 + 806 = 118211 kg = 236422 ½ kg.

1. *Directe kosten:*

Oogst	f 18.327,—		
Bereiding	„ 8.813,—		
Verpakking	„ 4.236,—		
Afvoer	„ 2.341,—	f 33.717,— =	per ½ kg f 0,1426

2. *Indirecte kosten:*

Salarissen	f 13.633,—		
Werving	„ 3.498,—		
Alg. onkosten	„ 11.416,50		
Ziekenverpleging	„ 3.084,—		
Voorschotten	„ 1.294,—	„ 32.925,50 =	per ½ kg „ 0,1393

3. *Onderhoud:*

Prod. aanplant	f 3.732,—		
Fabrieksgebouwen en machinerieën	„ 145,—		
Woningen en pakhuizen	„ 2.405,—		
Wegen en bruggen	„ 1.796,—		
Inventaris	„ 1.374,—	„ 9.452,— =	per ½ kg „ 0,0399

4. *Afschrijvingen:*

Onderneming	„ 24.286,—		
Fabrieksgebouwen en machinerieën	„ 1.861,—		
Woningen en pakhuizen	„ 3.125,—		
Inventaris	„ 2.916,—	„ 32.188,— =	per ½ kg „ 0,1361

5. Interest f 13.689,50
Conversie „ 5.000,— „ 18.689,50 = per ½ kg „ 0,0791

6. Belastingen f 11.931,—
Gratificaties „ 8.106,— „ 20.037,— = per ½ kg „ 0,0848

Totaal f 147.009,— per ½ kg f 0,6218

Opbrengst afval	f 2.575,50		
Zaad	„ 409,—	„ 2.984,50	per ½ kg „ 0,0126
	Blijft	f 144.024,50	per ½ kg f 0,6092
Opbrengst rubber		„ 159.458,50	per ½ kg „ 0,6745
	Winst	f 15.434,—	per ½ kg f 0,0653

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

72.

Uitwerking fabriek

No.	Saldibalans		Fabrikatierekening		Balans	
1	f 360.000,—		f 8.000,—		f 352.000,—	
2	„ 270.000,—		„ 15.000,—		„ 255.000,—	
3	„ 200.000,—		„ 10.000,—		„ 190.000,—	
4	„ 1.862,—		„ 30,—		„ 1.832,—	
5		f 966.635,—	„ 24.672,—	f 190.875,—		f 800.432,—
6	„ 65.382,—		„ 65.102,—		„ 280,—	
7	„ 3.280,—		„ 275,—		„ 3.005,—	
8	„ 860,—		„ 460,—		„ 400,—	
9	„ 10.200,—		„ 11.300,—			„ 1.100,—
10	„ 22.655,—		„ 23.040,—			„ 385,—
11	„ 25.866,—		„ 26.466,—			„ 600,—
12	„ 3.655,—		„ 3.655,—			
13	„ 2.875,—		„ 2.875,—			
	f 966.635,—	f 966.635,—	f 190.875,—	f 190.875,—	f 802.517,—	f 802.517,—

Kostenverdeeling

	Kampoengthee	Ondern. thee	Algemeen
	6. 65.102,—	3. 10.000,—	1. 8.000,—
	7. 275,—	12. 3.655,—	2. 15.000,—
Algemeen	32.895,—	78.948,—	4. 30,—
Totaal	98.272,—	92.603,—	8. 460,—
			9. 11.300,—
			10. 23.040,—
			11. 26.466,—
			13. 2.875,—
		Algemeen hoofdkantoor	24.672,—
			111.843,—

Verdeeling algemeene kosten:

Geproduceerd en afgeleverd	850.000,50 kg
Kampoengthee 250/850 = ...	32.895,— „
Ondern. thee 600/850 = ...	78.948,—
	111.843,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Uitwerking Hoofdkantoor

No.	Saldibalans		Resultaten rekening		Balans	
1		f 1.500.000,—				f 1.500.000,—
2	f 50.000,—		f 2.500,—		f 47.500,—	
3	„ 60.000,—		„ 3.000,—		„ 57.000,—	
4	„ 1.400.000,—				„ 1.400.000,—	
5		„ 400.000,—	„ 28.000,—			„ 428.000,—
6	„ 4.380,—		„ 1.790,—		„ 2.590,—	
7	„ 8.605,—				„ 8.605,—	
8		„ 320.000,—				„ 329.420,—
		„ 9.420,—				
9	„ 4.060,—				„ 4.060,—	
10		„ 14.200,—				„ 14.200,—
11	„ 3.280,—		„ 3.280,—			
12	„ 15.400,—		„ 16.600,—			„ 1.200,—
13	„ 28.400,—		„ 31.260,—			„ 2.860,—
14	„ 16.800,—		„ 18.000,—			„ 1.200,—
15	„ 54.620,—		„ 54.620,—			
16	„ 6.860,—		„ 7.270,—			
	„ 410,—					
17	„ 34.300,—		„ 36.350,—			
	„ 2.050,—					
18	„ 2.250,—		„ 2.250,—			
19	„ 10.210,—		„ 12.820,—			„ 2.610,—
20	„ 1.000,—		„ 11.020,—			„ 600,—
	„ 9.420,—					
21		„ 120.440,—		f 134.440,—	„ 14.000,—	
22		„ 320.360,—		„ 390.360,—	„ 70.000,—	
23	„ 966.635,—		„ 166.203,—		„ 800.432,—	
24	„ 8.200,—	„ 2.460,—			„ 5.740,—	
V. en W.			„ 129.837,—			„ 129.837,—
	f 2.675.000,—	f 2.675.000,—	f 524.800,—	f 524.800,—	f 2.409.927,—	f 2.409.927,—

Kostenverdeeling Hoofdkantoor

Ondernemingsthee		Kampoengthee	Verkoop		Algemeen	
3.	3.000,—	—	17.	36.350,—	2.	2.500,—
5.	28.000,—		18.	2.250,—	11.	3.280,—
6.	1.790,—		19.	12.820,—	12.	16.600,—
13.	31.260,—			51.420,—	14.	18.000,—
15.	54.620,—		Algemeen	7.710,—	20.	11.020,—
16.	7.270,—			59.130,—		51.400,—
	125.940.—					
Algemeen	19.018,—					
Totaal	144.958,—					

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Verdeeling algemeene kosten:

Fabriek	f 166.203,— 48 %	f 24.672,—
Onderneming	„ 125.940,— 37 %	„ 19.018,—
Verkoop	„ 51.400,— 15 %	„ 7.710,—
		f 51.400,—

Verdeeling verkoopkosten:

	2½ % comm.	Andere kosten	Totaal
Kampoengthee	3311	13.621,—	16.932,—
Ondernemingsthee	9509	32.689,—	42.198,—
			59.130,—

Eindoptelling:

	Ondernemingsthee	Kampoengthee
Verkoopkosten	42.198,—	16.932,—
Fabriekskosten	92.603,—	98.272,—
Ondernemingskosten	144.958,—	—,—
Totaal	279.759,—	115.204,—
Opbrengsten	390.360,—	134.440,—
Winst	110.601,—	19.236,— = f 129.837,—

HOOFDSTUK IX

REEDERIJEN

81.

Maart 10	Verkoop: f 2.000,— 6 % pandbr. Jav. Hyp. Bank à 102		f 2.040,—
	70 dagen rente à 6 %		„ 23,33
			f 2.063,33
	af: ½ % provisie	f 10,20	
	1 p. m. zegel	„ 2,50	f 12,70
			f 2.050,63
Maart 20	Aankoop: f 5.000,— 6 % Planten- en Dierentuin à 100		f 5.000,—
	20 dagen rente à 6 %		„ 16,67
			f 5.016,67
	af: ½ % provisie	f 25,—	
	1 p. m. zegel	„ 5,—	„ 30,—
			f 5.046,67

Journaalposten:

a.	Kas	f 2.050,63	
	Aan Effecten Bel. Res.		f 2.027,30
	„ Interest Bel. Res.		„ 23,33
b.	Effecten Bel. Res.	„ 5.030,—	
	Interest Bel. Res.	„ 16,67	
	Aan Kas		„ 5.046,67
c.	Ned. Ind. Handelsbank	„ 950,—	
	Aan Inter. Bel. Res.		„ 950,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

d. Assurantie eigen risico . . . . . f 2.500,—
Aan Scheepswerf M. . . . . f 2.500,—

e. Assurantiepremiën . . . . . „ 9.000,—
Aan Assurantie eigen risico . . . . . „ 9.000,—

f. Assurantie eigen risico . . . . . „ 6.500,—
Aan Assurantie-reserve . . . . . „ 6.500,—

Interest van de belegde reserve . . . . . „ 1.581,66
Aan Assurantie-reserve . . . . . „ 1.581,66

Assurantie-reserve . . . . . „ 2,70
Aan Effecten van de Bel. Ass. Res. . . . . „ 2,70

Assurantie-reserve . . . . . „ 3.078,96
Aan Verlies en Winst . . . . . „ 3.078,96

Assurantie eigen risico

1927		1927	
.... averij Laboremus	f 2.500,—	Dec. 31 besp. ass. pr.	f 9.000,—
Dec. 31 overbr. ass. res. . . .	„ 6.500,—		
	f 9.000,—		f 9.000,—

Assurantie Reserve

1927		1927	
Dec. 31 v. eff. bel. res. . . .	f 2,70	Jan. 1 Saldo v. r.	f 35.000,—
„ 31 n. V. en W.	„ 3.078,96	Dec. 31 v. Ass. eig. ris. . . .	„ 6.500,—
„ 31 Saldo n. r.	„ 40.000,—	„ 31 v. rente eff. bel. r. .	„ 1.581,66
	f 43.081,66		f 43.081,66
		Jan. 1 Saldo v. r.	f 40.000,—

Effecten van de belegde Assurantie Reserve

1927		1927	
Jan. 1 Saldo v. r.	f 30.000,—	..... verkoop enz.	f 2.027,30
..... aankoop enz.	„ 5.030,—	Dec. 31 n. Ass. Res.	„ 2,70
		„ 31 Saldo n. r.	„ 33.000,—
	f 35.030,—		f 35.030,—
Jan. 1 Saldo v. r.	f 33.000,—		

Interest van de belegde reserve

1927		1927	
Jan. 1 Saldo v. r.	f 250,—	..... bij verkoop enz. . . .	f 23,30
..... bij aankoop enz. . . .	„ 16,67	..... afrek. N. I. H.	„ 950,—
Dec. 31 n. Ass. Res.	„ 1.581,66	Dec. 31 Saldo n. r.	„ 875,—
	f 1.848,33		f 1.848,33
Jan. 1 Saldo v. r.	f 875,—		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

82.

Fol.		Verlies en Winst		Balans	
1	Vloot		f 3.500,—	f 2.328.404,23	
2	Perceelen			„ 185.000,—	
3	Aand. Kap.				f 1.500.000,—
4	„ in Portef.			„ 375.000,—	
5	6% oblig. Leen				„ 275.000,—
6	Reserve				„ 412.850,61
7	„ buitengew. Uitg. .	f 48.738,33			„ 163.500,—
8	Werfinstallaties			„ 332.732,44	
9	Magazijngoederen	„ 4.133,81		„ 32.000,—	
10	Automobielen	„ 900,—		„ 3.600,—	
11	Debiteuren			„ 253.045,64	
12	Dub. Debiteuren			„ 943,50	
13	Pensf. Personeel				„ 59.136,60
14	Kas en Kassiers			„ 241.516,51	
15	4% Deposito's			„ 460.000,—	
16	Afschr. op de vloot	„ 222.245,69			„ 1.492.738,16
17	„ „ perceelen . . .	„ 5.550,—			„ 110.550,—
18	„ „ werfinst.	„ 21.366,26			„ 218.721,06
19	Salarissen	„ 87.102,52			„ 7.700,—
20	Rep. k. prauwenvloot . . .	„ 235.996,74			
21	Expl. werven	„ 43.562,73			
22	„ sleepbooten	„ 82.353,79			
23	Vaart. in aanbouw		„ 5.576,59	„ 199.361,15	
24	Term. op vaart.				„ 75.000,—
25	Prauwhuren		„ 1.097.761,30	„ 12.500,—	
26	Loonen vlootpers.	„ 323.079,89			
27	Ass. E. R.			—,—	—,—
28	„ Reserve	„ 2.893,01			„ 46.568,08
29	Interest		„ 2.263,79	„ 9.466,67	„ 5.500,—
30	Claims enz.	„ 4.007,13		„ 1.500,—	
31	Crediteuren				„ 39.488,58
32	Res. Dub. Deb.	„ 2.426,30			„ 2.547,63
33	Coupons obl. l.				„ 270,—
34	Dividenden				„ 180,—
35	Onverd. div. So.				„ 573,94
	Winst	„ 24.745,48			„ 24.745,48
		f 1.109.101,68	f 1.109.101,68	f 4.435.070,14	f 4.435.070,14

Voorafgaande journaalposten:

Dubieuse Debiteuren *aan* Debiteuren . . . . . f 1.717,20
Reserve Dub. Debiteuren *aan* Dub. Deb. . . . „ 2.009,12
Interest *aan* Pensioenfonds Personeel . . . . . „ 2.816,03
Kas en Kassiers *aan* Interest . . . . . „ 1.345,90
Afschr. op de vloot *aan* Vloot . . . . . „ 204.901,75
Assurantie Reserve *aan* Assurantie E. R. . . . . „ 3.649,73

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

		Verlies en Winst		Balans			
1	Aandeelenkapitaal	f —,—	f —,—	f —,—	f 20.000.000,—	1	
2—4	4% Obligatieleeningen	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 4.937.000,—	2—4	Nog te betalen Interest f 32.420,—.
5	Statuaire reserve	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 5.133.018,43	5	
6	Stoomschepen	„ —,—	„ —,—	„ 48.225.548.22	„ —,—	6	Zie calculaties.
7	Stoomschepen in aanbouw	„ —,—	„ —,—	„ 6.102.526.38	„ —,—	7	f 750.000,— op fol. 13.
8	Etablissememenenten Holland	„ 232.419,58	„ —,—	„ 5.578.070,—	„ —,—	8	
9	„ Indië	„ 215.957,12	„ —,—	„ 3.383.328,24	„ —,—	9	
10	Gelden op prolongatie	„ —,—	„ —,—	„ 930.000,—	„ —,—	10	Nog te ontvangen Interest f 1.945,83.
11	„ „ deposito	„ —,—	„ —,—	„ 5.300.000,—	„ —,—	11	Nog te ontvangen Interest f 63.750,—.
12	Effecten	„ 112,171,—	„ —,—	„ 4.521,490,—	„ —,—	12	
13	Deelname in andere ondernemingen	„ —,—	„ —,—	„ 21.959.075,85	„ —,—	13	Interest al geboekt.
13a	Reserve voor andere ondernemingen	„ 478.543,02	„ —,—	„ —,—	„ 3.828,344,20	13a	f 3.349.801,18 t/l v. Ass. Reserve.
14	Diverse Debiteuren	„ —,—	„ —,—	„ 13.606.277,11	„ —,—	14	
14a	Dubieuse Debiteuren	„ —,—	„ —,—	„ 432.567,80	„ —,—	14a	
14b	Reserve voor Debieuse Debiteuren	„ 216.283,90	„ —,—	„ —,—	„ 216.283,90	14b	
15	Reizenrekening	„ —,—	„ 5.782.426,18	„ 2.506.307,99	„ 1.063.541,80	15	
16	Assurantie Eigen risico	„ —,—	„ 277.765,—	„ —,—	„ 360.494,68	16	Aan Assurantie-reserve f 290.000,—.
17	Assurantie-reserve	„ —,—	„ 198,82	„ —,—	„ 3.540.000,—	17	
18	Interest	„ —,—	„ 414.706,31	„ 65.695,83	„ 32.420,—	18	Zie berekening.
19	Afschrijvingsrekening Stoomschepen	„ 1.498.766,45	„ —,—	„ —,—	„ 30.084.379,78	19	Uitgelicht f 1.300.000,— + f 1.507.500,—.
20	Reserve voor Reparaties	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 49.275,32	20	
21	Liquidatierekening Stoomschepen	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.304.781,95	21	Afgeboekt f 62.500,— (Fol. 6).
22	Reserve voor Belastingen	„ —,—	„ 1.606.950,—	„ —,—	„ 2.589.717,85	22	
24	Ondersteuningsfonds Personeel	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 3.322.962,55	24	Zie calculaties fol. 30.
25	Persioenfonds Scheepsofficieren	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 10.333.724,22	25	Bijgeboekte rente f 584,237,70.
26	Spaargelden Personeel	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.092.517,84	26	Bijgeboekte rente f 58.713,27.
27	Magazijn	„ —,—	„ —,—	„ 1.493.737,15	„ —,—	27	
28	Kas	„ —,—	„ —,—	„ 43.582,75	„ —,—	28	
29	Kassier	„ —,—	„ —,—	„ 707.035,41	„ —,—	29	Bijgeboekte rente f 7.385,41.
30	Belegd Onderst. fonds Personeel	„ —,—	„ —,—	„ 1.685.000,—	„ —,—	30	Zie calculaties.
31	Dividenden vorige jaren	„ —,—	„ 8.737,50	„ —,—	„ 22.630,—	31	
32	Te betalen coupons	„ —,—	„ 2.330,—	„ —,—	„ 3.250,—	32	
33	Diverse crediteuren	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 23.346.927,47	33	
	Winst	„ 5.338.972,74	„ —,—	„ —,—	„ 5.338.972,74		Winst.
		f 8.093.113,81	f 8.093.113,81	f 116.540.242,73	f 116.540.242,73		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fol. 2—4 f 952.000,— 2/m à 4% = ... f 1.904.000,—
„ 1.279.000,— 4/m à 4% = ... „ 5.116.000,—
„ 2.706.000,— 1/m à 4% = ... „ 2.706.000,—
1 maand à 4% f 9.726.000,— × f 0,03 = f 32.420,—

„ 6 Saldo . . . . . f 51.275.548,22
Verkocht . . . . . „ 4.250.000,—
f 47.025.548,22
Afvoeren, geheel afg. . . „ 1.300.000,— dit jaar afschr. 4% f 52.000,—
f 45.725.548,22
Afboeking opbrengst 2 stoomschepen . . . . „ 2.500.000,—
Balanswaarde . . . . . f 48.225.548,22 afschr. 3% . . . . . „ 1.446.766,45
f 1.498.766,45

Verlies op den verkoop van 2 schepen:
Opbrengst . . . . . f 2.500.000,—
Aanschaffingswaarde . . f 4.250.000,—
Reeds afgeschreven:
15 × 3% v. f 1.750.000,— f 787.500,—
12 × 3% v. f 2.500.000,— „ 900.000,— „ 1.687.500,—
Boekwaarde „ 2.562.500,—
Verlies f 62.500,— n/fol. 21

„ 10 1 maand à 3% van f 650.000,— = ... f 1.625,—
½ maand à 2¾% van „ 280.000,— = ... „ 320,83 f 1.945,83

„ 11 4 maand à 4% van f 2.500.000,— = ... f 33.333,33
5 maand à 3½% van „ 1.800.000,— — . . . . . „ 26.250,—
2 maand à 2½% van „ 1.000.000,— = ... „ 4.166,67 f 63.750,—

„ 13 Bij f 750.000,— en bij Interest f 173.580,— wordt f 21.959.075,85.

„ 13a 80% van f 4.785.430,25 = f 3.828.344,20 waarvan ⅛ ten laste der Verlies- en Winstrekening = f 478.543,02 en naar Ass. Ress. ⅞ = f 3.349.801,18.

„ 15 Saldo f 4.339.659,99 + f 2.506.307,99 — f 1.063.541,80 = winst f 5.782.426,18

„ 16 Overbrengen naar volgend jaar f 60.494,68 + f 300.000,—, blijft f 567.765,—, waarvan de helft is f 283.882,50 of afgerond naar boven f 290.000,—.
f 567.765,— — f 290.000,— = winst f 277.765,—.

„ 19 Afschrijvingsrekening, saldo . . . . . f 31.513.113,33
Af te schrijven (zie fol. 6) . . . . . „ 1.498.766,45
f 33.011.879,78
Totaal afgeschreven schepen 1891 . . . . . „ 1.300.000,—
f 31.711.879,78
Afgeschreven op verkochte schepen . . . . . „ 1.687.500,—
Blijft f 30.024.379,78

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fol. 18 Interest:

fol. 2—4	f	32.420,—	fol. 18	f	933.416.04
„ 25	„	584.237,70	„ 11	„	63.750,—
„ 26	„	58.713,27	„ 10	„	1.945,83
„ 30	„	90.000,—	„ 13	„	173.580,—
Winst	„	414.706,31	„ 29	„	7.385,41
	f	1.180.077,28		f	1.180.077,28

Naar de balans:

fol. 10	f	1.945,83	fol. 2—4	f	32.420,—
„ 11	„	63.750,—			

„ 26 Bij geboekt 12 × f 8.500,— = f 102.000,—; saldo 1 Januari dus f 931.804,57
waarvan 1 jaar rente à 6% . . . . . f 55.908,27
Verder van f 8.500,— à 6% gedurende 11 + 10 + 9 + 8 + 7 + 6 + 5 + 4 + 3 + 2 + 1 maanden = 66 maanden = 5½ jaar = „ 2.805,—
f 58.713,27

„ 30 Boekwaarde f 1.665.195,— + geboekte rente ad f 36.875,— = f 1.702.070,—; taxatie f 1.685.000,— wordt verlies f 17.070,— n/fol. 24 rente f 36.875,— ook naar fol. 24. Nog te betalen 6% van f 1.500.000,—.

HOOFDSTUK X

BANKEN

91.

Dec. 12	Factorij, girorekening	f 9.923,33	
	Interest	„ 76,67	
	Aan Wissels in Herdisconto		f 10.000,—
Dec. 12	Wissels in Herdisconto	„ 10.000,—	
	Aan Factorij, girorekening		„ 10.000,—

Balans per 31 December 1925:

Te innen wissels . . . . . f 10.000,— debet
Wissels in Herdisconto . . . . . „ 10.000,— credit
Interest Debet en Credit . . . . . „ 53,33 (tegen 4%)

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

V. en W. rekening en Balans per 31/12 '25 der N.V. Bouwlust

Fol.	Omschrijving	Saldibalans		Verlies- en Winstrekening		Balans	
1	Panden	f 593.200,—	f —,—	f —,—	f —,—	f 593.200,—	f —,—
2	Afschr. id.	„ —,—	„ 53,200,—	„ 14.830,—	„ —,—	„ —,—	„ 68,030,—
3	Hypotheken	„ —,—	„ 300.000,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 300.000,—
4	Aand. kap.	„ —,—	„ 100.000,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 100.000,—
5	Hyp. b. R/C	„ —,—	„ 126.743,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 126.220,—
6	Interest	„ 14.345,—	„ —,—	„ 19.285,—	„ —,—	„ —,—	„ 2.650,—
7	Huren	„ —,—	„ 46.750,—	„ —,—	„ 50.175,—	„ 3.425,—	„ —,—
8	Ond. & Assur.	„ 8.578,—	„ —,—	„ 8.303,—	„ —,—	„ 275,—	„ —,—
9	Adm. k.	„ 1.200,—	„ —,—	„ 1.200,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
10	Verponding	„ 9,370,—	„ —,—	„ 9.370,—	„ —,—	„ —,—	„ —,—
	So. Verlies	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 2.813,—	„ —,—	„ —,—
		f 626.693,—	f 626.693,—	f 52.988,—	f 52.988,—	f 596.900,—	f 596.900,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

V. en W. rekening en Balans per 31/12 '25 der N.V. Soerab. Hypotheekbank

Fol.	Rekening	Saldibalans		Verlies- en Winstrekening		Balans	
1	Aand. kap.	—	f 750.000,—	—	—	—	f 750.000,—
2	Aand. i. p.	f 250.000,—	—	—	—	f 250.000,—	—
3	Aand. n. t. s.	„ 450.000,—	—	—	—	„ 450.000,—	—
4	Kas	„ 323,—	—	—	—	„ 323,—	—
5	N. H. M. giro	„ 35.490,—	—	—	—	„ 35.716,—	—
6	4½ % pandbr.	—	„ 1.636.780,—	—	—	—	„ 1.630.000,—
7	5 % pandbr.	—	„ 5.998.020,—	—	—	—	„ 5.952.500,—
8	Res. uitl. 4½ %	—	„ 43.220,—	—	—	—	„ 10.000,—
9	id. 5 %	—	„ 61.980,—	—	—	—	„ 7.500,—
10	Hypotheken	„ 6.968.540,—	—	—	—	„ 6.916.240,—	—
11	Cred. hyp.	„ 666.260,—	—	—	—	„ 666.260,—	—
12	Dep. N. H. M.	„ 210.000,—	—	—	—	„ 210.000,—	—
13	Res. fonds	—	„ 125.000,—	—	—	—	„ 125.000,—
14	Extra Res.	—	„ 50.000,—	—	—	—	„ 50.000,—
15	Aand. bouwl.	„ 100.000,—	—	—	—	„ 100.000,—	—
16	R. C. Bouwl.	„ 126.743,—	—	—	—	„ 126.220,—	—
17	Hyp. rente	—	„ 463.811,—	—	f 519.071,—	„ 55.260,—	—
18	Pandbr. rente	„ 281.540,—	—	f 382.490,—	—	—	„ 100.950,—
19	Uitg. pandbr.	—	„ 12.500,—	—	„ 1.000,—	—	„ 151.500,—
20	Div. renten	—	„ 4.250,—	—	„ 7.652,—	„ 875,—	—
21	Salarissen	„ 28.983,—	—	„ 31.133,—	—	—	„ 2.150,—
22	Kantoorkosten	„ 13.543,—	—	„ 14.304,—	—	„ 250,—	„ 1.000,—
23	Kant. huur	„ 6.000,—	—	„ 6.000,—	—	—	—
24	Taxatiekosten	„ 16.786,—	—	„ 16.786,—	—	—	—
25	Meubilair	„ 4.350,—	—	„ 435,—	—	„ 3.915,—	—
26	Auto's	„ 3.750,—	—	„ 750,—	—	„ 3.000,—	—
27	Zegels	„ 350,—	—	—	—	„ 350,—	—
28	Drukken etc.	„ 768,—	—	„ 768,—	—	—	—
29	Adm. loonen	—	„ 1.200,—	—	„ 1.200,—	—	—
30	Kostenopsl.	—	„ 16.665,—	—	„ 16.665,—	—	—
31	Afl. hyp.	—	—	—	—	„ 52.300,—	—
32	Verl. Bouwl.	—	—	„ 2.813,—	—	—	—
	WINST	—	—	„ 90.109,—	—	—	„ 90.109,—
		f 9.163.426,—	f 9.163.426,—	f 545.588,—	f 545.588,—	f 8.870.709,—	f 8.870.709,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL REPUBLIK INDONESIA

Eenige rekeningen der N.V. Soerabajasche Hypotheekbank:

Div. Renten

	fol. 5	f 237,—	
	„ 12	„ 875,—	
	„ 16	„ 2.290,—	
	„ 20	„ 4.250,—	
		f 7.652,—	
id. Balans D		f 875,—	

Onkosten

fol. 5		f 11,—	Voorr. f 250,—
„ 22		„ 13.543,—	Verl. „ 14.304,—
te betalen		„ 1.000,—	
		f 14.554,—	f 14.554,—
id. Balans D	f 250,—		C f 1.000,—

Rente Pandbrieven

fol. 6 en 8	f 25.200,—		
„ 7 en 9	„ 75.750,—		Debet
„ 18	„ 281.540,—		
	f 382.490,—		
d. Balans C fol. 6 en 8		f 25.200,—	
„ 7 en 9		„ 75.750,—	
		f 100.950,—	
4½% pandbr.	C f 1.636.780,—		
af te lossen hypotheek	„ 6.780,—		
	C f 1.630.000,—		

Rente Hypotheken

fol. 10	f 41.385,—		
„ 11	„ 13.875,—		Credit
„ 17	„ 463.811,—		
	f 519.071,—		
id. Balans D fol. 10		f 41.385,—	
„ 11		„ 13.875,—	
		f 55.260,—	
5% pandbr.	C f 5.998.020,—		
af te lossen hypotheek	„ 45.520,—		
	C f 5.952.500,—		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Reserve tot uitloting 4½ % pandbrieven	C f	43.220,—
aflossing hypotheek	„	6.780,—
	C f	50.000,—
Uitl.	„	40.000,—
	C f	10.000,—
Reserve tot uitloting 5 % pandbrieven	C f	61.980,—
aflossing hypotheek	„	45.520,—
	C f	107.500,—
Uitl.	„	100.000,—
	C f	7.500,—
Uitgelote pandbrieven	C f	12.500,—
af: winst	„	1.000,—
	f	11.500,—
bij: uitl.	„	140.000,—
	f	151.500,—

93.

Winstverdeeling:

Saldo Winst	f	673.483,70
Primair dividend 5 % van f 8.000.000,—	„	400.000,—
	f	273.483,70

Reserve fonds 10 % =	f	27.348,37
Tantièmes 25 % =	„	68.370,93
Aandeelhouders 65 % =	„	177.764,40
	f	273.483,70

Aandeelhouders: primair dividend	f	400.000,—
Overwinst	„	177.764,40
Totaal	f	577.764,40
Dividend 7 % van f 8.000.000,—	„	560.000,—
Onverdeeld dividendsaldo	f	17.764,40

Recapitulatie Winstverdeeling:

Dividend 7 % van f 8.000.000,—	f	560.000,—
Reservefonds	„	27.348,37
Tantièmes	„	68.370,93
Onverdeeld dividendsaldo	„	17.764,40
	f	673.483,70

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Fol.	Rekeningen	Saldibalans		Nota van
1	Bankgebouw	f 360.000,—	—	—
2	Afschrijving bankgebouw	—	f 290.000,—	f 10.000,—
3	Rekeninghouders	„ 16.563.614,65	—	—
4	Deposito's	—	„ 3.120.500,—	—
5	Bankiers en Kassiers	—	„ 3.310.257,54	—
6	Wissels eigen geld	„ 144.611,92	—	—
7	Wissels vreemd geld	„ 57.798,86	—	—
8	Beleeningen en Call gelden o/g .	—	„ 175.900,—	—
9	Effectenorders	„ 1.420,70	—	—
10	Zegels effectennota's	„ 328,25	—	—
11	Effectencommissie	—	„ 30.918,60	—
12	Bankgaranties	—	„ 139.200,—	—
13	Beleeningen u/g	„ 133.400,—	—	—
14	Eigen fondsen	„ 718.021,29	—	—
15	Incasso's	—	„ 133.521,19	—
16	Incassoprovisie	—	„ 24.271,95	—
17	Credietbrieven	—	„ 63.519,—	—
18	Aandeelenkapitaal	—	„ 8.000.000,—	—
19	Reservefonds	—	„ 2.500.000,—	—
20	Delcredere reserve	—	„ 358.941,20	—
21	Debiteuren tegen bankgaranties . .	„ 139.200,—	—	—
22	Interest	—	„ 820.415,72	—
23	Dividend	„ 391.800,—	—	—
24	Kas	„ 27.542,46	—	—
25	Provisie	—	„ 68.579,33	—
26	Onkosten	„ 169.420,15	—	„ 254.420,15
27	Safehuur	—	„ 13.915,—	—
28	Coupons	„ 843,50	—	—
29	Vreemd geld	—	„ 362,25	—
30	Deelname in Consortiums	„ 400.000,—	—	—
31	Winst op Consortiums	—	„ 57.700,—	—
	Saldo Winst			„ 673.483,70
		f 19.108.001,78	f 19.108.001,78	f 937.903,85

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Werlies en Winst	Balans		
	f 360.000,—	—	*Voorafgaande journaalposten:*
	—	f 300.000,—	Delcredere reserve aan Bankiers
	„ 16.792.010,36	„ 228.395,71	en Kassiers . . . . . f 385.849,24
	—	„ 3.120.500,—	—
	„ 2.065.082,02	„ 5.761.188,80	Bankgaranties aan Debiteuren
	„ 144.611,92	—	tegen bankgarantie . . . . „ 9.000,—
f 11.855,37	„ 69.654,23	—	—
—	—	„ 175.900,—	Dividend aan Res. fonds . . „ 1.600,—
„ 2.254,30	„ 10.815,—	„ 7.140,—	—
—	„ 328,25	—	Intrest aan Delc. reserve . . „ 78.017,05
„ 30.918,60	—	—	—
—	—	„ 130.200,—	
—	„ 133.400,—	—	
„ 27.453,71	„ 745.475,—	—	
—	—	„ 133.521,19	
„ 24.483,35	„ 211,40	—	
—	—	„ 63.519,—	
—	—	„ 8.000.000,—	
—	—	„ 2.501.600,—	
—	—	„ 51.109,01	
—	„ 130.200,—	—	
„ 702.153,42	„ 412,—	„ 40.657,25	
—	„ 400.000,—	„ 6.600,—	
—	„ 27.542,46	—	
„ 68.416,58	—	„ 162,75	
—	—	„ 85.000,—	
„ 12.765,—	—	„ 1.150,—	
„ 2.574,—	„ 3.417,50	—	
„ 362,25	—	—	
—	„ 400.000,—	—	
„ 54.667,27	—	„ 3.032,73	
		„ 673.483,70	
f 937.903,85	f 21.283.160,14	f 21.283.160,14	

Intrest

Dep. . f 37.918,—		Bel. o/g f 412,—	
Wissels e/g . . „ 2.229,25		Saldi balans „ 820.415,72	
Bel. e/g „ 510,—			
Delcred. reserve „ 78.017,05			
Saldo Winst . „ 702.153,42			
f 820.827,72		f 820.827,72	
Bel. u/g f 412,—		Dep. . f 37.918,—	
		Wissels e/g . . „ 2.229,25	
		Bel. o/g „ 510.—	

Eigen Effecten

120.000 à 100½ f 120.600,—		
Cps. . . . . „ 500,—	f 121.100,—	
200.000 à 235	„ 470.000,—	
100.000 à 100 . f 100.000,—		
Cps. . . . . „ 2.500,—	„ 102.500,—	
50.000 à 101 . . f 50.500,—		
Cps. . . . . „ 1.375,—	„ 51.875,—	
	f 745.475,—	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

94.

Naam van het fonds	te vorderen van cliënten	depot Factorij	Baisse-positie	Portefeuille	Naam van het fonds	te leveren aan cliënten	te leveren aan makelaars	Hausse-positie
aand. Amsterd. Bank .	—	3000	2000	—	aand. Amsterd. Bank .	5000	—	—
„ Aniem	—	2000	1000	—	„ Aniem	3000	—	—
„ Internatio . . .	—	2000	—	—	„ Internatio . . .	2000	—	—
„ Soerowinangoen .	—	—	8000	—	„ Soerowinangoen .	8000	—	—
„ Redjang Lebong	5000	—	5000	—	„ Redjang Lebong	—	10000	—
„ Wanasoeka . . .	—	1000	—	—	„ Wanasoeka . . .	—	—	1000
pref. aand. Paleleh . .	—	—	—	2000	pref. aand. Paleleh . .	—	—	2000
aand. Ver. Prauwenveer	3000	3000	—	—	aand. Ver. Prauwenveer	—	—	6000

95.

Centrale Indische Hypotheekbank:

Juni 20	Kas	f 731.250,—	
	Disagio op aandeelen	„ 18.750,—	
	Aandeelhouders nog te storten	„ 1.750.000,—	
	aan Aandeelenkapitaal		f 2.500.000,—
Juli 1	Niets.		
Juli 5	Pandbrieven in portefeuille	„ 5.000.000,—	
	aan 6% Pandbrieven		„ 5.000.000,—
Juli 10	Hypotheken-Rekening	„ 4.860.000,—	
	aan Pandbrieven in Portefeuille		„ 2.430.000,—
	„ Kas		„ 486.000,—
	„ Ind. Bankvereeniging, Cred.-rekening . . .		„ 1.944.000,—
	Interestrekening	„ 45.625,50	
	aan Spaarbank voor Oost-Java		„ 45.625,50

Indische Bankvereeniging:

Juni 20	Consortium Centrale Indische Hyp. Bank . . .	„ 731.250,—	
	aan Kas		„ 731.250,—
Juli 1	Inschrijvers	„ 600.000,—	
	aan Consortium C. I. Hyp. Bank		„ 600.000,—
	Effecten uit cons.:		
	thuis gekregen . . . . . f 73.125,—		
	af: winstaandeel . . . . . „ 7.500,—	„ 65.625,—	
	Nederl. Bankassociatie	„ 32.812,50	
	Semarangsche Bank	„ 32.812,50	
	aan Consortium C. I. Hyp. Bank		„ 131.250,—
Juli 5	Niets.		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Juli 10	Credieten op onderpand van effecten	f 1.944.000,—	
	aan Kas		f 1.944.000,—
	Spaarbank voor Oost-Java:		
Juni 20	Niets.		
Juli 1	Niets.		
Juli 5	Niets.		
Juli 10	Kas	„ 2.430.000,—	
	Effecten	„ 2.430.000,—	
	aan Hypothekenrekening		„ 4.860.000,—
	Centr. Ind. Hyp. Bank	„ 45.625,50	
	aan Interest		„ 45.625,50

HOOFDSTUK XI

CONSORTIUMS

101.

a. Leider boekt:

Mei 10	Consortium N.V. Java f 1.000.000,— à 99	f 990.000,—	
	aan N.V. Cultuur Mij Java		f 990.000,—
Mei 25	Inschrijvers	„ 880.000,—	
	aan Consortium N.V. Java f 800.000,— à 110 . .		„ 880.000,—
Juni 10	Consortium N.V. Java 2 % van f 800.000,— . . .	„ 16.000,—	
	aan N.V. Cultuur Mij Java		„ 16.000,—
	Semarangsche Bank	„ 39.600,—	
	N. I. Bankassociatie	„ 39.600,—	
	Effecten uit consortia	„ 118.800,—	
	aan Consortium N.V. Java		„ 198.000,—
	Consortium N.V. Java	„ 72.000,—	
	aan Onkosten		„ 2.750,—
	„ Provisie		„ 4.400,—
	„ Semarangsche Bank		„ 12.970,—
	„ N. I. Bankassociatie		„ 12.970,—
	„ Effecten uit consortia		„ 38.910,—
	(of aan Winst op consortia)		

b. Semarangsche Bank boekt:

Juni 10	Effecten uit consortia 60 % van f 39.600,— . . .	f 23.760,—	
	Spaar- en Deposito Bank 40 % van f 39.600,— .	„ 15.840,—	
	aan Bank voor Batavia		f 39.600,—
	Bank voor Batavia	„ 12.970,—	
	aan Effecten uit consortia of (aan Winst op consortia)		
	60 % van f 12.970,—		„ 7.782,—
	aan Spaar- en Deposito Bank 40 % van f 12.970,—		„ 5.188,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

102.

a. Mei 15	Ned. Ind. Esc. Mij	f 980.000,—		
	Disagio	„ 27.500,—		
	Aan 6% Obligatieleening		f 1.000.000,—	
	„ Kas (of onkosten)		„ 7.500,—	
Juli 1	Kas	„ 980.000,—		
	Aan Ned. Ind. Esc. Mij		„ 980.000,—	
b. Mei 15	Consortium Tjitikoes	„ 980.000,—		
	Aan Cult. Mij Tjitikoes		„ 980.000,—	
Juni 1	Inschrijvers	„ 652.800,—		
	Aan Consortiumrekening		„ 652.800,—	
Juli 1	Kas	„ 652.800,—		
	Aan Inschrijvers		„ 652.800,—	
	Cult. Mij Tjitikoes	„ 980.000,—		
	Aan Kas		„ 980.000,—	
Juli 16	Kas—Aan Consortiumrekening		„ 119.100,—	
Aug. 11	„ — „ „		„ 88.350,—	
Sept. 13	„ — „ „		„ 82.620,—	
Oct. 7	„ — „ „		„ 14.340,—	
Oct. 16	Effecten	„ 9.475,—		
	Deelnemers Consortium Tjitikoes	„ 37.900,—		
	Aan Consortiumrekening		„ 47.375,—	
	Consortiumrekening	„ 24.585,—		
	Aan Onkosten		„ 1.585,—	
	„ Provisie		„ 5.000,—	
	„ Ons aandeel in Consortium Tjitikoes		„ 3.600,—	
	„ Deelnemers in Consortium Tjitikoes		„ 14.400,—	
c. Mei 15	Niets.			
Oct. 16	Effecten	„ 3.553,13		
	Aan Ned. Ind. Esc. Mij		„ 3.553,13	
	Ned. Ind. Esc. Mij	„ 1.350,—		
	Aan mijn aandeel Consortium Tjitikoes		„ 1.350,—	
	De winst is	„ 1.350,—		

103.

a.	De Semarangsche Bank boekt:			
Aug. 20	Consortium Gouvern. Midden-Java	f 4.850.000,—		
	Aan Gouvern. Midden-Java voor overname f 5.000.000,— 4% Obl. à 97		f 4.850.000,—	
Sept. 1	Gouvern. Midden-Java	„ 4.850.000,—		
	Aan Javasche Bank		„ 4.850.000,—	
Sept. 1—4	Inschrijvers	„ 4.100.000,—		
	Aan Consortium Gouv. Midden-Java 4.100.000 à 100%		„ 4.100.000,—	

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Sept. 6	Consortium Gouvern. Midden-Java	f	49.750,—	
	Aan crediteuren f 50.000,— à 99½ %			f 49.750,—
Sept. 7	Consortium Gouvern. Midden-Java	„	24.750,—	
	Aan crediteuren f 25.000,— à 99 %			„ 24.750,—
Sept. 10	Debiteuren	„	147.750,—	
	Aan consortium Gouv. Midden-Java 150.000,— à 98½ %			„ 147.750,—
Sept. 15	Kas	„	4.181.078,12	
	Crediteuren	„	74.500,—	
	Consortium Gouvern. Midden-Java 15 dagen intrest van f 75.000,— à 4½ %	„	140,63	
	Aan inschrijvers			„ 4.100.000,—
	„ debiteuren			„ 147.750,—
	„ consortium Gouvern. Midden-Java 15 d. intrest van f 4.250.000,— à 4½ % . . .			„ 7.968,75
Sept. 1—15	Consortium Gouvern. Midden-Java	„	25.712,50	
	Aan Kas: voor onkosten . . . f 17.650,—			
	„ rente . . . . . „ 8.062,50			„ 25.712,50
b. 1e.	Deelnemers in consortium Gouvern. Midden-Java	„	277.853,75	
	Deelname in consortium	„	416.780,63	
	Aan consortium Gouvern. Midden-Java			„ 694.634,38

2e. **Consortium Gouv: M. J.**

Aug. 20	f 5.000.000,— à 97 % . .	f 4.850.000,—	Sept. 1—4	f 4.100.000,—	100 % . .	f 4.100.000,—
Sept. 6	„ 50.000,— à 99½ % . .	„ 49.750,—	„ 10	„ 150.000,—	98½ % . .	„ 147.750,—
„ 7	„ 25.000,— à 99 % . .	„ 24.750,—	„ 15	rente		„ 7.968,75
„ 15	rente	„ 140,63	„ 15	eigen deelname		„ 416.780,63
„ 1—15	Kosten	„ 17.650,—	„ 15	deelnemers		„ 277.853,75
„ 1—15	Jav. Bank rente . . .	„ 8.062,50				
		f 4.950.353,13				f 4.950,353,13

c. 1. Door U is deelgenomen voor $\frac{1}{5}$ deel.

Door het consortium is genomen	f 5.000.000,—	Obl.
Gekocht zijn als steun	„ 75.000,—	„
	f 5.075.000,—	Obl.
Verkocht zijn	„ 4.250.000,—	„
Niet geplaatst	f 825.000,—	Obl.
Waarvan Uw aandeel $\frac{1}{5}$ is	„ 165.000,—	„

welke U gelieve te ontvangen volgens nevensgaande afrekening tegen f 138.926,88; ($\frac{1}{2}$ van f 277.853,75).

2. Deelname in consortium — aan Semarangsche Bankvereeniging . . . f 138.926,88

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

d. De Semarangsche Bankvereeniging heeft nominaal 3 × f 165.000,— =		
f 495.000,— à 97 % =		f 480.150,—
Rente 4/m à 4½ %		„ 7.425,—
		f 487.575,—
Genomen voor		„ 416.780,63
	Winst	f 70.794,37

HOOFDSTUK XII

ZAKEN MET AFDEELINGEN

111.

Aug. 3	Javasche Bank	f	7.299,70	
	Onkosten	„	0,30	
	Aan ontvangen termijnen			f 7.300,—
Aug. 5	Aangenomen werken	„	1.743,50	
	Tegelfabriek	„	320,75	
	Exploitatie huizen	„	54,—	
	Aan Loonen			„ 2.118,25
Aug. 6	Hypotheek u/g	„	7.500,—	
	Ontvangen termijnen	„	16.000,—	
	Kas	„	833,50	
	Aan aangenomen werken			„ 24.333,50
Aug. 10	Magazijn	„	2.003,75	
	Aan Crediteuren			„ 2.003,75
Aug. 12	Kas	„	2.776,95	
	Aan exploitatie huizen			„ 425,70
	Aan Huizen in Administratie			„ 2.351,25
Aug. 15	Kas	„	1.387,62	
	Huizen in Administratie	„	312,38	
	Aan Interest			„ 1.200,—
	Aan Hypotheek u/g			„ 500,—
Aug. 31	Debiteuren	„	5.360,93	
	Aangenomen werken	„	34.861,35	
	Exploitatie huizen	„	101,—	
	Huizen in Administratie	„	18,50	
	Tegelfabriek	„	753,15	
	Aan Magazijn			„ 41.094,93
Aug. 31	Magazijn	„	4.523,50	
	Aan Tegelfabriek			„ 4.523,50

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

112.

Drukkerij

	Verlies en Winst		Balans	
1. Machines			f 30.000,—	
1a. Afschrijving Machines f 58.400,—	f 3.000,—			f 9.500,—
2. Papier ·/. . . „ 450,—	„ 57.950,—		„ 9.000,—	
2a. Reserve prijsdaling papier	„ 900,—			„ 900,—
3. Diverse Debiteuren . .			„ 1.200,—	
4. Onderhanden werk 31 Dec. 1926			„ 1.150,—	
5. Loonen	„ 44.725,—			
6. Onderhoud machines . .	„ 795,—		„ 30,—	
7. Div. onkosten	„ 2.790,—			
8. Reparaties	„ 400,—			
9. Lettermateriaal	„ 1.550,—		„ 4.650,—	
10. Salarissen	„ 12.080,—			
11. Geleverd werk aan derden		f 46.900,—		
12. Geleverd werk aan verkoopafdeeling		„ 93.050,—		
13. Huur drukkerij	„ 3.000,—			
14. Verlichting	„ 1.150,—			
15. Verkoopafdeeling				„ 23.870,—
Indirecte kosten op onderhanden werk . . .		„ 150,—		
Winst	„ 11.760,—			„ 11.760,—
	f 140.100,—	f 140.100,—	f 46.030,—	f 46.030,—

Gecombineerde Balans

Debet		*Credit*	
Aandeelh. nog te storten . .	f 100.000,—	Aandeelen Kapitaal	f 300.000,—
Machines	„ 30.000,—	Reserve	„ 50.000,—
Lettermateriaal	„ 4.650,—	Reserve prijsdaling papier . .	„ 900,—
Papier	„ 9.000,—	Afschrijving Kantoorgeb. . .	„ 27.250,—
Onderhanden werk 31 Dec. '26	„ 1.150,—	„ Dub. Deb. . . .	„ 20.000,—
Boekhandel	„ 33.250,—	„ Machines	„ 9.500,—
Kantoorboekhandel	„ 26.500,—	Dividend 1925	„ 1.000,—
Diverse Debiteuren	„ 104.330,—	Exploitatie Kantoorgebouw . .	„ 175,—
Kas	„ 2.000,—	Winst drukkerij f 11.760,—	
Kantoorgebouw	„ 75.000,—	Verl. verkoopafd. „ 3.275,—	„ 8.485,—
N. I. Escompto Mij	„ 30.000,—		
Onderhoud Machines	„ 30,—		
Exploitatie Kantoorgebouw .	„ 200,—		
Interest	„ 1.200,—		
	f 417.310,—		f 417.310,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Verkoopafdeeling

	Verlies en Winst		Balans	
1. Drukkerij			f 23.870,—	
2. Aandeelenkapitaal . . .				f 300.000,—
3. Aandeelhouders nog te storten			„ 100.000,—	
4. Reserve				„ 50.000,—
5. Kantoorgebouw			„ 75.000,—	
6. Afschr. Kantoorgeb. . .	f 2.250,—			„ 27.250,—
7. Exploitatie Kantoorgeb. .		f 1.225,—	„ 200,—	„ 175,—
8. Boekhandel		„ 35.650,—	„ 33.250,—	
9. Kantoorboekhandel . . .		„ 8.000,—	„ 26.500,—	
10. Salarissen	„ 25.000,—			
11. Algemeene onkosten . .	„ 12.400,—			
12. Interest		„ 1.500,—	„ 1.200,—	
13. N. I. Escompto Mij . .			„ 30.000,—	
14. Dividend 1925				„ 1.000,—
15. Debiteuren			„ 103.130,—	
16. Kas			„ 2.000,—	
17. Afschr. Dub. Debiteuren	„ 10.000,—			„ 20.000,—
Verlies		„ 3.275,—	„ 3.275,—	
	f 49.650,—	f 49.650,—	f 398.425,—	f 398.425,—

Gecombineerde Nota van Verlies en Winst

Verlies		*Winst*	
Afschrijving Machines . . .	f 3.000,—	Geleverd werk aan derden . .	f 46.900,—
„ Kantoorgeb. . . .	„ 2.250,—	Geleverd werk aan verkoopafd.	„ 93.050,—
„ Dub. Deb.	„ 10.000,—	Boekhandel	„ 35.650,—
Papier . . . . . f 58.400,—		Kantoorboekhandel	„ 8.000,—
„ 450,—	„ 57.950,—	Exploitatie Kantoorgebouw .	„ 1.225,—
Reserve prijsdaling Papier . .	„ 900,—	Interest	„ 1.500,—
Loonen	„ 44.725,—	Indirecte kosten op onderhanden werk	„ 150,—
Onderhoud Machines	„ 795,—		
Diverse onkosten	„ 15.190,—		
Reparaties	„ 400,—		
Lettermateriaal	„ 1.550,—		
Salarissen	„ 37.080,—		
Huur Drukkerij	„ 3.000,—		
Verlichting	„ 1.150,—		
Winst drukkerij f 11.760,—			
Verl. verkoopafd. „ 3.275,—	„ 8.485,—		
	f 186.475,—		f 186.475,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK XIII

ZAKEN MET BIJKANTOREN

121.

a. Goederen van het filiaal Bandoeng.

Factuur Girondel & Cie, Parijs, diverse manufacturen	f 1.530,—	
Aan Girondel & Cie, Parijs m/r frs. 6.750,—		f 1.485,—
„ Onkosten		„ 45,—

b. Kas te Semarang.

Diverse ontvangsten week 1—7 Maart	„ 12.036,—	
Aan Debiteuren Semarang		„ 4.208,15
„ Goederen van het filiaal Semarang		„ 7.827,85
Goederen van het filiaal Semarang	„ 126,40	
Onkosten „ „ „ „	„ 605,01	
Loonen „ „ „ „	„ 56,50	
Aan kas te Semarang		„ 787,91

De remise aan het Hoofdkantoor wordt gejournaliseerd uit het kasboek van het Hoofdkantoor.

Debiteuren Semarang	„ 4.545,60	
Aan Goederen van het filiaal Semarang		„ 4.545,60
Goederen van het filiaal Semarang	„ 40,15	
Aan Debiteuren Semarang		„ 40,15

122.

a.

Juni 27	Filiaal Hongkong	f 36.850,—	
	Aan Goederen		f 30.000,—
	„ Winstopslag Filialen		„ 6.000,—
	„ Onkostenopslag Filialen		„ 850,—
Juni 30	Onkostenopslag Filialen	„ 792,85	
	Aan Kas		„ 792,85
Sept. 27	Goederen: ¼ × f 30.000,—	f 7.500,—	
	¼ × f 850,—	„ 212,50	
	onkosten	„ 182.23	
		„ 7.894,73	
	Winstopslag Filialen	„ 1.500,—	
	Aan Filiaal Hongkong		„ 9.212,50
	„ Kas		„ 182,23

b. bij ontvangst der goederen:

Goederen	$ 27.446,62	
Aan Hoofdkantoor (f 36.850,—)		$ 27.296,30
„ Kas		$ 150,32

bij de terugzending van het ¼ gedeelte:

Hoofdkantoor f 9.212,50	$ 6.824,08	
Aan Goederen		$ 6.824,08
Goederen (of onkosten)	„ 73,15	
Aan Kas		„ 73,15

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

123.

Berekening Interest:

Soerabaja	Debet 4% van f 867.354,74 = ...			f	34.694,19
Djocja	„ 4% „ „ 942.241,41 = ...			„	37.689,66
Solo	„ 4% „ „ 698.268,32 = ...			„	27.930,73
Hongkong z/r	„ 4% „ „ 234.580,40 = ...			„	9.383,22
	Interest Credit			f	109.697,80
Tjilatjap	Credit 4% van f 116.618,49 = ...	f	4.664,74		
Hongkong	„ 4% „ „ 117.541,86 = ...	„	4.701,67	„	9.366,41
	Blijft interest Credit			f	100.331,39

Boekingen:

a. *Hoofdkantoor:*

1.	Filiaal Soerabaja	f	34.694,19	
	„ Djocja	„	37.689,66	
	„ Solo	„	27.930,73	
	„ Hongkong z/r	„	9.383,22	
	Aan Filiaal Tjilatjap			f 4.664,74
	„ „ Hongkong m/r à 1,40 = $ 3.358,34			„ 4.701,67
	„ Interest			„ 100.331,39
2.	Filiaal Soerabaja, zending thee	„	3.500,—	
	Aan Filiaal Hongkong m/r $ 2.500,—			„ 3.500,—
3.	Filiaal Djocja, 5000 picol suiker	„	75.000,—	
	Aan Filiaal Soerabaja			„ 75.000,—
4.	Filiaal Tjilatjap, betaalde wissel	„	3.548,50	
	Aan Filiaal Solo			„ 3.548,50
5.	Hongkong m/r staat credit	$ 82.360,— =		„ 117.541,86
	bij rente	„ 3.358,34 =		„ 4.701,67
				f 122.243,53
		$ 85.718,34 à 1,40		„ 120.005,68
		Koerswinst . . .		f 2.237,85
	Boeking: Filiaal Hongkong m/r	„	2.237,85	
	Aan Koersverschillen			„ 2.237,85

b. *Filiaal Soerabaja:*

1.	Interest Aan Hoofdkantoor	„	34.694,19
2.	Thee Aan Hoofdkantoor	„	3.500,—
3.	Hoofdkantoor. Aan Suiker	„	75.000,—

c. *Filiaal Djocja:*

1.	Interest Aan Hoofdkantoor	„	37.689,66
2.	Suiker Aan Hoofdkantoor	„	75.000,—

d. *Filiaal Solo:*

1.	Interest Aan Hoofdkantoor	„	27.930,77
2.	Hoofdkantoor Aan Kas	„	3.548,50

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

e. Filiaal Tjilatjap:

1. Hoofdkantoor Aan Interest . . . . . „ 4.664,74
2. Te betalen wissels Aan Hoofdkantoor . . . . . „ 3.548,50

f. Filiaal Hongkong:

1. Interest . . . . . $ 6.702,30
   Aan Hoofdkantoor m/r f 9.383,22 . . . . . $ 6.702,30

2. Hoofdkantoor z/r . . . . . „ 3.358,34
   Aan Interest . . . . . „ 3.358,34

3. Hoofdkantoor m/r credit . . . . . f 234.580,40 = $ 177.583,25
   bij Interest . . . . . „ 9.382,22 = „ 6.702,30
   $ 184.285,55
   à 1,40 f 243.962,62 = „ 174.259,01
   Koerswinst $ 10.026,54

Boeking: Hoofdkantoor m/r Aan Koersverschillen.

124.

a. Balans Filiaal

	Saldibalans		Rekening Hoofdkantoor		Balans	
1. Kant.geb. en Goed.	f 40.000,—		f 2.000,—		f 38.000,—	
2. Debiteuren	„ 13.672,25		„ 1.180,97		„ 12.491,28	
3. Algem. Onkosten .	„ 9.374,43		„ 9.469,43		„ 380,—	f 475,—
4. Goederen		f 23.625,—		f 75.965,11	„ 52.340,11	
5. Crediteuren		„ 5.264,75				„ 5.264,75
6. N. I. Esc. Mij Bat.		„ 2.840,—				„ 2.715,50
7. Interest		„ 295,—		„ 338,84	„ 70,52	„ 151,18
8. Kas	„ 1.181,40			„ 15,—	„ 1.196,40	
8a. Zwevende post (of Kas)				„ 500,—	„ 500,—	
9. Hoofdkantoor . . .		„ 42.828,90		„ 42.828,90		
10. Salarissen	„ 10.625,57		„ 10.625,57			
Saldo rek. Hoofdk.t.			„ 96.371,88			„ 96.371,88
Totalen	f 74.853,65	f 74.853,65	f 119.647,85	f 119.647,85	f 104.978,31	f 104.978,31

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

b. Balans Kantoor-Grootboek

	Saldibalans		Geheimrekening		Balans	
1. Kas	f 5.368,24				f 5.368,24	
2. N. I. Esc. Mij Sem.	„ 23.457,50				„ 24.547,39	
3. Agentschap Batavia	„ 43.328,90			f 53.042,98	„ 96.371,88	
4. Goederen		f 27.381,50		„ 27.831,50		
5. Interest	„ 4.378,15		f 1.245,65		„ 1.967,35	f 293,49
6. Debiteuren	„ 33.067,27		„ 1.342,53		„ 31.724,74	
7. Crediteuren		„ 53.416,20				„ 52.966,20
8. te Betalen Wissels		„ 25.000,—				„ 25.000,—
9. Goedangs Zeestrand	„ 8.500,—		„ 425,—		„ 8.075,—	
10. Kant.geb. Heerestr.	„ 42.000,—		„ 32.100,—		„ 39.900,—	
11. Salarissen	„ 34.380,75		„ 27.380,75			„ 3.000,—
12. Algem. Onkosten .	„ 20.791,50		„ 10.410,25		„ 750,—	
13. Invoerrechten . . .	„ 13.580,29		„ 3.580,29			
14. Geheimrekening . .		„ 123.054,90		„ 123.054,90		
Saldo Geheimreken.			„ 127.444,91			„ 127.444,91
Totalen	f 228.852,60	f 228.852,60	f 203.929,38	f 203.929,38	f 208.704,60	f 208.704,60

c—d. Balans en Verl. en Winstrekening Geheim Grootboek

	Saldibalans		Verlies- en Winstrek.		Balans	
1. Kantoor Grootboek	f 123.054,90				f 127.444,91	
2. Goederen	„ 64.387,20			f 164.777,21	„ 125.367,80	
3. Privé Meinesz. . .	„ 6.251,08				„ 6.563,63	
4. „ Lohman . .	„ 5.476,25				„ 5.750,06	
5. „ Schenk . . .		f 10.003,53				f 10.503,71
6. Hypotheek o/g 6 %		„ 60.000,—	f 4.720,63			„ 60.000,—
7. Interest	„ 3.600,—					„ 300,—
8. Kap. Meinesz. . .		„ 50.000,—				„ 50.000,—
9. „ Lohman . .		„ 30.000,—				„ 30.000,—
10. „ Schenk . . .		„ 60.000,—				„ 60.000,—
11. Dub. Debiteuren .	„ 7.234,10		„ 3.450,—		„ 6.307,60	
Afschr. Gebouwen			„ 4.525,—			
Salarissen			„ 48.006,32			
Alg. Onkosten . .			„ 29.879,68			
Kasverschillen . .				„ 15,—		
Invoerrechten . . .			„ 13.580,29			
Winst			„ 60.630,29			„ 60.630,29
Totalen	f 210.003,53	f 210.003,53	f 164.792,21	f 164.792,21	f 271.434,—	f 271.434,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

125.

Gecombineerde balans van de Koloniale Handelsvereeniging te Amsterdam, per 31 Dec. 1923

Goederen (voor verkoop in Indië)		f 291.392,55	Aandeelenkapitaal		f 1.000.000,—
Indische producten		„ 394.241,36	Af in portefeuille	„ 200.000,—	f 800.000,—
Effecten		„ 131.570,—	Crediteuren		„ 234.602,74
Gebouwen in Ned. Indië		„ 123.850,—	Nederl. Indische Handelsbank		„ 457.418,90
Gebouwen te Amsterdam		„ 80.000,—	Crediteuren vreemd geld		„ 113.808,70
Kas		„ 20.257,29	Afschrijving gebouwen Indië		„ 12.385,—
Tabak in gem. rek. met anderen		„ 137.345,45	Afschrijving gebouwen Amsterdam		„ 8.000,—
Waarborgsommen		„ 1.000,—	Te betalen onkosten		„ 1.560,13
Personeel		„ 13.064,90	Reservefonds		„ 87.250,—
Goederen onderweg		„ 90.882,36	Te betalen interest		„ 1.551,52
Debiteuren		„ 273.380,07	Reserve Suikerfabriek Kali-Wetan		„ 90.000,—
Dubieuse Debiteuren		„ 5.820,06	Goederen in Commissie		„ 32.573,68
Suikerfabriek Kali-Wetan		„ 287.350,27	Afschrijving Dubieuse Debiteuren		„ 3.260,10
Koffie in ½ rekening met A		„ 21.500,—	Te betalen wissels		„ 12.887,95
Verlies Amsterdam	f 80.024,10		Reserve voor Koersverschillen op Indië		„ 26.797,89
Winst Soerab.	f 58.287,52				
„ Mak.	„ 11.294,28	„ 69.581,80			
		„ 10.442,30			
		f 1.882.096,61			f 1.882.096,61

Reserve voor Koersverschillen op Indië:

te Soerabaja:	Hoofdkantoor	Credit	f 818.743,50	
	„	Debet	„ 293.703,—	Credit f 525.040,50
te Makasser:	„	Credit	f 312.804,45	
	„	Debet	„ 70.787,40	Credit „ 242.017,05
				Credit f 767.057,55
te Amsterdam: nog te boeken		Debet	f 6.000,—	
		Credit	„ 4.596,80	Debet „ 1.403,20
			Ind. Crt.	Credit f 765.654,35

à f 3,50 per f 100,— = f 26.797,89

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

126.

		Verlies en Winst		Gecomb. Balans	
1.	Kapitaal	f —,—	f —,—	f —,—	f 200.000,—
2.	Reservefonds	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 12.000,—
3.	Girorek. Ned. I. E. Mij	„ —,—	„ —,—	„ 1.927,70	„ —,—
	„ Parijs	„ —,—	„ —,—	„ 6.899,96	„ —,—
8.	Debit. Term. b. Hfdktr.	„ —,—	„ —,—	„ 92.540,83	„ —,—
9.	idem Batavia	„ —,—	„ —,—	„ 44.330,21	„ —,—
10.	idem Soerabaja	„ —,—	„ —,—	„ 30.387,54	„ —,—
11.	Overige Debiteuren . .	„ —,—	„ —,—	„ 2.400,—	„ —,—
20.	Gebouwen	„ 1.200,—	„ —,—	„ 23.710,— „ 22.500,—	„ —,— „ —,—
21.	Inventaris	„ 1.050,—	„ —,—	„ 6.990,— „ 1.350,—	„ —,— „ —,—
23.	Kas Hoofdkantoor . . .	„ —,—	„ —,—	„ 50,44	„ —,—
24.	„ Filiaal Batavia . .	„ —,—	„ —,—	„ 540,85	„ —,—
25.	„ „ Soerabaja .	„ —,—	„ —,—	„ 822,33	„ —,—
	Goederen te Parijs . . .	„ —,—	„ —,—	„ 1.496,29	„ —,—
28.	„ Hoofdkant. .	„ —,—[1]	„ 58.681,83	„ 70.800,90	„ —,—
29.	„ Fil. Batavia .	„ —,—	„ 21.766,08	„ 26.310,29	„ —,—
30.	„ Fil. Soerabaja	„ —,—	„ 8.112,71	„ 10.211,21	„ —,—
35.	Goederen onderweg . .	„ —,—	„ —,—	„ 21.607,14	„ —,—
52.	Reserve Ink. Belasting .	„ 3.400,—	„ —,—	„ —,—	„ 12.900,—
64.	Crediteuren	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 9.988,80
65.	Beleening o/g	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 40.000,—
69.	Algem. onkosten Hfdktr.	„ 6.202,90	„ —,—	„ 280,—	„ 890,20
70.	idem Batavia	„ 4.011,48	„ —,—	„ —,—	„ 780,54
71.	idem Soerabaja	„ 2.385,75	„ —,—	„ —,—	„ 54,15
72.	Commissies Ag. Batavia	„ 3.536,49	„ —,—	„ —,—	„ 2.216,51
73.	idem Soerabaja	„ 3.055,42	„ —,—	„ —,—	„ 1.519,38
80.	Afschr. Dub. Debiteuren	„ 25.558,50	„ —,—	„ —,—	„ 28.979,30
81.	Goederen in Commissie	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 8.480,49
	Provisie	„ —,—	„ 722,30	„ 722,30	„ —,—
110.	Inkoopag. Londen o/r .	„ —,—	„ —,—	„ 3.075,80	„ —,—
	Remises onderweg (Kas) (fr. 50.000,—)	„ —,—	„ —,—	„ 7.125,—	„ —,—
	Crediteuren Parijs . . .	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 14.036,28
111.	Interest	„ 1.560,—	„ —,—	„ —,—	„ 1.400,—
112.	Agent Batavia Privé . .	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 2.483,99
113.	„ Soerabaja Privé .	„ —,—	„ —,—	„ —,—	„ 3.026,77
	WINST	„ 37.322,38	„ —,—	„ —,—	„ 37.322,38
		f 89.282,92	f 89.282,92	f 376.078,79	f 376.078,79

[1]) De winst op de motorfietsen ad f 2.898,60 mag ook op een aparte rekening tot uitdrukking komen.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Berekening Commissies:

Batavia:	Verkocht op crediet	f 52.380,24	
	„ à contant	„ 22.550,—	
		f 74.930,24	
	af: afgeschr. op Dub. vorderingen	„ 4.200,44	
		f 70.729,80	
	5% hiervan ten laste der V. en W. rekening =		f 3.536,49
	Saldo vorig jaar		„ 1.564,01
			f 5.100,50
	waarvan uit te betalen (overgeb. n/Privé) f 35.129,84 + f 22.550,— à 5%		„ 2.883,99
	naar de Balans		f 2.216,51
Soerabaja:	Verkocht op crediet	f 44.380,47	
	„ à contant	„ 18.958,—	
		f 63.338,47	
	af: afgeboekte Dub. vorderingen	„ 2.230,01	
		f 61.108,46	
	5% hiervan ten laste der V. en W. rekening =		f 3.055,42
	Saldo vorig jaar		„ 1.616,23
			f 4.671,65
	waarvan uit te betalen (overgeboekt n/Privé) f 44.087,42 + f 18.958,— à 5%		„ 3.152,27
	naar de Balans		f 1.519,38

Berekening Koersverschillen:

Activa Parijs.			
Girorekening	frs. 48.420,75 à 14,25	f 6.899,96	
Gebouwen	„ 150.000,— à 15,—	„ 22.500,—	
Inventaris	„ 9.000,— à 15,—	„ 1.350,—	
Goederen	„ 10.500,29 à 14,25	„ 1.496,29	
Remise onderweg	„ 50.000,— à 14,25	„ 7.125,—	
		f 39.371,25	
af: Crediteuren	fr. 98.500,23 à 14,25	„ 14.036,28	
		f 25.334,97	
Saldo volgens fol. 40		f 29.261,—	
Zending onderweg	fr. 32.320,81 à 14,50	„ 4.686,52	„ 24.574,48
	Voordeelig verschil		f 760,49
fol. 110 £ 260,— à 0,11 = nadeelig verschil			„ 28,60
	Over te boeken naar fol. 28		f 731,89

Goederen onderweg:

Saldo fol. 35		f 2.115,02
Motorfietsen		„ 14.805,60
Zending Parijs		„ 4.686,52
	naar de balans	f 21.607,14

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

127.

Hoofdboekhouding:

1°.	Stroomdebiteuren A	f	7.413,90	
	aan Stroomleverantie A			f 7.320,75
	„ Onkosten A			„ 93,15
2°.	Kas A	„	6.752,60	
	aan Stroomdebiteuren A			„ 6.752,60
3°.	Diverse Exploitatiekosten A	„	4.125,—	
	Crediteuren A	„	172,50	
	aan Kas A			„ 4.272,50
4°.	Reservedeelen	„	3.680,—	
	aan Crediteuren			„ 3.680,—
	Reservedeelen Centrale C	„	3.805,—	
	aan Reservedeelen			„ 3.680,—
	„ Onkosten			„ 125,—
5°.	Grondkabel Centrale C	„	7.450,—	
	aan Grondkabel Centrale B			„ 7.450,—
6°.	Verlies en Winst Centrale A	„	8.230,—	
	Verlies en Winst Centrale B	„	12.425,—	
	aan Verlies en Winst			„ 20.655,—
	Verlies en Winst	„	9.765,—	
	aan Verlies en Winst Centrale C			„ 9.765,—

Centrale A:

1°.	Debiteuren	„	7.413,90	
	aan Stroom			„ 7.320,75
	„ Onkosten			„ 93,15
2°.	Kas	„	6.752,60	
	aan Debiteuren			„ 6.752,60
3°.	Loonen	„	725,—	
	Salarissen	„	650,—	
	Kosten Stroomopwekking	„	2.725,—	
	Crediteuren	„	172,50	
	Hoofdkantoor	„	4.000,—	
	aan Kas			„ 8.272,50
6°.	Winst	„	8.230,—	
	aan Hoofdkantoor			„ 8.230,—

Centrale B:

5°.	Hoofdkantoor	„	7.450,—	
	aan Grondkabel			„ 7.270,—
	„ Onkosten			„ 180,—
6°.	Winst	„	12.425,—	
	aan Hoofdkantoor			„ 12.425,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Centrale C:

4°.	Reseservedeelen	f	3.805,—	
	aan Hoofdkantoor			f 3.805,—
5°.	Grondkabel	„	7.450,—	
	aan Hoofdkantoor			„ 7.450,—
6°.	Hoofdkantoor	„	9.765,—	
	aan Verlies			„ 9.765,—

128.

Boekingen Soerabaja:

Maart 1	Filiaal Medan	f	1.080,—	
	„ Batavia	„	1.080,—	
	„ Semarang	„	1.728,—	
	Manufacturen } of Goederen {	„	960,—	
	Dranken } of Goederen {	„	540,—	
	Aan Hoofdkantoor 's-Gravenhage			„ 5.388,—
Maart 10	Hoofdkantoor 's-Gravenhage	„	528,—	
	Aan Kas			„ 528,—
Maart 12	Filiaal Semarang	„	1.250,—	
	Aan Filiaal Batavia			„ 1.250,—
Maart 15	Bank	„	31.000,—	
	Aan Filiaal Batavia			„ 12.000,—
	„ „ Semarang			„ 10.000,—
	„ „ Medan			„ 9.000,—
	Hoofdkantoor 's-Gravenhage	„	45.000,—	
	Aan Bank			„ 44.943,82
	„ Koersverschillen			„ 56,18
Maart 20	Hoofdkantoor 's-Gravenhage	„	16.160,—	
	Aan Filiaal Medan			„ 16.160,—

Boekingen Semarang:

Maart 1	Provisiën	„	1.728,—	
	Aan Filiaal Soerabaja			„ 1.728,—
Maart 12	Manufacturen	„	1.250,—	
	Aan Filiaal Soerabaja			„ 1.250,—
Maart 15	Filiaal Soerabaja	„	10.000,—	
	Aan Bank			„ 10.000,—

Boekingen Batavia:

Maart 1	Dranken	„	1.080,—	
	Aan Filiaal Soerabaja			„ 1.080,—
Maart 12	Filiaal Soerabaja	„	1.250,—	
	Aan Manufacturen			„ 1.200,—
	„ Onkosten			„ 50,—
Maart 15	Filiaal Soerabaja	„	12.000,—	
	Aan Bank			„ 12.000,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Boekingen Medan:

Maart 1	Dranken	f 1.080,—	
	Aan Filiaal Soerabaja		f 1.080,—
Maart 15	Filiaal Soerabaja	„ 9.000,—	
	Aan Bank		„ 9.000,—
Maart 20	Goederen	„ 16.000,—	
	Aan Crediteuren		„ 16.000,—
	Filiaal Soerabaja	„ 16.160,—	
	Aan Goederen		„ 16.000,—
	„ Commissie		„ 160,—

Boekingen 's-Gravenhage:

Maart 1	(was reeds geboekt bij verzending)		
April 10	Opslagen Indische kantoren	„ 528,—	
	Aan Filiaal Soerabaja		„ 528,—
April 15	Kas (Te Innen Wissels)	„ 45.000,—	
	Aan Filiaal Soerabaja		„ 45.000,—
April 20	Rubber	„ 16.160,—	
	Aan Filiaal Soerabaja		„ 16.160,—

HOOFDSTUK XIV

AFSLUITING EN RECONSTRUCTIE VAN REKENINGEN

131.

Berekening

Debet	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	*Credit*
Tellingen:	470.000	f 7.808,—	145.000	f 2.708,13	Tellingen
af: terugboeking van verkoop 10/2	10.000	„ 188,—	10.000	„ 188,—	af: terugboeking verkoop 10/2.
	460.000	f 7.620,—	135.000	f 2.520,13	
af: terugboeking Inkoop Rijswaard	10.000	„ 170,—	10.000	„ 170,—	af: terugboeking van Inkoop Rijswaard.
	450.000	f 7.450,—	125.000	f 2.350,13	
af: prijsreductie op Inkoop		„ 5,63		„ 5,63	af: prijsreductie.
	450.000	f 7.444,37	125.000	f 2.344,50	Hoeveelheid en waarde van het verkochte gedeelte.
af: voorraad à f 16,50 per duizend	322.000	„ 5.313,—			
Hoeveelheid en waarde van den inkoop van het verkochte gedeelte, plus het verloren geraakte	128.000	f 2.131,37	128.000	f 2.131,37	

f 213,13 winst, dat is 10 % van f 2.131,37.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Waalsteenen

Datum 1928	Omschrijving	Aantal	Bedrag	Datum 1928	Omschrijving	Aantal	Bedrag
1 Febr.	Voorraad	100.000	f 1.650,—	10 Febr.	Geleverd aan Kranendonk . .	20.000	f 376,—
7 „	Ontvangen van de Steenfabriek Rijswaard	60.000	„ 1.020,—	18 „	„ „ Pieterse	20.000	„ 380,—
				19 „	„ „ Vermeere . . .	10.000	„ 192,—
19 „	Retour ontvangen van Kranendonk lev. 10/2	10.000	„ 188,—	23 „	„ „ Verbrugge . . .	5.000	„ 96,50
				25 „	„ „ Kranendonk . .	60.000	„ 1.110,—
21 „	Ontvangen van de Steenfabriek Rijswaard	100.000	„ 1.650,—	26 „	„ „ Drijfhout . . .	20.000	„ 378,—
				27 „	Retour gezonden aan de Steenfabriek Rijswaard	10.000	„ 170,—
27 „	idem idem	200.000	„ 3.300,—				
29 „	Winst		„ 213,13	28 „	Prijsreductie ontvangen van de Steenfabriek Rijswaard . . .		„ 5,63
				29 „	Te kort bevonden	3.000	
				29 „	Voorraad	322.000	„ 5.313,—
		470.000	f 8.021,13			470.000	f 8.021,13

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

132.

Debet — *a.* **Trading Account** — *Credit*

Rekeningen	A	B	Rekeningen	A	B
Beginvoorraad . .	f 4.000,—	f 6.000,—	Verkoopen:		
Mag. kosten . . .	„ 2.250,—	„ 2.250,—	A 70.000,—		
Inkoopen:			ret. 150,—	f 69.850,—	
A 60.000,—			B 25.000,—		
ret. 2.500,—	„ 57.500,—		ret. 600,—		f 24.400,—
B 40.000,—			Eindvoorraad . .	„ 10.000,—	„ 20.000,—
ret. 500,—		„ 39.500,—	Bruto verlies . .		„ 6.350,—
Mag. beheer . . .	„ 3.000,—	„ 3.000,—			
Bruto winst . . .	„ 13.100,—				
	f 79.850,—	f 50.750,—		f 79.850,—	f 50.750,—

b.

Bruto winst goederen A = ...	f 13.100,—
„ verlies „ B = ...	„ 6.350,—
	f 6.750,—
Algemeene onkosten	„ 3.000,—
	f 3.750,—
Te hooge afschr. dub. deb.	„ 2.000,—
Netto winst	f 5.750,—

133.

Berekening van de voorraden op 1 Jan. 1922:

Kramerijen		Provisiën en dranken		
Debet	Credit	Debet	Credit	Totaal
f 81.670,—	f 103.718,—	f 121.005,—	f 199.487,—	Goederenvoorraad per 1/1 . . f 125.300,—
„ 718,—	„ 1.329,—	„ 4.256,—	„ 859,—	Voorraad:
„ 32.100,—	„ 89.953,—	„ 36.518,—	„ 29.654,—	Kramerijen . . . f 45.000,—
„ 32.245,20		„ 23.380,80		Prov. en dranken „ 40.000,—
„ 3.266,80		„ 4.840,20		„ 85.000,—
f 150.000,—	f 195.000,—	f 190.000,—	f 230.000,—	Manufacturen . . . . . f 40.300,—
	„ 150.000,—		„ 190.000,—	
dus voorraad 1/1	f 45.000,—	voorraad 1/1	f 40.000,—	

Afsluiting

Manufacturen

Jan.	1	voorraad	f 40.300,—		verkoopen . . . . . f 195.795,—
		inkoopen	„ 142.325,—		schadevergoeding . . . . . „ 21.812,—
		vrachten etc.	„ 57.382,—	Dec.	31 voorraad . . . . . „ 103.693,—
		retouren	„ 12.326,—		
		diverse onkosten	„ 5.693,—		
Dec.	31	winst	„ 63.274,—		
			f 321.300,—		f 321.300,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Kramerijen

Jan. 1	voorraad	f 45.000,—		verkoopen	f 103.718,—
	inkoopen	„ 81.670,—		schadevergoeding	„ 1.329,—
	vrachten etc.	„ 32.100,—	Dec. 31	voorraad	„ 89.953,—
	retouren	„ 718,—			
	diverse onkosten	„ 3.266,80			
Dec. 31	winst	„ 32.245,20			
		f 195.000,—			f 195.000,—

Provisiën en Dranken

Jan. 1	voorraad	f 40.000,—		verkoopen	f 199.487,—
	inkoopen	„ 121.005,—		schadevergoeding	„ 859,—
	vrachten etc.	„ 36.518,—	Dec. 31	voorraad	„ 29.654,—
	retouren	„ 4.256,—			
	diverse onkosten	„ 4.840,20			
Dec. 31	winst	„ 23.380,80			
		f 230.000,—			f 230.000,—

134.

Verkocht zijn 811,29 pic. pitten; dus moeten verwerkt zijn $\frac{811{,}29}{2} \times 10 = 4.056{,}45$ pic. randoe

Randoe: Inkoopen in 1923 6.171,89 pic.
Verwerkt in 1923 4.056,45 „
Eindvoorraad 2.115,44 pic. $\times \frac{48.289{,}30}{6.171{,}89}$ = ... f 16.551,35

Kapok: Uit 4.056,45 pic. randoe worden verkregen:

$\frac{4.056{,}45}{10} \times 1{,}14$ pic. = 462,43 pic.

Verkocht in 1923 398,66 „
Eindvoorraad 63,77 pic.

Kostprijs: randoe-inkoopen f 48.289,30 + bewerking f 8.251,17 = „ 56.540,47
af: eindvoorraad randoe f 16.551,35 + opbrengst pitten f 3.501,64 = „ 20.052,99
Kostprijs 462,43 pic. kapok . . . . . f 36.487,48

Kostprijs 63,77 pic. kapok $\frac{63{,}77}{462{,}43} \times$ f 36.487,48 = ... f 5.030,82

Debet **Kapokrekening** *Credit*

6.171,89 pic. randoe	f 48.289,30	398,66 pic. fijne kapok	f 43.987,29
Bewerkingskosten	„ 8.251,16	811,29 „ pitten	„ 3.501,64
Winst	„ 12.530,63	Voorraad randoe	„ 16.551,35
		„ fijne kapok	„ 5.030,82
	f 69.071,10		f 69.071,10

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

135.

Tabak

B. V. 3,75 pic.	f 262,50	Verwerkt 280,33 pic.	f 22.979,20
ink. 315,19 „	„ 26.187,65	E.V. 38,61 „	„ 3.470,95
318,94 pic.	f 26.450,15	318,94 pic.	f 26.450,15

Tjenkèh

B. V. 9,68 pic.	f 1.230,62	Verwerkt 128,60½ pic.	f 15.076,22
ink. 131,65½ „	„ 13.297,50	E.V. 12,73 „	„ 1.242,50
fijn maken	„ 1.790,60		
141,33½ pic.	f 16.318,72	141,33½ pic.	f 16.318,72

Djagoengbladeren

B.V. 100 bosjes	f 9,—	Verwerkt 97468 bosjes	f 10.433,39
ink. 98033 „	„ 10.499,89	E.V. 665 „	„ 66,50
98133 bosjes	f 10.499,89	98133 bosjes	f 10.499,89

Emballage

B.V.	f 1.033,60	Verbruik	f 3.049,24
ink.	„ 3.338,54	E.V.	„ 1.322,90
	f 4.372,14		f 4.372,14

Fabricage strootjes

loonen	f 13.470,04	gefabriceerd 44.932.800	f 65.008.09
tabak	„ 22.979,22		
tjenkèh	„ 15.076,22		
djagoengbladeren	„ 10.433,39		
emball.	„ 3.049,24		
	f 65.008,09		f 65.008,09

Strootjes rekening

B.V. 5.174.300	f 6.467,87	Verkoop 21.550.000	f 26.748,75
gefabriceerd 44.932.800	„ 65.008,09	2.000.000	„ 2.458,75
		23.959.900	„ 29.710,27
		E.V. 2.597.200	„ 3.506,22
		Verlies	„ 9.056,97
50.107.100	f 71.475,96	50.107.100	f 71.475,96

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Exploitatie Ingekochte onderpanden 1929

	I	II	III	IV	Totaal		I	II	III	IV	Totaal
Balans 1/1 . .	f 240,—	f 175,—	—	f 100,—	f 515,—	Balans 1/1 . .	—	f 150,—	—	f 650,—	f 800,—
Verponding . .	„ 140,—	„ 185,—	f 125,—	„ 200,—	„ 1.300,—	Ontv. Huren .	f 2.400,—	„ 1.800,—	f 450,—	„ 5.400,—	„ 10.050,—
„				„ 650,—		Brandass. restit.	—	—	„ 30,—	—	„ 30,—
Assurantie . .	„ 100,—	„ 150,—	„ 60,—	„ 300,—	„ 610,—	Rep. kosten id.	—	—	—	„ 100,—	„ 100,—
Bewaking . . .	„ 25,—	—	—	—	„ 25,—	Verl. en Winst	„ 210,—	„ 450,—	—	—	„ 660,—
Reparatie . . .	„ 470,—	—	—	„ 600,—	„ 1.070,—	Balans	„ 240,—	„ 175,—	„ 450,—	„ 150,—	„ 1.015,—
Administr.k . .	—	„ 25,—	„ 40,—	—	„ 65,—						
Intrest	„ 1.250,—	„ 1.260,—	[1] „ 625,—	„ 2.250,—	„ 5.385,—						
Afschr.	„ 625,—	„ 630,—	[2] —	„ 1.125,—	„ 2.380,—						
Verl. en Winst	—	—	„ 72,—	„ 275,—	„ 347,—						
Balans	—	„ 150,—	„ 8,—	„ 800,—	„ 958,—						
	f 2.850,—	f 2.575,—	f 930,—	f 6.300,—	f 12.655,—		f 2.850,—	f 2.575,—	f 930,—	f 6.300,—	f 12.655,—

I Tandjonglaan 350.
II Sawohlaan 150.
III Goenoeng Sahari 625.
IV Lembangweg 180/190

[1]) 6 maanden intrest.
[2]) geen afschrijving over jaar van aankoop.

Afschrijving Ingekochte Onderpanden

	I	II	III	IV	Totaal		I	II	III	IV	Totaal
						Balans 1/1 . .	f 5.200,—	f 2.800,—	—	f 5.000,—	f 13.000,—
Balans 31 Dec.	f 5.825,—	f 3.430,—	—	f 6.125,—	f 15.380,—	Per Expl. Afschrijving 1929	„ 625,—	„ 630,—	—	„ 1.125,—	„ 2.380,—
	f 5.825,—	f 3.430,—	—	f 6.125,—	f 15.380,—		f 5.825,—	f 3.430,—	—	f 6.125,—	f 15.380,—
						1930 Balans 1/1	f 5.825,—	f 3.430,—	—	f 6.125,—	f 15.380,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK XV
CORRECTIES

141.

I. *Journaalposten van de zaak:*

a. Debit. . . . f 2.000,—
Aan Kapit. f 2.000,—
Kapitaal . . „ 2.000,—
Aan Credit. „ 2.000,—

b. Goederen . „ 12.000,—
Aan Goederen in Commissie . . „ 12.000,—

c. Privé . . . „ 660,—
Aan Onk. . „ 660,—

d. Kas . . . . „ 800,—
Aan Privé . „ 800,—

Onk. . . . „ 90,—
Privé . . . „ 710,—
Aan Kas . „ 800,—

II. *Journaalposten Privé-Administratie:*

a. Niets.

b. Niets.

c. Interest (hypotheekrente) . . f 660,—
Aan Zaak . . . f 660,—

d. Belastingen . . . „ 425,—
Huishouding . . „ 285,—
Zaak . . . . . „ 90,—
Aan Interest . . „ 800,—

142.

I. *Herstelposten:*

Goederen	f 834,18	
aan Crediteuren		f 834,18
Crediteuren	„ 24.837,15	
aan Goederen		„ 24.837,15
Bank	„ 200,—	
aan Debiteuren		„ 200,—
	f 25.871,33	f 25.871,33

II. *Juiste Proefbalans en Saldibalans:*

De rekeningen: Onkosten wordt D f 200,— minder; Bank D f 200,— meer.

	Proefbalans		Saldibalans	
	Debet	Credit	Debet	Credit
Transport	f 1.482.837,16	f 1.424.718,29	f 324.818,22	f 266.699,35
Debiteuren	„ 348.915,23	„ 330.695,90	„ 18.219,33	
Goederen	„ 763.948,29	„ 787.951,44		„ 24.003,15
Crediteuren	„ 482.711,29	„ 535.046,34		„ 52.335,05
	f 3.078.411,97	f 3.078.411,97	f 343.037,55	f 343.037,55

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

III. *Juiste Journaaltellingen* . . . . . f 3.052.540,64
„ 25.871,33
f 3.078.411,97

IV. *Grootboekrekeningen:*

Goederen

Telling	f 763.114,11	Telling	f 763.114,29
Lauw Boen Seng	„ 834,18	Herstelpost (tweemaal geboekt)	„ 24.837,15
Winst	„ 88.315,32	Voorraad	„ 64.312,17
	f 852.263,61		f 852.263,61

Debiteuren

Telling	f 348.915,23	Telling	f 330.495,20
		Herstelpost	„ 200,—
		Saldo	„ 18.219,33
	f 348.915,23		f 348.915,23

Crediteuren

Telling	f 457.874,14	Telling	f 534.212,18
Herstelpost (tweemaal geboekt)	„ 24.837,15	Lauw Boen Seng	„ 834,18
Saldo	„ 52.335,05		
	f 535.046,34		f 535.046,34

143.

Memoriaal: Abusievelijk bij het sluiten der Hyp. o/g de onkosten op de rekening afgeboekt (dd. 6 Jan.).

Journaalpost: Intrest aan Hypotheek o/g f 482,50.

Memoriaal: Bij de betaalbaarstelling der traite Verstraten, Batavia, op 22 Jan. hiervoor gedebiteerd de rekening Crediteuren in plaats van te betalen wissels f 2.875,—.

Journaalpost: Te betalen wissels aan Crediteuren f 2.875,—.

In het *Kassiersboek* in de maand April aan de creditzijde opnemen de post:

P. M. Te laag in Februari overgenomen saldo van Januari f 360,—.

Memoriaal: Plaatsverlies en kosten, in rekening gebracht op de incassonota van 4 Febr., abusievelijk geboekt op Debiteuren f 5,23.

Journaalpost: Onkosten aan Debiteuren f 5,23.

Memoriaal: De loopende rente van f 7.000,— Obl. Batavia bij aankoop op 3 Febr. geboekt op Intrest f 70,—.

Journaalpost: Effecten aan Intrest f 70,—.

Memoriaal: Verzuimd te boeken de kapitaalsstorting van den heer van Buuren bij den kassier op 27 Febr. f 10.000,—.

Journaalpost: Kassier aan Kapitaal van Buuren f 10.000,—.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Memoriaal: Bij de disconteering van den wissel op Westerop het disconto abusievelijk afgeboekt van Te Innen Wissels f 180,—.

Journaalpost: Intrest aan Te Innen Wissels f 180,—.

In het *Kassiersboek* in de maand April aan de creditzijde opnemen de posten:

Crediteuren Pratelaer & Co. herstelboeking ddo. 29/3	. . . . .	f 5.000,—
Crediteuren Pratelaer & Co. onze cheque No. 25364 29/3	. . . . .	„ 5.000,—
Intrest 1e kwartaal 1927 volgens rekening-courant	. . . . .	„ 27,85
Onkosten 1e kwartaal 1927 volgens rekening-courant	. . . . .	„ 15,10

144.

I. *a. Kasboek* December 1930.

heropenen met saldo . . . . . f 295,63
en debet bijboeken:
voor punt 2 „kantooronkosten" . . . . . „ 18,—
„ „ 3 „contributies" . . . . . „ 100,—
„ „ 6 „telling November 1930" . . . . . „ 100,—
„ „ 7 „telling December 1930" . . . . . „ 100,—
Saldo per 31 Dec. 1930 f 613,63

Beginsaldo 1 Januari 1931 verhoogen met f 318,— onder verwijzing naar Dec. 1930. De foutieve posten in het kasboek met rooden inkt verbeteren.

II. In het *register* de correcties in rood aanbrengen

b. „Kantooronkosten" wordt minder . . . . . f 213,—
„Salaris" „ „ . . . . . „ 195,—
„Incassokosten" „ „ . . . . . „ 50,—
„Contributies" „ meer . . . . . „ 150,—
f 608,—
Expl. „Ons Maandblad" wordt meer . . . . . „ 290,—
„Voordeelig Saldo" . . . . . f 318,—

c. Penningmeester moet bijpassen f 318,— + f 9,12 (Kas te kort) = . . . f 327,12

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Debetzijde *Creditzijde*

Datum	Te crediteeren	Omschrijving	Bank	Kas	Datum	Te debiteeren	Omschrijving	Bank	Kas
Oct. 1	P. M.	Saldo		f 963,25	Oct. 1	P. M.	Saldo	f 3.297,50	
„ 4	(Dub.) Debt.	Lie ka Loo .		„ 698,12	„ 3	Te betalen Wissels . . .	Liebenschütz & Co. . . .	„ 1.622,18	
„ 5	Debiteuren .	Go Tjang Ha	f 912,17		„ 4	Afschr. Dub. Deb.	Lie ka Loo .		f 298,12
„ 6	Effecten . . .	f 5.000,— cert. N. H. M. .	„ 8.223,25		„ 6	Beleening o/g	op cert. N. H. M. . . .	„ 5.000,—	
„ 6	Kassier . . .	beschikt . .		„ 3.144,82	„ 6	Interest . . .	op beleening .	„ 78,43	
„ 7	Debiteuren .	G. Koppenol, Serang . . .	„ 1.200,—	„ 541,20	„ 6	P. M. . . .	beschikt . .	„ 3.144,82	
„ 8	Privé	Uitkeering A'damsche .		„ 10.000,—	„ 7	Onkosten . .	postz. en rem. kosten . . .		„ 2,70
„ 10	P. M.	storting . . .	„ 13.750,—		„ 10	Kassier . . .	gestort . . .		„ 13.750,—
„ 12	Provisie . . .	berek. aan Langenhove .		„ 1,20	„ 11	Effecten . . .	nad. koersv. H. V. A. . .	„ 422,78	
					„ 12	Crediteuren .	C. Langenhove, Bandoeng . .	„ 1.200,—	„ 1,20

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Kasboek (Debetzijde) 152.

Datum	Omschrijving	Nr. kas-bew.	Kas	N. H. M.	N. I. H. B.	DEBITEUREN Naam	Nr. Rek.-kaart
1 Nov.	Saldi		f 542,60	f 13.340,80	f 2.680,45		
4 „	In mindering reken. .		„ 500,—	„ 5.000,—	„ 5.000,—	S. O. Basahabi	—
						Tan Kong Soei	—
						Nelemans & Co.	—
5 „	Cont. verkocht . . .		„ 80,50				
6 „	Opbrengst Goedang .		—	„ 8.000,—	„ 8.800,—		
7 „	Div. kwitanties . . .		—	„ 6.120,95		Huisman & Co.	—
						Tee Hok Seng	—
						Brauns & Zn.	—
						H. Oesman	—
7 „	Storting N. H. M. .				„ 6.000,—		
8 „	Disp. ch. nr. 3852. .		„ 2.000,—				
	Totalen		f 3.123,10	f 32.461,75	f 22.480,45		

Kasboek (Creditzijde)

Datum	Omschrijving	Nr. kas-bew.	Kas	N. H. M.	N. I. H. B.	CREDITEUREN Naam	Nr. Rek.-kaart
3 Nov.	Zichtwissel Birmingh.						
	Ch. nr. 318 . . .		f 524,71	f 6.000,—		Mc. Gregory	
						Ltd. £ 540.2.6	—
7 „	Incassokosten			„ 9,45			
7 „	Storting N. I. H. B. .			„ 6.000,—			
8 „	Promesse Lindeteves				f 7.836,23		
8 „	Disp. ch. No. 3852 .				„ 2.000,—		
8 „	Pakhuisloonen . . .		„ 234,—				
8 „	Werkl. kantoor . . .		„ 183,50				
8 „	Postzegels		„ 25,—				
8 „	Kosten van 100 kisten						
	manufacturen . . .		„ 1.375,—				
8 „	Invoerrechten id. che-						
	que 3853				„ 2.400,—		
	Saldi		„ 780,89	„ 20.452,30	„ 10.244,22		
	Totalen		f 3.123,10	f 32.461,75	f 22.480,45		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Bedrag	Te innen wissels	Manufacturen	Prov. en dranken	Kramerijen	Onkosten	DIVERSEN	
						Omschrijving	Bedrag
						P. M.	f 16.563,85
:f 4.000,—							—
„ 3.500,—							—
„ 3.000,—							—
		f 15,—	f 46,50	f 19,—			—
						Gebouw.	„ 16.800,—
„ 1 875,65							—
„ 2.450,—							—
„ 1.231,50							—
„ 563,80							—
						N. H. M.	„ 6.000,—
						N. I. H. B.	„ 2.000,—
:f 16.620,95		f 15,—	f 46,50	f 19,—			f 41.363,85

Bedrag	Te bet. wissels	Vrachten	Invoerrechten	Pakhuiskosten	Salarissen	Kantoorkosten	DIVERSEN	
							Omschrijving	Bedrag
f 6.524,71								
							Inc. kosten	f 9,45
							P. M.	„ 6.000,—
	f 7.836,23							
				f 234,—				
					f 183,50			
						f 25,—	P. M. disp.	„ 2.000,—
		f 1.375,—						
			f 2.400,—					
							P. M.	„ 31.477,31
f 6.524,71	f 7.836,23	f 1.375,—	f 2.400,—	f 234,—	f 183,50	f 25,—		f 39.486,76

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Debet **Journaalposten** *Credit*

Kas	f 2.580,50	Crediteuren	f 6.524,71		
N. H. M.	„ 19.120,95	Te betalen wissels	„ 7.836,23		
N. I. H. B.	„ 19.800,—	Vrachten	„ 1.375,— *)		
aan Debiteuren	„ 16.620,95	Invoerrechten	„ 2.400,—		
„ Manufacturen	„ 15,—	Pakhuiskosten	„ 234,—		
„ Pr. en Dr.	„ 46,50	Salarissen	„ 183,50		
„ Kramerijen	„ 19,—	Kantooronkosten	„ 25,—		
„ Gebouwen	„ 16.800,—	Incassokosten	„ 9,45		
„ N. I. H. B.	„ 2.000,—	aan Kas		f	2.342,21
„ N. H. M.	„ 6.000,—	„ N. H. M.		„	6.009,45
		„ N. I. H. B.		„	10.236,23
		*) of: Vrachten	„ 1.200,—		
		Ontsche-pingskosten	„ 100,—		
		Pakh.kosten	„ 75,—		

153.

Kas- en Kassiersboek van de N.V. Vulcanus (debetzijde)

Datum	Tegenrekening	Omschrijving	Handelsbank	Kas
Jan. 1	P. M.	Saldi	f 16.844,—	f 1.238,50
„ 3	Debiteuren	s. f. Prambon		„ 1.231,—
	Agentsch. Habam	van s. f. Prambon		„ 10.340,—
„ 4	P. M.	cheque van Prambon	„ 11.000,—	
„ 7	Handelsbank	beschikt		„ 3.500,—
„ 8	Spaarfonds E. P.	Inhouding op salaris		„ 90,—
„ 14	Debiteuren	Holl. Beton Mij		„ 1.280,15
		Amer. Cigarette Comp.		„ 2.560,—
„ 19	Agentsch. Habam	cheque van N. I. S. H. M.		„ 7.000,—
„ 20	P. M.	gestort	„ 8.500,—	
			f 36.344.—	f 27.239.65

Kas- en Kassiersboek van de N.V. Vulcanus (creditzijde)

Datum	Tegenrekening	Omschrijving	Handelsbank	Kas
Jan. 3	Claims & garanties	Moleninst. s.f. Djatie		f 209,28
	Agentsch. Habam	Moleninst. s.f. Djatie		„ 209,28
	Agentsch. Habam	aandeel reiskosten		„ 15,06
	Agentsch. Habam	½ salaris ing. Dec. A. P.		„ 450,—
	Reiskosten	Decl. Ir. Fransen		„ 30,12
	Loonen & Salarissen	Ir. Fransen, Dec. A. P.		„ 450,—
		Transporteeren		f 1.363,74

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

		Transport		f 1.363,74
Jan. 4	Handelsbank	Cheque van Prambon . . .		„ 11.000,—
7	Agentsch. Habam	Wissel Hoofdkantoor Ned. Crt. 15000	f 14.925,—	
	P. M.	beschikt	„ 3.500,—	
8	Loonen & Salarissen	volgens loonstaat		„ 4.114,—
20	Handelsbank	gestort		„ 8.500,—
28	Agentsch. Habam	advertentie abt. S. H. . . .		„ 265,35
29	Agentsch. Habam	uitgelote obl. + cps. . . .	„ 2.060,—	
31	P. M.	Saldi	„ 15.859,—	„ 1.996,56
			f 36.344,—	f 27.239,65

Kassiersboek Agentschap N. V. Vulcanus (debetzijde)

Jan. 1	P. M.	Saldo	f 8.340,—
„ 3	Debiteuren	s.f. Prambon	„ 10.340,—
		N. I. S. H. M.	„ 7.000,—
			f 25.680,—

Kassiersboek Agentschap N. V. Vulcanus (creditzijde)

Jan. 3	Claim & garanties	Reparatie moleninst. s. f. Djatie	f 209,28
	Reiskosten	Declaratie Ir. Fransen ons aandeel . .	„ 15,06
	Salaris Ingenieur	ons ½ aandeel salaris Ir. Fransen . . .	„ 450,—
„ 7	Hoofdkantoor	Wissel op Vulcanus Ned. Crt. 15000 . .	„ 14.925,—
„ 10	Montagekosten	in rekening	„ 1.340,—
„ 28	Hoofdkantoor	Advertentie abt. S. Hbl.	„ 265,35
„ 29	Hoofdkantoor	Uitgelote obligaties	„ 2.000,—
		Coupons van idem	„ 60,—
„ 31	P. M.	Saldo	„ 6.415,31
			f 25.680,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

154.

Debet **Kas-Bankboek**

	Kas	Bank	bij-kolommen
12 Juli vlgs. kladkasboekje . .	f 3.023,45		f 120,— debiteuren.
			„ 180,— benzine.
			„ 1.924,30 banden.
			„ 254,15 busdienst.
			„ 45,— atelier.
			„ 500,— diversen (Bank).
18 Juli reductie op onderd. . .	„ 185,—		„ 185,— onderdeelen.
31 Juli aankoopen op rekening	„ 20.120,27		„ 20.120,27 diversen (Crediteuren).
31 Juli verk. op crediet . . .	„ 11.530,—		„ 3.080,— benzine.
			„ 5.400,— banden.
			„ 2.050,— atelier.
			„ 1.000,— diversen (Autobus).
31 Juli materiaal-verstr. . . .	„ 3.629,65		„ 1.524,35 benzine.
			„ 1.280,— banden.
			„ 825,30 onderdeelen.
31 Juli reparaties eigen bussen	„ 1.303,19		„ 1.303,19 atelier.
31 Juli afrek. Kempen & Co.	„ 8.640,—		„ 7.789,— div. (Kempen & Co.)
			„ 432,— „ (onkosten).
			„ 419,— „ (commissie).

Journaalposten

Kas	f 48.471,56		
Aan Debiteuren	f 120,—		
„ Benzine	„ 4.784,35		
„ Banden	„ 8.644,30		
„ Onderdeelen	„ 1.010,30		
„ Busdienst	„ 254,15		
„ Atelier	„ 3.398,19		
„ Bank	„ 500,—		
„ Crediteuren	„ 20.120,27		
„ Autobussen	„ 1.000,—		
„ Kempen & Co.	„ 7.789,—		
„ Onkosten	„ 432,—		
„ Commissie	„ 419,—		
		Onderdeelen . . .	f 2.450,—
		Crediteuren . . .	„ 4.550,—
		Loonen busdienst .	„ 224,—
		Salarissen	„ 200,—
		Atelier	„ 920,30
		Benzine	„ 2.580,27
		Banden	„ 8.640,—
		Inventaris	„ 90,—
		Autobussen . . .	„ 15.000,—
		Debiteuren . . .	„ 11.570,—
		Benzine en banden busdienst . . .	„ 3.629,65
		Onderh. bussen .	„ 1.303,19
		Aan Kas	f 49.332,11
		„ Bank	„ 1.000,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Credit

	Kas	Bank	bij-kolommen
12 Juli dispositie		f 500,—	f 500,— diversen (P. M.).
12 Juli volgs. Kladkasboekje .	f 3.019,—		„ 2.500,— crediteuren.
			„ 224,— loonen busdienst.
			„ 200,— salarissen.
			„ 95,— atelier.
18 Juli H. Meerkamp	„ 1.050,—	„ 1.000,—	„ 2.050,— crediteuren.
31 Juli inkoopen op reken. . .	„ 20.120,27		„ 2.450,— onderdeelen.
			„ 2.580,27 benzine.
			„ 90,— div. (inventaris).
			„ 15.000,— „ (autobussen).
31 Juli verkoopen op reken. .	„ 11.530,—		„ 11.530,— „ (debiteuren).
31 Juli materiaal-verstr. . . .	„ 3.629,65		„ 825,30 atelier.
			„ 2.804,35 benz. banden (busdienst).
31 Juli reparatie eigen bussen .	„ 1.303,19		„ 1.303,19 (onderh. bussen).
31 Juli afrekening Kempen . .	„ 8.640,—		„ 8.640,— banden.

HOOFDSTUK XVII

ENKEL BOEKHOUDEN

161.

Berekening van den omzet

Ontvangen van debiteuren	f 108.366,50
bij: eindsaldo debiteuren	„ 8.225,33
	f 116.591,83
af: beginsaldo debiteuren	„ 6.371,16
	f 110.220,67
Contante verkoop . . .	„ 38.301,03
Omzet	f 148.521,70

De brutowinst is dus 5% daarvan of f 7.426,08.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Berekening van het inkooptotaal:

Betaald aan crediteuren	f 130.361,40
bij: eindsaldo crediteuren	„ 18.932,60
	f 149.294,—
af: beginsaldo crediteuren	„ 17.119,55
Inkoopen	f 132.174,45

Berekening van den beginvoorraad:

Omzet	f 148.521,70
Eindvoorraad	„ 16.350,—
	f 164.871,70
Inkoopen	f 132.174,45
Bruto winst	„ 7.426,08
	„ 139.600,53
Beginvoorraad	f 25.271,17

a. Balans op 31 December 1923.

Goederen	f 25.271,17	Crediteuren	f 17.119,55
Kas	„ 623,60	Kapitaal	„ 43.396,38
Debiteuren	„ 6.371,16		
Winkelgeb. f 30.000,—			
Afgeschr. „ 3.000,—	„ 27.000,—		
Kantoormeubilair	„ 1.250,—		
	f 60.515,93		f 60.515,93

b. Balans op 31 December 1924.

Kas	f 4.198,39	Crediteuren	f 18.932,60
Debiteuren	„ 8.225,33	Reserve Debit.	„ 1.485,22
Winkelgeb. f 30.000,—		Kapitaal	„ 39.616,10
Afgeschr. „ 3.750,—	„ 26.250,—		
Kantoormeubilair	„ 1.000,—		
Goederen	„ 16.350,—		
Bank voor Indië	„ 4.010,20		
	f 60.033,92		f 60.033,92

c. Verlies- en Winstrekening over 1924.

Onkosten	f 6.321,14	Goederen	f 7.426,08
Afschr. winkel	„ 750,—	Interest	„ 1.200,—
„ debiteuren	„ 1.485,22	Verlies 1924	„ 180,28
„ meubilair	„ 250,—		
	f 8.806,36		f 8.806,36

Controle op het resultaat:

Kapitaal op 1 Januari 1924	f 43.396,38
„ „ 31 Dec. 1924	„ 39.616,10
	f 3.780,28
Privé-opnamen	„ 3.600,—
Verlies	f 180,28

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

162.

Debiteuren:

Ontvangen volgens kasboek	f	94.892,99
Op ult. 1925 te vorderen	„	8.591,68
	f	103.484,67
Beginsaldo 1925	„	13.293,18
Verk. op crediet totaal	f	90.191,49

Crediteuren:

Betaald volgens kasboek	f	79.118,42
Op ult. 1925 nog te betalen	„	12.853,76
	f	91.972,18
Beginsaldo 1925	„	9.277,12
Inkoop op crediet	f	82.695,06

Goederen:

Verk. op cred.	f	90.191,49	
Verk. contant	„	12.121,19	
Privé verbruik	„	672,18	f 102.984,86
Beginvoorraad	f	14.318,65	
Ink. op crediet	„	82.695,06	
Ink. contant	„	5.922,16	
	f	102.935,87	
Eindvoorraad	„	20.280,17	„ 82.655,70
Bruto winst			f 20.329,16

Effecten:

Waarde ult. 1925	f	12.500,—
Ontv. dividend	„	450,—
	f	12.950,—
Beginwaarde f 6.200,—		
Aankoop „ 4.850,—	„	11.050,—
Winst	f	1.900,—

Onkosten:

Bet. volgens kasboek	f	5.322,97
1 Jan. '25 te bet. f 122,73		
vooruit betaald „ 70,13	„	52,60
	f	5.270,37
Op ult. '25 nog te bet.	„	28,37
	f	5.298,74
Op ult. '25 postz.	„	75,—
	f	5.223,74

Interest:

Bet. volgens kasboek	f	318,66
Op 1 Jan. '25 nog schuldig	„	112,60
	f	206,06
Op ult. '25 nog te bet.	„	66,12
	f	272,18

Kosten Winkelhuis:

Onderhoudskosten bet.	f	623,70
Verponding	„	150,—
Afschrijving 2½ %	„	210,—
	f	983,70
waarvan $\frac{2}{3}$ voor de zaak	„	655,80

Recapitulatie:

Winst op goederen	f	20.329,16
Winst op effecten	„	1.900,—
Onkosten f 5.223,74		
Interest „ 272,18		
Aand. kosten winkelhuis „ 655,80	„	6.151,72
Netto winst	f	16.077,44

163.

Reparatie-afdeeling:

Uitgaven f 6.751,30, w. o. eigen bedrijf 3/5 f 4.050,78, voor derden	f	2.700,52
Ontvangen van derden	„	4.544,35
Winst	f	1.843,83

Depot B. P. M.:

Benzine: verkoop aan derden f 4.381,65, waarvan 3 %	f	131,45
Olie: verkoop aan derden f 873,50 waarvan 5 %	„	43,68
Winst	f	175,13

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Taxi-bedrijf:

Ontvangsten chauffeurs			f 29.387,50
af: loonen chauffeurs			f 3.244,80
banden			„ 1.323,50
smeerolie		f 1.627,25	
	derden f 873,50		
	winst „ 43,68	„ 829,82	„ 797,43
poetsmiddelen			„ 245,60
benzine		f 12.385,40	
	derden f 4.381,65		
	winst „ 131,45	„ 4.250,20	„ 8.135,20
reparatie-afdeeling			„ 4.050,78
huren			„ 4.800,—
kantoorbehoeften			„ 843,25
kasverschil: Saldo 1/1		f 123,40	
Ontvangsten		„ 41.532,67	
		f 41.656,07	
	uitgaven f 41.321,10		
	saldo 31/12 „ 211,82	„ 41.532,92	„ 123,15
afschrijving auto's		„ 2.500,—	„ 26.063,71
		Winst	f 3.323,79

Inkomen in Totaal:

Reparatieafdeeling	f 1.843,83
Depot B. P. M.	„ 175,13
Taxi-bedrijf	„ 3.323,79
	f 5.342,75

Controle:

Opnamen Hermans		f 6.600,—
Af: stortingen		„ 2.345,67
		f 4.254,33
Aankoop Dodge	f 3.500,—	
Afschr. auto's	„ 2.500,—	„ 1.000,—
Kassaldo 31/12	f 211,82	
„ 1/1	„ 123,40	„ 88,42
		f 5.342,75

164.

Kapitaal 31-12-'22		f 43.904,13
„ 31-12-'21		„ 36.728,16
Vermogensvermeerdering		f 7.175,97
Privé-uitgaven		„ 9.335,60
	Zaakwinst	f 16.511,56

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Effecten

1-1-'22	f 9.552,04	Div. en Coup.	f 693,50
Aankoop	„ 4.387,50	31-12-'22	„ 13.249,50
Winst	„ 3,46		
	f 13.943,—		f 13.943,—

Debiteuren

1-1-'22 So.	f 19.380,71	Ontvangen	f 71.373,81
dus: Verk. op crediet	„ 74.443,20	31-12-'22 So.	„ 22.450,10
	f 93.823,91		f 93.823,91

Exploitatie Uitgaven 1922

1-1-'22	f 3.465,25	31-12-'22	f 1.783,80
Uitgegeven	„ 54.326,24	Voor 1922	„ 56.007,69
	f 57.791,49		f 57.791,49

Interest

Uitgegeven	f 1.740,—	1-1-'22 So.	f 870,—
31-12-'22 So.	„ 810,—	Verlies	„ 1.680,—
	f 2.550,—		f 2.550,—

Verlies- en Winstrekening

Expl. uitg.	f 56.007,69	Effecten	f 3,46
Interest	„ 1.680,—	Schillen en veegsel	„ 130,50
Afschr. land.	„ 2.000,—	restituties kosten	„ 241,67
Winst	„ 16.511,57	dus: koffie-rekening	„ 75.823,63
	f 76.199,26		f 76.199,26

Koffierekening

1-1-'22	f 1.000,—	Credietverkoopen	f 74.443,20
restituties	„ 404,57	dus: contante verkoopen	„ 2.785,—
volgens verlies en winst	„ 75.823,63		
	f 77.228,20		f 77.228,2

Picolberekening:

Contant verkocht 65 pic.	f 2.785,—
waarvan 10 pic. oogst 1921 à f 40,—	„ 400,—
dus 55 pic. oogst 1922	f 2.385,—
is per pic.	f 43,36³

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Op crediet verkocht	f 74.443,20
waarvan 20 pic. oogst 1921 à f 40,—	„ 800,—
dus voor oogst 1922	f 73.643,20
Bij contant verkocht oogst 1922	„ 2.385,—
	f 76.028,20
af reducties	„ 404,57
Netto opbrengst oogst 1922	f 75.623,63
voor 1.833,30 pic. is per picol	f 41.25

165.

Vermogen	31 Dec. 1920	1921	1922	1923
Volgens Balansen	f 231.000,—	f 240.000,—	f 189.000,—	f 230.000,—
bij: te hooge afschr. o/huizen	„ 2.000,—	„ 4.000,—	„ 6.000,—	„ 8.000,—
Te lage waardeering gronden		„ 10.000,—	„ 20.000,—	„ 20.000,—
Vordering ult. 1922			„ 1.000,—	
Winstaandeel firma	+ 1.765,—	— 1.045,—		+ 2.116,—
Gerectificeerd vermogen	f 234.765,—	f 252.955,—	f 216.000,—	f 260.116,—
Vermogensverandering	+ f 18.190,—	— f 36.955,—	+ f 44.116,—	
Privé	+ „ 14.000,—	+ „ 14.700,—	+ „ 14.000,—	
Winst	f 32.190,—	f —,—	f 58.116,—	
Verlies	„ —,—	„ 22.255,—	„ —,—	

166.

Balans der firma De Raaf en Van Merel per 31 December 1921

Kas	f 4.703,20	Midden Java Bank	f 118.028,58
Debiteuren	„ 143.282,59	Crediteuren	„ 207.416,41
Debiteuren £ 3623,— à 11.45	„ 41.483,35	Interest: nog te betalen	„ 1.120,50
China Trading Cy. $ 54.918,42 à 1.25	„ 68.648,03	Reserve Suikerconsignaties	„ 10.000,—
Effecten:		Loopende koopcontracten: 823,50 pic.	
f 2.000,— 6% Delispoor à 100,— f 2.000,—		suiker à f 30,50	„ 25.116,75
Loopende rente 6 mnd.	„ 60,—	Te leveren koffie: 450 pic. à f 82,—	„ 36.900,—
f 1.000,— 4% N. I. S. à 76½	„ 765,—	Kapitaal De Raaf f 20.483,10	
Loopende rente 2 mnd.	„ 6,67	Privé „ 8.165,11	
	„ 2.831,67	f 12.317,99	
Aandeelen Kapokondern. „Andong"	„ 50.000,—	½ winst „ 8.680,75	„ 20.998,74
Vooruitbetaalde pakhuishuur	„ 360,—	Kapitaal Van Merel f 36.015,55	
Suiker onder China Trading Cy.	„ 37.300,62	Privé „ 9.543,08	
Kapok: 55 picol à f 40,25	„ 2.213,75	f 26.472,47	
Suiker: 848 „ à „ 16,75	„ 14.204,—	½ winst „ 17.361,51	„ 43.833,98
Te ontv. suiker: 823,50 pic. à f 16,50	„ 13.587,75		
Loopend verkoopcontract: 450 pic. koffie à f 84,—	„ 37.800,—		
Pakhuis	„ 12.000,—		
Pakhuis met kapokpersinstallatie	„ 35.000,—		
	f 463.414,96		f 463.414,96

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Openings-balans der Naamlooze Vennootschap

Aandeelen in portefeuille	f 20.000,—	Aandeelen kapitaal	f 150.000,—
Kas	„ 1.486,48	Midden Java Bank	„ 118.028,58
Debiteuren	„ 138.037,59	Crediteuren	„ 157.416,41
Debiteuren £ 3623.— à f 11,45	„ 41.483,35	Interest	„ 1.120,50
China Trading Cy. $ 54.918,42 à 1.25	„ 68.648,03	Reserve suikerconsignaties	„ 10.000,—
Effecten	„ 2.831,67		
Aandeelen Kapokondern. „Andong"	„ 50.000,—		
Pakhuishuur	„ 360,—		
Suiker onder China Trading Cy.	„ 37.300,62		
Kapok	„ 2.213,75		
Suiker	„ 14.204,—		
Pakhuizen	„ 50.000,—		
Goodwill	„ 10.000,—		
	f 436.565,49		f 436.565,49

167.

	1927	1928
Kapitaal 31 December	f 53.295,40	f 58.124,67
„ 1 Januari	„ 41.297,73	„ 53.295,70
Vermogensvermeerdering	f 11.997,67	f 4.829,27
Privé-opnamen	„ 4.350,25	„ 4.932,—
	f 16.347,92	f 9.761,27
Uitkeering levensverz.	„ 5.000,—	„ —,—
Handelswinst	f 11.347,92	f 9.761,27
Intrest Bank	„ 123,37	„ 265,23
	f 11.224,55	f 9.496,04
Onkosten en afschrijvingen totaal (zie hieronder)	„ 17.644,94	„ 23.851,99
Bruto winst goederen	f 28.869,49	f 33.348,03

Berekening Onkosten en Afschrijvingen

Betaald onkosten	f 17.288,25	f 20.689,78
Nog te betalen 31/12	„ 833,27	„ 903,25
	f 18.121,52	f 21.593,03
Nog te betalen 1/1	„ 2.375,23	„ 833,27
	f 15.746,29	f 20.759,76
Afschrijvingen op: Inventaris	„ 500,—	„ 500,—
Bons	„ 1.398,65	„ 2.592,23
	f 17.644,94	f 23.851,99

168.

1°. De berekening van het verlies ad f 6.475,— is foutief, omdat in het verlies van f 1.600,— het verlies 1925 ad f 4.875,— is verwerkt.
Immers is het verlies 1925 niet van het kapitaal in mindering gebracht en is het kapitaal ult. 1926 gevonden uit het kapitaal ult. 1925 plus de bijstorting van 1926.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

2°. In de gegeven balans zijn fouten. Zij moet luiden:

Kas	f 6.750,—	Kapitaal	f 12.500,—
Rubbervoorr.	„ 1.600,—	Geldleening	„ 2.000,—
Koffievoorr.	„ 900,—	Spaargelden pers.	„ 400,—
Droogvloer	„ 3.500,—	Interest	„ 1.250,—
Gereedschappen	„ 2.400,—	Winst 1926	„ 4.275,—
Grobaks en sapies	„ 400,—		
Verlies 1925	„ 4.875,—		
	f 20.425,—		f 20.425,—

De fouten zijn:

1°. De waarde der gereedschappen is onjuist berekend.

Aankoop 1925	f 750,—	
„ 1926	„ 3.000,—	
	f 3.750,—	
1926 Afschr. 30 %	„ 1.125,—	
	f 2.625,—	
in 1925 was afgeschr.	„ 225,—	
Balanswaarde op ult. 1926	f 2.400,—	

2°. De spaargelden personeel zijn niet geboekt.

3°. Het verlies 1925 is niet op de balans van ult. 1926 tot uitdrukking gebracht.

4°. De grobaks en sapies zijn niet op de balans opgenomen.

3°. Winstoverzicht 1926.

Grondhuur	f 8.600,—	Winst op Koffie	f 21.400,—
Koelieloonen	„ 4.700,—	„ „ Rubber	„ 3.600,—
Salaris personeel	„ 4.350,—	„ „ lamtoro	„ 500,—
Bibit koffie	„ 250,—		
Div. kosten	„ 500,—		
Interest	„ 1.700,—		
Afschr. gereedsch.	„ 1.125,—		
So. Winst	„ 4.275,—		
	f 25.500,—		f 25.500,—

HOOFDSTUK XVIII

DIVERSEN

171.

Herstelposten voor 1926:

Privé Haagrand: salaris	f 12.000,—		
Ink. bel.	„ 3.226,48	f 15.226,48	
Privé Kluitmans: salaris	f 9.000,—		
Ink. bel.	„ 875,33	„ 9.875,33	
Aan Kantoorrekening			f 25.101,81

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Herstelposten voor 1927:

Privé Haagrand: salaris	f 12.000,—		
aandeel uitkoopsom	„ 105.000,—	f 117.000,—	
Privé Kluitmans: salaris	f 9.000,—		
aandeel uitkoopsom	„ 45.000,—	„ 54.000,—	
Aan Kantoorrekening			f 171.000,—

Winstberekeningen 1926:

Verdeeling 30 Juni	f 151.268,75
Saldo 31 December	„ 33.227,05
Herstelpost	„ 25.101,81
Winst 1926	f 209.597,61

Winstberekeningen 1927:

Saldo 31 December	f 21.605,33
Herstelpost	„ 171.000,—
	f 192.605,33
af: Saldo 31 December 1926	„ 33.227,05
Winst 1927	f 159.378,28

172.

Balans per 31 December 1925

1.	Kas	f 1.489,15	3.	Aandeelenkapitaal	f 100.000,—
2.	N. I. Handelsbank	„ 6.756,50	4.	5 % Hyp. Obligatieleen.	„ 250.000,—
4a.	Ongepl. 5 % Obligaties	„ 50.000,—	5.	Crediteuren	„ 4.222,50
4b.	Dienst der 5 % Leening	„ 684,40	10.	Afschrijving perceelen	„ 16.125,—
4c.	Disagio 5 % Leening	„ 10.000,—	13.	Te Betalen Onkosten	„ 275,60
6.	Perceelen	„ 336.225,—	16.	Te Betalen voedingsmiddelen	„ 1.050,—
7.	Meubilair	„ 17.041,05	19.	Te Betalen salarissen	„ 1.050,—
8.	Meters Electr. Licht	„ 500,—	24.	Reserve	„ 35.000,—
9.	Waarborgsommen	„ 2.000,—		Winst	„ 34.127,89
11.	Inventaris	„ 1.000,—			
12.	Debiteuren	„ 5.733,20			
16.	Voedingsmiddelen	„ 3.211,50			
17.	Kleeding restauratie	„ 1,—			
23.	Appartem. in aanbouw	„ 7.209,19			
		f 441.850,99			f 441.850,99

Verlies en Winst 1925

Afschrijving perceelen	f 9.900,—	Verhuur appartementen	f 62.378,20
„ meters	„ 340,—	Exploitatie meubels	„ 1.614,34
„ kantoorinventaris	„ 225,—	„ restaurant	„ 2.604,93
Diverse Onkosten	„ 1.848,63	Verlichting	„ 1.745,45
Assurantie	„ 593,70		
Loonen	„ 5.459,50		
Salarissen	„ 9.000,—		
Belastingen	„ 1.880,40		
Interest	„ 4.967,80		
Winst	„ 34.127,89		
	f 68.342,92		f 68.342,92

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Exploitatie verhuur meubilair

Afschrijving meubilair	f 1.893,45	Ontvangsten	f 5.562,50
Diverse onkosten	„ 616,21		
Assurantie	„ 197,90		
Loonen	„ 1.240,60		
Exploitatie-winst	„ 1.614;34		
	f 5.562,50		f 5.562,50

Exploitatie Restaurant

Diverse onkosten	f 1.232,42	Ontvangsten	f 49.375,—
Assurantie	„ 395,80		
Loonen	„ 11.625,30		
Voeding	„ 24.288,50		
Kleeding	„ 1.559,—		
Licht	„ 3.169,05		
Salarissen	„ 4.500,—		
Winst	„ 2.604,93		
	f 49.375,—		f 49.375,—

Winstverdeeling

Winst 1925		f 34.127,89
Onverdeeld winstsaldo		„ 127,89
		f 34.000,—
Dividend 20 %	f 20.000,—	
Onverdeeld dividend	„ 400,—	
Tantièmes	„ 6.800,—	
Reserve	„ 6.800,—	
		f 34.000,—

173.

(Zie bladzijde 96 en 97).

174.

Geheimboekhouding:

a. 1. Privé B		f 1.000,—	
aan Kantoorboekhouding			f 1.000,—
2. Kantoorboekhouding		„ 3.000,—	
aan Privé A			„ 3.000,—
3. Privé A		„ 625,40	
aan Kantoorboekhouding			„ 625,40

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

b. Kapitaal A		f 125.000,—	
„ B		„ 50.000,—	
Privé A		„ 4.374,60	
aan Kapitaal A nog te storten			f 25.000,—
„ Privé B			„ 2.000,—
„ Goederen			„ 25.354,77
„ Kantoorboekhouding			„ 127.019,83

Kantoorboekhouding:

b. Geheimboekhouding		„ 127.019,83	
Goederen		„ 25.354,77	
Privé B		„ 2.000,—	
Kapitaal A nog te storten		„ 25.000,—	
aan Kapitaal A			„ 125.000,—
„ „ B			„ 50.000,—
„ Privé A			„ 4.374,60

175.

Robaver Zwitsersche franken

Jan. 10	Comp. Helv.	14/1	45.000,—	f 21.712,50					

Robaver Marken

Jan. 10	Gersony	14/1	20.950,—	f 12.454,78					

Robaver Lire

Jan. 10	Ferrary	14/1	125.345,—	f 16.357,52	Jan. 14	Verkoop	16/1	100.000,—	f 13.325,—

Robaver Ponden

Jan. 15	Holl. Crediet-air	16/1	5.000,—	f 60.543,75	Jan. 18	Barcly	18/1	500.—	f 6.055,—

Robaver Fransche Francs

					Jan. 5	Comp. Gen. France	5/1	100.000,—	f 9.750,—

Robaver Guldens

Jan. 14	Verkoop		Lire 100.000,—	f 13.325,—					

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

	SALDIBALANS		Verlies- en Winstrek.	
	Debet	Credit	Debet	Credit
1. Kas	f 1.865,—	—	—	—
2. Debiteuren	„ 263.424,—	f 4.326,—	f 896,—	—
3. Djatihout	„ 140.325,—	—	—	f 285.525,—
4. Wildhout	„ 680,—	—	—	„ 25.160,—
5. Brandhout	„ 800,—	„ 10.855,—	—	„ 10.905,—
		„ 850,—		
6. Terreinen	„ 45.000,—	—	—	—
7. Gebouwen	„ 16.000,—	—	—	—
8. Gebouwen zagerij	„ 5.000,—	—	—	—
9. Machines	„ 33.800,—	„ 4.000,—	—	—
10. Inventaris	„ 7.000,—	—	—	—
11. Exploitatie	„ 45.342,—	—	„ 45.342,—	—
12. Perceel Bolikadri	„ 850,—	„ 5.232,—	—	„ 51.323,—
		„ 800,—		
13. Retributie kaprecht	„ 400.000,—	—	„ 80.000,—	—
14. Kapitaal	—	„ 750.000,—	—	—
15. Bank	—	„ 231.900,—	—	—
		„ 8.282,—		
16. Crediteuren	—	„ 60.944,—	—	—
17. Afschrijvingen	„ 4.000,—	„ 23.266,—	„ 5.450,—	„ 200,—
18. Algemeene kosten	„ 112.265,—	—	„ 113.522,—	—
19. Intrest	„ 11.496,—	—	„ 19.761,—	—
	„ 8.282,—			
20. Dubieuse Debiteuren	„ 4.326,—	—	—	—
	„ 4.524,—			
21. Reserve dub. Debiteuren	—	„ 4.524,—	„ 4.326,—	—
22. Reserve prijsdaling hout	—	—	„ 90.338,—	—
23. Verlies en Winst	—	—	„ 13.478,—	—
	f 1.082.197,—	f 1.082.197,—	f 373.113,—	f 373.113,—
	„ 22.782,—	„ 22.782,—		

„Bolikadri" Balans

Kas	f 1.205,—	Afschrijvingen	f 15.000,—
Inventaris	„ 5.000,—	Hoofdkantoor	„ 46.141,—
Railbaan	„ 40.000,—		
Opzichterswoning	„ 2.000,—		
Adm. woning	„ 4.261,—		
Houtvoorraad	„ 3.675,—		
Te ontvangen remise	„ 5.000,—		
	f 61.141,—		f 61.141,—

Af te schrijven f 47.000,— — f 7.000,— = f 40.000,— gedurende de jaren 1928 t/m 1932 dus per jaar f 8.000,—.

(De adm. woning wordt pas in 1929 in gebruik genomen).

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

BALANS	
Debet	Credit
f 1.865,—	—
„ 258.202,—	—
„ 425.850,—	—
„ 25.840,—	—
—	—
„ 45.000,—	—
„ 16.000,—	—
„ 5.000,—	—
„ 30.000,—	—
„ 7.000,—	—
—	—
„ 46.141,—.	—
„ 320.000,—	—
—	f 750.000,—
—	„ 240.182,—
—	„ 60.944,—
—	„ 24.716,—
—	„ 1.240,—
—	—
„ 8.850,—	—
—	„ 8.850,—
—	„ 90.338,—
—	„ 13.478,—
f 1.189.748,—	f 1.189.748,—

Zaagloon

Kosten Zagerij:

Afschrijving gebouwen	f 250,—
„ machines	„ 3.000,—
„ inventaris	„ 1.400,—
Exploitatie . . . . . f 45.342,—	
Ontvangen 500 × f 22,50 . . „ 11.250,—	
Totale directe kosten . . . ———————	„ 56.592,—
	Totaal f 61.242,—

Gezaagd 2500 m³.
Kosten per m³ f 24,48.
Berekend . . . „ 22,50.

Hieruit blijkt dat het in rekening gebrachte zaagloon ad f 22,50 per m³ te laag is. De directe kosten worden niet eens gedekt.

Berekeningen

folio 17:

5% van f 16.000,— = ...	f 800,—
5% „ „ 5.000,— = ...	„ 250,—
10% „ „ 30.000,— = ...	„ 3.000,—
20% „ „ 7.000,— = ...	„ 1.400,—
	Totaal f 5.450,—

folio 22:

20% van f 425.850,— = ...	f 85.170,—
20% „ „ 25.840,— = ...	„ 5.168,—
	Totaal f 90.338,—

Voorafgaande journaalposten

Dub. debiteuren	f 4.326,—	
aan Debiteuren		f 4.326,—
Dub. debiteuren	„ 4.524,—	
aan res. dub. debiteuren		„ 4.524,—
Afschrijvingen	„ 3.800,—	
aan Machines		„ 3.800,—
Interest	„ 8.265,—	
Onkosten	„ 17,—	
aan Bank		„ 8.282,—
Perceel Bolikadri	„ 850,—	
aan Brandhout		„ 850,—
Brandhout	„ 800,—	
aan Perceel Bolikadri		„ 800,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

176.

De boekwaarde per 1 Jan. 1927 bedraagt, na drie afschrijvingen van 10 % van de boekwaarde, f 14.580,—, zoodat de rekening „Afschrijving op Prauwen" uit dezen hoofde credit staat voor f 5.420,—.

Journaalpost van het ongeluk:

Afschrijving op prauwen		f	5.420,—	
Debiteuren		„	1.500,—	
Schade door aanvaring M. J. P. 61		„	13.923,27	
aan Prauwen				f 20.000,—
„ Crediteuren				„ 843,27

Afrekening: ..... ons aandeel 10/12	f	8.750,—	
af	„	1.060,77	
	f	7.689,23	
bij restitutie ½ jaar premie	„	75,—	
	f	7.764,23	

Journaalpost van de afrekening:

Debiteuren	f	7.764,23	
Crediteuren	„	843,27	
aan Exploitatie Prauwen			f 75,—
„ Schade door aanvaring M. J. P. 61			„ 8.532,50

Journaalpost van de aflossing:

Scheepsverband o/g	„	8.000,—	
Schade door aanvaring M. J. P. 61	„	150,—	
Intrest	„	200,—	
aan Kas			„ 8.350,—

177.

Journaalposten

a. Verkoopboek:

Bankdebiteuren	f	24.940,15	
Kas Debiteuren	„	7.935,35	
Aan Rails			f 18.765,—
Aan Onderdeelen			„ 9.034,10
Aan staven IJzer			„ 5.076,40

b. Verkoopretourenboek:

Rails	„	2.005,40		
Onderdeelen	„	812,90		
Staven IJzer	„	752,30		
Aan Bankdebiteuren			„	2.975,10
„ Kas Debiteuren			„	595,50
Transporteeren	f	36.446,10	f	36.446,10

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

a. Bankboek:		Transport f	36.446,10	f 36.446,10
Debetzijde:	Bank	„	22.377,85	
	Aan Bankdebiteuren			„ 22.377,85
Creditzijde:	Kas Debiteuren	„	4.286,50	
	Crediteuren	„	20.279,80	
	Aan Bank			„ 24.566,30
d. Memoriaal:				
	Wisseldebiteuren	„	22.377,85	
	Aan Verdisconteerde wissels (voor ter inning gegeven) . . .			„ 22.377,85
	Verdisconteerde wissels	„	17.925,30	
	Aan Wisseldebiteuren (voor geïnd)			„ 17.925,30
	Verdisconteerde wissels	„	4.286,50	
	Aan Wisseldebiteuren (voor retour)			„ 4.286,50
			f 127.979,90	f 127.979,90

Bankdebiteuren

Verkoopboek	f 24.940,15	Retourboek	f 2.975,10
Bankboek	„ 412,80	Bankboek	„ 22.377,85
	f 25.352,95		f 25.352,95

Kasdebiteuren

Verkoopboek	f 7.935,38	Retourboek	f 595,50
Bankboek	„ 4.286,50		

Wisseldebiteuren

Memoriaal	f 22.377,85	Memoriaal	f 17.925,30
		Memoriaal	„ 4.286,50

Verdisconteerde Wissels

Memoriaal	f 17.925,30	Memoriaal	f 22.377,85
Memoriaal	„ 4.286,50		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

AFDEELING II

HANDELSREKENEN

HOOFDSTUK XIX

GOEDERENHANDEL

181.

Bruto 60822 kg
Tarra 1500 „
Netto 59322 kg à f 0,85 per ½ kg . . . . . f 100.847,40
Contant 1 % . . . . . „ 1.008,47
f 99.838,93

Vracht + premie	f 1.459,73	
Inklaring	„ 60,82	
Prauwvracht etc.	„ 1.771,27	
Leveringskosten etc.	„ 1.269,40	
Assurantie	„ 200,—	
Courtage 1 %	„ 1.008,47	
Provisie 3 %	„ 2.995,17	„ 8.764,86

Netto-provenu excl. rente . . . f 91.074,07
Werkelijk netto-provenu . . . . „ 91.000,—
Blijft rente . . . . . f 74,07

Dit is de rente à 6 % over *135 dagen* van f 3.291,82.

182.

Opbrengst te New York:
350 balen = 353½ picol à 136 lb. = 48.076 lbs.
Tarra 350 balen à 2 lb. = 700 „
47.376 lbs. à 12½ dollar-cent = ... $ 5.922,—

af: Lossen, opslaan enz. 350 balen à 16 ct. =	$ 56,—	
Pakhuishuur 350 balen à 3½ ct. =	„ 12,25	
Brandassurantie 1 mnd. à ⅝ % van $ 6.000,— =	„ 3,13	
Brokerage 1 %	„ 59,22	
Commissie 1½%	„ 88,83	
Porti en telegrammen	„ 11,75	„ 231,18
		$ 5.690,82

Remise $ 5.690,82 (100⅛ % van het wisselbedrag).
Wisselcourtage „ 7,10 ⅛ % „ „ „
$ 5.683,72 à $ 38,12½ = Ind. . . . . f 14.908,12
p. 15/12
Verdisconteerd op 27 Oct.: disconto 51 dagen à 3 % . . . . . „ 63,36
Opbrengst per 27 Oct. . . . . f 14.844,76

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

183.

40 kisten Or. Pekoe netto 5672 pond à £ —. 1.1 = ... £ 307. 4. 8
60 „ Br. „ „ 8630 „ à „ —.11.6 = ... „ 413.10. 5
28 „ Br. „ „ 4128 „ à „ —.11.9 = ... „ 202. 2.—
£ 922.17. 1

Onkosten:

Vracht: 21,32 m³ à f 42,50 = f 906,10 à 11,69 = ...	£ 77.10.3	
Brandassurantie 3 sh. % over £ 980.—.— = ...	„ 1. 9.5	
	£ 78.19.8	
Interest 51 dagen 5 %	„ —.11.2	
Courtage 1 %	„ 9. 4.7	
Commissie 2½ %	„ 23. 1.5	
		„ 111.16.10
	Netto provenu	£ 811.—. 3

Chèque = f x
+ 1 ‰ courtage „ $\frac{1}{1000}$ x

f $\frac{1001}{1000}$ x à 11,56 = £ 811.—. 3

x = $\frac{1000}{1001}$ × £ 811.—.3 à f 11,56 = f 9.365,94.

184.

300 balen koffie bruto 17095 kg
2 % Tarra 342 „
Netto 16753 kg à f 0,395 per ½ kg = ... f 13.234,87
Mij-Cond. ½ % . . . . . „ 66,17
f 13.168,70

Assurantie ½ % van f 14.000,— = ...	f 70,—	
Vracht f 40,— per 1016 kg = ...	„ 673,03	
Lossingskosten f 1,12 per 1016 kg = ...	„ 18,84	
Opslaan etc.	„ 73,18	
	f 835,05	
Rente 193 dagen à 5½ % over f 835,05 = ...	„ 24,62	
Pakhuishuur etc.	„ 69,10	
Brandassurantie ⅜ p. mille van f 13.500,— = ...	„ 5,06	
Courtage 1½ % van f 13.234,87 = ...	„ 198,52	
Commissie 2 % van f 13.168,70 = ...	„ 263,37	
		„ 1.495,72
		f 11.672,98

Disconto 2 mnd. à 4 % = ⅔ %.
De wissel is dus groot $\frac{1000}{1001}$ × $\frac{100}{97,875}$ × $\frac{100}{99\frac{1}{3}}$ × f 11.672,98 is f 11.751,12 Ind. Crt.

185.

a. Verkooprekening 60 kisten Java Souchon Thee:

36 kisten netto 4625 lbs. à 1/3½ per lb. = ...		£ 298.14.—
22 „ „ 2928 „ à 1/1¾ „ „ = ...		„ 167.15.—
1 kist „ 111 „ à 1/1¼ „ „ = ...		„ 6. 2. 7
1 „ „ 77 „ à 1/¾ „ „ = ...		„ 4. 1.10
60	7741 lbs.	£ 476.13. 5

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Courtage 1 %	£ 4.15. 4	£ 476.13.5
Onkosten van verkoop	„ —. 7. 6	
Vracht	„ 26.12. 9	
Magazijnhuur	„ 14. 8. 7	
Interest op onkosten	„ —.11. 6	
Brandassurantie	„ —.10.—	
Telegrammen	„ —. 5.10	
Administratiekosten	„ 2. 7. 8	
Diversen	„ 5.18.—	
Commissie 2 %	„ 9.10. 8	„ 65. 7.10
		£ 411. 5. 7

b. Wissel Banque de l'Extreme Orient £ 411. 5. 7 à 12,05 . . f 4.955,91
Courtage ½ % . . . . . „ 24,78 f 4.931,13

c. Opbrengst traite Soerabaja f 4.931,13 à 98 . . . . . f 5.031,77
Courtage ½ % . . . . . „ 25,16 „ 5.006,61

186.

Verkooprekening over 300 balen koffie ex. s.s. „Menado":

160 balen	bruto	9727½ kg	tarra	200 kg	netto	9527½ kg	à 83 cts	f 15.815,65
80 „	„	4803 „	„	100 „	„	4703 „	à 84 „	„ 7.901,04
60 „	„	3592 „	„	75 „	„	3517 „	à 82 „	„ 5.767,88
		18122½ kg		375 kg		17747½ kg		f 29.484,57
							Contant 1 %	„ 294,85
								f 29.189,72

Onkosten:

Huur 160 balen ged. 2 m. à 6 cts	f 19,20	
„ 80 „ „ 3 m. à 6 „	„ 14,40	
Vracht 18122½ kg à f 327,— per 1000 kg		
Premie „ 1,— „ 1000 „		
f 328,— „ 1000 „ =	f 3.302,32	
Vrachtrabat „ 459,80		„ 2.842,52
Veemkosten: ontvangen, transport, opslag à 25 c. per 100 kg	„ 45,31	
Pakloon aan boord ½ c. p. baal	„ 1,50	
Sorteeren à 5 cts per baal	„ 15,—	
Statistiekrecht	„ 30,—	
	f 2.967,93	
Rente 3 m. à 6 % over f 2.967,93	„ 44,52	
Courtage ½ % „ „ 29.484,57	„ 147,42	
Commissie 2 % „ „ 29.189,72	„ 583,79	
Delcredere ½ % „ „ 29.189,72	„ 145,95	f 3.889,61
	Netto provenu N. C.	f 25.300,11
Cheque aan Chartered Bank, Londen, £ 1000.— à 12,10		„ 12.100,—
	Resteert N. C.	f 13.200,11

Opbrengst der zicht-traite $\frac{13.200,11}{101} \times$ f 100,— = f 13.069,42 I. C.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

187.

Verkooprekening over 200 kisten Java Thee per s.s. „Johan de Witt" ontvangen en alhier in veiling verkocht voor rekening van de Java Thee Onderneming te Batavia.

130 kisten pecco souchon netto 5200 kg à 80 ct per half kg			f 8.320,—
70 „ orange pecco „ 3010 „ à 90 ct „ „ „			„ 5.418,—
200	8210		f 13.738,—
Veilingskosten 1 %			„ 137,38
			f 13.875,38
Contant 1½ %			„ 206,07
			f 13.669,31
Monsters 22 kg à 65 ct per half kg			„ 28,60
Bruto provenu			f 13.697,91

Onkosten:

Molestverzekering f 15.200,— à ¼ ‰		f 3,80	
Zeeassurantie ¾ % van f 15.200,—		f 114,—	
Polis en zegel		„ 1,60	„ 115,60
Diefstalverzekering f 15.200,— à $\frac{1}{10}$ ‰			„ 1,52
Vracht van Batavia over 200 kisten 29611 m³ à f 34,—		f 1.006,77	
Premie 1 %		„ 10,07	„ 1.016,84
Lossingskosten			„ 23,—
Werkzaamheden Thee Etablissement over netto 8210 kg à f 2,45 min 5 % per 100 kg			„ 191,09
Pakhuishuur			„ 53,60
Bijdrage Propagandafonds			„ 13,74
Veilings- en registratiekosten			„ 100,57
Brandassurantie 2 m. over f 15.200,— à ½ ‰ per mnd.		f 15,20	
Polis en zegel		„ 1,60	„ 16,80
Courtage 1¼ % van f 13.738,—		f 171,73	
Interest over voorschotten			„ 8,07
Commissie en delcredere 2 % van f 13.697,91			„ 273,96 „ 1.990,32
		Netto provenu	f 11.707,59

Wisselnota: Zichtwissel Batavia f 11.725,20 I. C. à 99¾ = ... f 11.695,89 N. C.
Courtage 1 ‰ „ 11,70
f 11.707,59 N. C.

Berekening wisselbedrag: $x \times \frac{99\frac{3}{4}}{100} \times \frac{1001}{1000} =$ f 11.707,59

$x =$ „ 11.725,20

188.

Verscheept 112314 kg = 224628 halve kg = $\frac{1000}{454} \times 112314 =$ 247,388 lbs.

Inkoopprijs: 224628 × (f —,75 + —,04 + —,06) of (f —,97 — —,05 — —,07) is f. o. b. Soerabaja 224628 × f —,85 = ... f 190.933,80

Transporteeren f 190.933,80

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Transport f 190,933,80

Vracht $\frac{112314 + 11080}{1000} \times$ f 54,50 = ... „ 6.724,97

Assurantiepremie $\frac{2\frac{1}{2}}{97\frac{1}{2}} = \frac{1}{39} \times$ (112314 × f 2,50 + f 6.724,97) = $\frac{1}{39} \times$

f 287.509,97 = ... „ 7.372,05

Te zamen f 205.030,82

Verkoop $\frac{247388 \times 20}{240} \times$ f 11,83 . . . . . „ 243.883,14

Winst f 38.852,32

189.

a. Voorloopige factuur:

Bruto 200.000 kg
Tarra 1.400 „

Netto 198.600 kg à f 349,50 = ... f 35.413,62
af: Vracht 22/5 per ton van 1016 kg over 200.000 kg = £ 220.12.9 à f 12,10 = „ 2.669,70

f 32.743,92

b. Definitieve factuur:

3518 balen bruto . . . . . 196.372,— kg
Tarra . . . . . 1.336,— „

195.036,— kg (kan ook $\frac{96,59}{96} \times$).

Analyse aan verkoopers 0,59 % 1.150,8 „

196.186,8 kg (vanaf hier kan uitwerking dus anders, zie onderstaande) à f 349,50 = ... f 34.983,31
$\frac{1}{2}$ analyse-kosten 6/3 à 12,12 = ... „ 3,79

f 34.987,10

Volgens contract te leveren 200.000 kg à . . . . . f 349,50
Geleverd . . . . . 195.036 „ dagprijs . . „ 349,—
Verschil . . . . . 4.964 kg à . . . . . f 0,50 per last = „ 1,27

f 34.988,37

af: Vracht . . . . . „ 2.669,70

f 32.318,67

Voorloopige factuur . . . . . „ 32.743,92

f 425,25

40 dagen rente à 6 % . . . . „ 2,84

Door den verkooper te betalen f 428,09

3518 balen bruto . . . . . 196.372,— kg
Tarra . . . . . 1.336,— „

195.036,— kg
Analyse meer aan verkoopers 1.198,7 „

196.234,7 kg à f 349,50 = ... f 34.991,85
Analyse kosten . . . . . „ 3,79

f 34.995,64

Bij verschil . . . . . „ 1,27

Transporteeren f 34.996,91

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Transport	f 34,996,91
af: Vracht	„ 2.669,70
	f 32.327,21
Voorloopige factuur	„ 32.743,92
	f 416,71
Bij 40 dagen rente à 6% . .	„ 2,78
	f 419,49

HOOFDSTUK XX

KOSTPRIJSBEREKENINGEN

191.

30 yard of 27,9 m palmbeach kost f 115,—.

1,— „ „ „ derhalve 1/27,9 × f 115,— = f 4,12.

5,— „ „ à f 4,12 = ... f 20,60

Kleermakersloon . . . . . „ 5,—

Benoodigdheden . . . . . „ 1,—

f 26,60

Algemeene onkosten $\frac{6000}{60000}$ of 10% van den verkoop.

Winst 25% kostprijs of 20% „ „ „

Totaal 30% van den verkoop.

Verkoop is dus $\frac{10}{7}$ × f 26,60 = f 38,—.

192.

	droge djagoeng	prijs	vracht	bewerkings-kosten
a. 500 pic. natte djagoeng à f 150,— p. k.		f 2.500,—		f 250,—
Indrogen 20%, blijft	400 pic.			
b. à f 156,— p. k. . . .	2000 „	„ 10.400,—		
c. à „ 160,— p. k. . . .				
Reductie „ 3,20 (2%) . . .				
f 156,80	2400 „	12.544,—	f 480,—	
d. 375 pic. netto f 3,—		„ 1.125,—		
75 „ (indr. 20%), blijft .	300 „			„ 112,50
	5100 pic.	f 26.569,—	f 480,—	f 362,50

Vracht	„ 480,—
Bewerkingskosten	„ 362,50
	f 27.411,50
Goeniezakken à f 0,50 . .	„ 1.475,—
Kostprijs	f 25.936,50

dus per picol $\frac{25.936,50}{5.100}$ = f 5,09 (f 5,08½)

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

193.

I. Bruto 7800 kr. à 60 katti = ... 4680 pic.
Emballage 10% = ... 468 „
Netto . . . . . 4212 pic. koffieboeboek
Gewichtsverlies 5% = ... 222 „
Bruto . . . . . 4434 pic. koffieboeboek
Gekocht djagoeng . . . . . 5913 pic.
Gewichtsverlies 40% = ... 2365 „ 3548 „ djagoeng kering
Dus verwerkte koffie . . . . . 887 pic.

1100 krj. van 240 kl. pakken =	264000 kl. p.		à f 19,80 =	f 21.780,—
1500 „ „ 120 gr. „ =		180000 gr. p.	à „ 18,60 =	„ 27.900,—
2000 „ „ 240 kl. „ =	480000 kl. p.		à „ 17,40 =	„ 34.800,—
3200 „ „ 120 gr. „ =		384000 gr. p.	à „ 15,85 =	„ 50.720,—
7800 krj.	744000 kl. p.	+ 564000 gr. p.		f 135.200,—
			Rabat	„ 4.056,—
				f 131.144,—
			Vracht 5000 krj. à f 0,10 = . .	„ 500,—
				f 130.644,—
			Winst	„ 14.894,13
			Fabricagekosten	f 115.749,87

Fabricagekosten f 115.749,87

incl.: koelieloonen 52 × f 96,— = ... f 4.992,—
salarissen 12 × „ 475,— = ... „ 5.700,—
diverse kosten . . . . . „ 9.047,30
brandhout 365 × 6 × 2 × f 1,75 = ... „ 7.665,—
Emballage: zakken 564 × f 6,50 = . . . f 3.666,—
744 × „ 3,55 = . . . „ 2.492,40
loonen 5640 × „ 0,15 = . . . „ 846,—
7440 × „ 0,10 = . . . „ 744,—
krandj. 7800 × „ 0,20 = . . . „ 1.560,—
„ 9.308,40 „ 36.712,70

Blijft voor koffie en djagoeng . . . . . f 79.037,17
af: Koffie 887 pic. à f 56,— (zie boven) = ... „ 49.672,—
Blijft voor djagoeng . . . . . f 29.365,17

of zonder reductie $\frac{100}{99\frac{1}{2}} \times$ f 29.365,17 = ... f 29.513,—

Dus 5913 pic. djagoeng kosten f 29.513,— d. i. per kojan $\frac{30}{5913} \times$ f 29.513,— = f 150,—

II. $\frac{887}{3548} = 1$ op 4.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

194.

Kostprijs van 1000 sigaren:

Sigarenmakersloon	f	14,50
Striploon 8,4 × 4 cent	„	0,336
Sorteerloon	„	1,45
Emballage 10 × 46 cent	„	4,60
Borneo-tabak 8/16 × 8,4 × 2 × 52 cent	„	4,368
Brazilië-tabak 5/16 × 8,4 × 2 × 94 cent	„	4,935
Verkoopprovisie	„	2,50
	f	32,689
Afval 8% van 8,4 = 0,672 × 24 cent	„	0,161
	f	32,528
Verkoopprijs f 90,—		
Bruto-winst 55% „ 49,50		40,50
Te besteden voor dekblad 3/16 × 8,4 kg = 1,575 kg =	f	7,972
1,575 kg mag hoogstens kosten	„	7,972
458 kg dus $\frac{458 \times 7{,}972}{1{,}575}$ =	„	2.318,21

10 pakken Sumatra-tabak: Bruto 483 kg
Tarra à 2½ kg 25 „
458 kg à ..... per ½ kg = f 2.273,86
Courtage ¾% „ 17,05 bij
f 2.290,91

Onkosten: te Rotterdam	f	18,—
Vracht	„	5,30
te Eindhoven	„	4,—
	„	27,30 bij
	f	2.318,21

Door terugwerking komt men tot een prijs per ½ kg van f 2,4823, zoodat de inschrijvingsprijs hoogstens f 2,48 mag zijn.

195.

In 9 dagen worden verkregen 1770 pic. O. K. uit: 2415 pic. kalksteen, 70 S.M. wilden 135 S.M. djatibrandhout. De kosten zijn:

Kalksteen:	2415 × (f 0,03 + f 0,025) =	f 132,825 (neem 132,83)	
	+ $\frac{2415}{16{,}19}$ × f 0,20 =	„ 29,83	f 162,66
Brandhout:	70 × f 3,— + 135 × f 4,— =		„ 750,—
Vullen:	2415 × f 0,01 =	f 24,15	
	205 × „ 0,08 =	„ 16,40	„ 40,55
Stookloonen:	8 × 3 × 4 × f 0,50 =		„ 48,—
Uithalen:	1770 × f 0,025 =		„ 44,25
Krandjangs:	$\frac{1770 \times 2}{1000}$ × f 76,— =		„ 269,04
Pakloon:	3540 × f 0,015 =		„ 53,10
		Transporteeren f	1.367,60

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Transport f 1.367,60

Grobakhuur: $\frac{1770}{10 \times 10} \times$ f 5,— = ... „ 88,50

Totaal veranderlijke kosten f 1.456,10

bij: Opslag vaste kosten $\frac{1770}{60.000} \times$ f 25.000,— = ... „ 737,50

Kostprijs 1770 pic. . . . . f 2.193,60

Winstopslag 15% . . . . . „ 329,04

Verkoopprijs . . . . . f 2.522,64

is voor 10000 pic. $\frac{10000}{1770} \times$ f 2.522,64 = ... f 14.252,20

of afgerond: per pic. f 1,425.

Leveringstijd: In 9 dagen 1770 pic.; 10000 = ruim 5 × 1770. Men zal derhalve 6 ovenvullingen moeten afwachten, dus 6 × 9 = 54 dagen, derhalve „binnen 2 maanden".

196.

Plukloonen 241735 × f 0,01 =		f 2.417,35
Fabricagekosten		„ 2.879,57
Opkoop 20362 × f 0,03 =		„ 610,86
Emballage		„ 5.625,26
Pachtschat 200 × f 3,— =		„ 600,—
Onderhoud 200 × „ 12,69 =		„ 2.538,—
Bemesting 200 × „ 1,97 =		„ 394,—
Onderhoud machines		„ 294,68
„ wegen en bruggen		„ 358,90
„ gebouwen		„ 486,12
„ stal en vee		„ 560,08
Loonen en salarissen		„ 7.834,70
Obligatie-rente 6% van f 230.000,— =		„ 13.800,—
Afschrijving 8 × f 1.526,40 =		„ 12.211,20
		f 50.610,72
af: Opbrengst theezaad		„ 324,75
Kostprijs op de onderneming		f 50.285,97

voor 65045 h. kg = f 0,773 p. h. kg

Opbrengst: . . . . . f a

af: Transportk.	f 1.907,40	
Intr. A. & Co.	„ 786,23	
Commissie	„ $\frac{1}{40}$ a	„ $\frac{1}{40}$ a + f 2.693,63
Blijft		f $\frac{39}{40}$ a — f 2.693,63
= f 50.285,97 — f 17.701,68 =		„ 32.584,29
dus $\frac{39}{40}$ a = f 35.277,92 en a = f 36.182,48, d. i. per $\frac{1}{2}$ kg		„ 0,556

197.

Aankoop der auto	f 6.500,—
Opbrengst na 4 jaar	„ 1.500,—
Verbruik	f 5.000,—

Gereden wordt per jaar 18000 km of in 4 jaar 72000 km.

Transporteeren f 5.000,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Transport	f 5,000,—
Benzineverbruik: $\frac{72000}{5} \times 1\ l = 14{,}400\ l$ à f 0,30 =	„ 4.320,—
Binnen- en buitenbanden voor één wiel = f 54,— voor 4 wielen 4×54 = f 216,—.	
Noodig zijn $\frac{72000}{6000} \times 1$ stel = 12 stel à f 216,— =	„ 2.592,—
Smeerolie $\frac{72000}{60} \times 1\ l = 1200\ l$ à f 4,50 per 3 l	„ 1.800,—
Onderhoud per jaar f 300,—	„ 1.200,—
Gemeentebelasting per jaar f 100,—	„ 400,—
Chauffeur f 600,— per jaar	„ 2.400,—
Totaal	f 17.712,—

of per km f 0,246.

198.

a. Constante kosten per Auto:

	Auto I	Auto II	Auto III	Auto IV
Afschrijving	f 2.000,—	f 2.000,—	f 1.200,—	f 400,—
Assurantie	„ 620,—	„ 620,—	„ 384,—	„ 156,—
Monteur / Stalling	„ 1.180,—	„ 1.180,—	„ 826,—	„ 354,—
Chauffeur	„ 1.040,—	„ 1.040,—	„ 1.040,—	„ 1.040,—
Totaal	f 4.840,—	f 4.840,—	f 3.450,—	f 1.950,—

b. Variabele kosten per Auto en per km:

Benzine: Auto I $\frac{1}{2}$ km vol = $\frac{1}{4}$ l; $\frac{1}{2}$ km leeg = $\frac{1}{8}$ l. Totaal $\frac{3}{8} \times 16$ cent = 6 cent.

Auto II als auto I totaal 6 cent.

Auto III $\frac{1}{2}$ km vol = $\frac{1}{6}$ l; $\frac{1}{2}$ km leeg = $\frac{1}{10}$ l. Totaal $\frac{4}{15} \times 16$ cent = 4,27 cent afgerond 4,25 ct.

Auto IV $\frac{1}{2}$ km vol = $\frac{1}{10}$ l; $\frac{1}{2}$ km leeg = $\frac{1}{14}$ l. Totaal $\frac{6}{35} \times 6$ cent = 2,74 cent afger. 2,75 ct.

	Auto I	Auto II	Auto III	Auto IV
Benzine	f 0,06	f 0,06	f 0,0425	f 0,0275
Banden	„ 0,025	„ 0,025	„ 0,015	„ 0,01
Onderhoud	„ 0,05	„ 0,05	„ 0,04	„ 0,02
Totaal	f 0,135	f 0,135	f 0,0975	f 0,0575

c. Voor Auto I en II: $x \times$ f 0,50 = f 4.840,— + $x \times$ f 0,135; waaruit x = 13260 km.

Voor Auto III: $y \times$ f 0,40 = f 3.450,— + $y \times$ f 0,0975; waaruit y = 11405 km.

Voor Auto IV: $z \times$ f 0,20 = f 1.950,— + $z \times$ f 0,0575; waaruit z = 13684 km.

d. Auto I: Na het afleggen van 13260 km zijn de constante kosten geheel gedekt, en is er winst noch verlies. Bij elke km daarboven is de winst dus opbrengst—variabele kosten.
Winst dus: (19000 — 13260) (f 0,50 — f 0,135) = 5740 × f 0,365 = f 2.095,10.

Auto III: Winst (48000 — 11405) (f 0,40 — f 0,0975) = 36595 × f 0,3025 = f 11.069,99.

Auto IV: Winst (60000 — 13684) (f 0,20 — f 0,0575) = 46316 × f 0,1425 = f 6.600,03.

Auto II: Verlies $\frac{(13260 - 10000)}{13260} \times$ f 4840,— = f 1.190,—.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

199.

Kostprijs roomijs per dag:

Ingrediënten	f 150,—	
Opbrengst 20 l room	„ 15,—	
	f 135,— per jaar van 300 dagen	f 40.500,—
Loonen per maand f 1.000,— = ...		„ 12.000,—
Huur „ „ „ 150,— = ...		„ 1.800,—
Afschr.: Verbouwing 10% van f 8.000,— = ...	f 800,—	
Mach. en Electr. Inst. 15% „ „ 16.500,— = ...	„ 2.475,—	
Meubil. en Inrichting 10% „ „ 5.000,— = ...	„ 500,—	
Wagens, Kleeding en Invent. 20% van f 3.750,—	„ 750,—	„ 4.525,—
Productiekosten per jaar 300 × 100 l = 30000 l = ...		f 58.825,—
Kapitaal f 33.250,— winst 20%		„ 6.650,—
Verlangde opbrengst van (30000 l — 7500 l) = 22500 l = ...		f 65.475,—
	Verkoopprijs per liter f	2,91

200.

a. Hydraulische Installatie:	Voor 18000 balen duur 72 dagen = 12 weken	Voor 12000 balen duur 48 dagen = 8 weken
Afschr. machines en pompen $\frac{20000 - 2000}{15}$ . . =	f 1.200,—	f 1.200,—
Afschr. buizen 4000 : 5 . . . . . =	„ 800,—	„ 800,—
Afschr. plungers 6000 : 12 . . . . . =	„ 500,—	„ 500,—
Afschr. 2 enkele persen 20000 : 10 . . . . . =	„ 2.000,—	„ 2.000,—
Afschr. dubbele pers 15000 : 8 . . . . . =	„ 1.875,—	„ 1.875,—
Bedieningspersoneel:		
Machinekamer 12 weken à 2 × 15 . . . . . =	„ 360,— 8 × 30 =	„ 240,—
Enkele persen 72 × 2 × 2 × 0,80 . . . . . =	„ 230,40 48 × 3,20 =	„ 153,60
Dubbele pers 72 × 4 × 1,20 . . . . . =	„ 345,60 48 × 4,80 =	„ 230,40
Katjongs 12 × 4 × 3,— . . . . . =	„ 144,— 8 × 12 =	„ 96,—
Stroomverbruik 72 × 10 × 2,25 . . . . . =	„ 1.620,— 48 × 22,50 =	„ 1.080,—
Water 72 × 10 × 0,12[5] . . . . . =	„ 90,— 48 × 1,25 =	„ 60,—
Olie, enz. 12 × 6,— . . . . . =	„ 72,— 8 × 6,— =	„ 48,—
Overige kosten	„ 375,—	„ 375,—
	f 9.612,—	f 8.658,—
b. Handpersen:		
Afschrijving 24000 : 8 = ...	f 3.000,—	f 3.000,—
Bedieningspersoneel per dag 40 × 0,80 + 10 × × 1,20 + 12 × 0,50 = f 50,— dus totaal $\frac{18000}{120} \times 50$,— = ...	„ 7.500,— $\frac{12000}{120} \times 50$	„ 5.000,—
Onderhoud 12 × 35,— = ...	„ 420,—	„ 420,—
	f 10.920,—	f 8.420,—
Hydraulische installatie: *Voordeel*	f 1.308,—	*Nadeel* f 238,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

201.

Met karrentransport bedragen de uitgaven voor snij- en transportloon van het riet der onderhavige afdeeling:

150 ha x 1250 Quint. riet = 187500 Quint. riet à f 0,20 per Quint. . . . . f 37.500,—

Bij railtransport zullen de uitgaven voor het oogsten en het transporteeren bedragen:

Snij- en transportloon van 187500 Quint. à 8 cent		f 15.000,—
Leggen en verleggen der losse banen	f 1.000,—	
Onderhoud vaste baan	„ 2.000,—	
Onderhoud losse baan	„ 200,—	
Onderhoud lorries, smeermiddelen, enz.	„ 750,—	„ 3.950,—
Jaarlijksche annuïteit voor afschrijving en rente der kapitaalsuitgaven		„ 24.259,—
	Totaal	f 43.209,—
Te verwachten meerdere opbrengst aan suiker 0,40 % van 187500 Quint. riet = 750 Quint. Superieure Hoofdsuiker à f 12,50	f 9.375,—	
af: Fabricatiekosten van 750 Quint. Superieure Hoofdsuiker à f 3,—	„ 2.250,—	„ 7.125,—
	Blijft	f 36.084,—
Bij karrentransport bedragen de uitgaven		„ 37.500,—
Voordeelig verschil ten bate van het railtransport		f 1.416,—

202.

Kosten bij afname van de centrale: Vast recht 12 × 400 × 3 = ... f 14.400,—

Opname in spertijd: $\frac{1}{8}$ × 100000 K.W.U. = 12500 K.W.U.

hiervan 12000 à 30 cent =		„ 3.600,—
500 à 27 „ =		„ 135,—

Opname buiten spertijd: $\frac{7}{8}$ × 100000 K.W.U. = 87500 K.W.U.

hiervan 12000 à 15 cent =		„ 1.800,—
48000 à 12½ „ =		„ 6.000,—
27500 à 11 „ =		„ 3.025,—
	Totaal kosten	f 28.960,—

Of per K.W.U. 28,96 cent.

Kosten eigen opwekking:

Afschrijving Motor	f 5.000,—
„ Installatie	„ 1.000,—
Brandstoffen en Smeermiddelen	„ 10.000,—
Kosten van bediening	„ 5.000,—
Overige kosten	„ 2.000,—
	f 23.000,—

Of per K.W.U. 23 cent.

Bij een afname van 100.000 K.W.U. per jaar is eigen opwekking dus het voordeeligst.

203.

6 % Annuïteit over f 450.000,— in 20 jaar	f 32.692,—
Rente 6 % over f 550.000,—	„ 33.000,—
Kosten onderhoud en vernieuwing overige bezittingen	„ 6.000,—
Transporteeren	f 71.692,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

	Transport	f 71,692,—
af: Rente kassier 3 % van f 12.500,—		„ 375,—
		f 71.317,—
Exploitatiekosten		„ 192.000,—
		f 263.317,—

Te verdeelen als (20 × 30) : (30 × 20) : (50 × 12) : (120 × 3) = 5 : 5 : 5 : 3; wordt voor elk van de eerste, tweede en derde klasse f 73.143,61 en voor de vierde klasse f 43.886,17.

Tarieven:

1e klasse f 73.143,61 : (4/5 × 20 × 365) = f 12,53.
2e „ „ 73.143,61 : (4/5 × 30 × 365) = „ 8,35.
3e „ „ 73.143,61 : (4/5 × 50 × 365) = „ 5,01.
4e „ „ 43.886,17 : (4/5 × 120 × 365) = „ 1,25.

204.

De commissie is in totaal f 37.356,—, zoodat het totaal bedrag der inkoopsfacturen exclusief de inkoopscommissie zal bedragen:

100/3 maal f 37.356,— of	f 1.245.200,—
bij: Inkoopscommissie 3 %	„ 37.356,—
Totaal bedrag inclusief commissie	f 1.282.556,—

De invoerrechten bedragen:

Totaal bedrag inkoopsfacturen	f 1.282.556,—	
hiervan nog zeilende	„ 45.201,—	
Totaal bedrag ontvangen goederen	f 1.237.355,—	
10 % van dit bedrag exclusief de inkoopscommissie = 10 % van 100/103 × f 1.237.355,— of	„ 120.131,55	
Kostprijs van de ontvangen goederen	f 1.357.486,55	

Berekening van den kostprijs der verkochte goederen:

Omzet totaal	f 1.366.500,—
Bruto winst totaal	„ 250.700,—
Kostprijs	f 1.115.800,—

De voorraad zou dan bedragen f 1.357.486,55 — f 1.115.800,— =	f 241.686,55
De voorraad is opgenomen voor	„ 183.706,—
of te laag opgenomen	f 57.980,55

205.

£ 2787.10.— à 12,13 =		f 33.812,38
Onkosten op de waarde betreffende de geheele partij:		
Confirmatie provisie:		
£ 2787.10.— à 12,10 = f 33.728,75 waarvan ¼ %	f 84,32	
Telegramkosten	„ 22,—	
Acceptprovisie:		
½ % van f 33.728,75 =	„ 168,64	
Bankkosten	„ 3,65	
Declaratie, transport enz.	„ 474,02	„ 752,63
£ 2787.10.—		f 34.565,01

waaruit: 1 £ = f 12,40.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

100 kisten kamferslabs:

£ 1150.—/— à f 12,40 =		f 14.260,—
Lossingskosten 11200 lbs à f 7,40 =		„ 82,88
		f 14.342,88
	Winst 10 %	„ 1.434,29
		f 15.777,17
Verkoopkosten: 3 % onder 't honderd		„ 487,95
	100 kisten	f 16.265,12
	per kist	f 162,66

100 kisten à 100 blikken kamfer:

£ 1250.—/— à 12,40 =		f 15.500,—
Lossingskosten		„ 82,88
Invoerrechten: 8 % van f 15.125,— =		„ 1.210,—
		f 16.792,88
	Winst 10 %	„ 1.679,29
		f 18.472,17
Verkoopkosten $\frac{3}{97}$		„ 571,30
	10000 blikken	f 19.043,47
	per blik	f 1,91

250 rollen matting:

£ 287.10.— à f 12,40 =		f 3.565,—
Lossingskosten		„ 92,50
Invoerrechten: 8 % van f 3.478,75 =		„ 278,30
		f 3.935,80
	Winst 10 %	„ 393,58
		f 4.329,38
Verkoopkosten		„ 133,90
	250 rollen	f 4.463,28
	per rol	f 17,86

100 bl. à 20 stuks kapstokmatten:

£ 100—/— à f 12,40 =		f 1.240,—
Lossingskosten		„ 22,20
Invoerrechten		„ 96,80
		f 1.359,—
	Winst 10 %	„ 135,90
		f 1.494,90
Verkoopkosten		„ 46,23
	2000 stuks	f 1.541,13
	per stuk	f 0,78

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

206.

1 gallon = 3,78543 liter.
1 kist = 10 gallons = 37,8443 liter.
30 kisten per maand = 300.000 gallons = 1.135.629 liter.
Berekeningen (per maand uitgerekend):

per kist = 10 gallons	= $ 0,914	
verpakking	„ 0,753	
vracht enz.	„ 0,262	
	$ 1,929	
is voor 30.000 kisten	$ 57.870,—	
	× 2,49	
Kostprijs te Batavia-Semarang-Soerabaja		f 144.096,30
distributiekosten per jaar:		
goedang 3 × f (10.000,— + 2000) = ...	f 36.000,—	
vrachtauto's = 18 × 60.000 × f 0,16 = ...	„ 172.800,—	
personeel	„ 48.000,—	
	f 256.800,—	
is per maand	„ 21.400,—	
Tezamen		f 165.496,30
Verkoop netto 14,5 cent per liter d. i. 1.135.629 × f 0,145 = ...		„ 164.666,20[5]
Verlies		f 830,09[5]

Detailverkoopopbrengst 1.135.629 × f 0,235 = f 266.872,815, w. v. 10 % = f 26.687,28
De offerte is dus niet aannemelijk.

207.

Zelfkosten van het door het rietland aan de fabriek geleverde riet:

580.000/1.200.000 × f 685.728,— = ...	f 331.435,20
Fabricatiekosten der hieruit verkregen suiker 74.616/163.896 × f 619.829,— =	„ 282.186,02
Totaal	f 613.621,22
Opbrengst dezer suiker 74.616/163.896 × f 2.125.335,75 = ...	„ 967.589,52
Gezamenlijke winst	f 353.968,30
½ winst	f 176.984,15
Zelfkosten van het door het rietland geleverd riet	„ 331.435,20
Totaal door de fabriek te betalen aan het rietland	f 508.419,35
Reeds betaald op rekening 580.000 Quintalen riet à f 0,65 per Quintal . .	„ 377.000,—
Nog te betalen . .	f 131.419,35
Rente à 4% van 25 Augustus tot 25 November = 90 dagen	„ 1.314,19
Per 25 November nog te betalen	f 132.733,54

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK XXI

MUNT EN METAAL

211.

a. $\frac{100}{24\frac{15}{16}} \times 7 = 28{,}07\,\%$.

b. $\frac{1000 \times 40 \times 11735 \times 31\frac{15}{16}}{31{,}1035 \times 37 \times 240} = \text{f } 54{,}28.$

212.

Een Belga bevat: $\frac{40 \times 11 \times 373.242}{35 \times 1869 \times 12} = 0{,}209211$ g fijn goud.

dus wisselpari $= \frac{0{,}209211}{0{,}6048} = 0{,}3459 \times 100 = \underline{34{,}59}.$

Afwijking 0,5 % bijna.

213.

a. 1 $ bevat $\frac{43 \times 373.242 \times 0{,}9}{12 \times 800}$ gram fijn goud of 1,5046 g.

dus 100 gestabiliseerde Lires $\frac{43 \times 373.242 \times 0{,}9 \times 100}{19 \times 9600}$ of 7,919 gram fijn goud.

b. 1 oude Lire is $\frac{19.296 \times 43 \times 373.242 \times 0{,}9}{12 \times 800 \times 100}$ of 0,29033.

derhalve $\frac{29.033}{7.919}$ of 3,67 Lire papier.

c. $\frac{7.919}{29.033}$ of 27,28 %.

214.

1 Yen goud is 4,1666 enz. g goud van 0,900 : 5.
1 Gl. goud is 6,72 g goud van 0,900 : 10.

1 gulden is dus gelijk aan $\frac{6{,}72}{10} \times \frac{5}{4{,}1666 \text{ enz.}}$ yen of $\frac{3{,}36}{4{,}1666 \text{ enz.}}$ yen.

100 kg kost x gld.; 61,76 kg kost dus $\frac{61{,}76}{100}$ maal x gld. of x maal $\frac{61{,}76}{100}$ maal $\frac{3{,}36}{4{,}1666 \text{ enz.}}$ yen of 0,498 maal x yen.

men neemt aan: 0,500 „ „ „ .
Verschil . . . . 0,002 „ „ „ .
Verschil dus $\frac{8}{500} = 4$ duizendsten.

215.

$$\frac{1000}{453.593} \times P_L \times \left(\frac{40}{1869} \times 373.242 \times \frac{11}{12} \times \frac{1}{240}\right) \times \frac{1}{0{,}6048} = 0{,}1112 \times P_L.$$

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK XXII

WISSELS

221.

a. Bij remise in cheque komt frs. 100,— te staan op KA (koers te Amsterdam) KA $= \frac{9987}{Kp}$ gulden.

b. Laat Amsterdam trekken dan kost de voldoening van frs.100,—: $\frac{100 \times 100}{Kp}$ gulden.

Het is dus voordeeliger te remitteeren in cheque.

222.

Directe T. T. per frs. 100,— kost . . . . . f 6,625
T. T. via Londen per frs. 100,— kost 100/183,45 × f 12,06¼ = ... f 6,575361
Dus via Londen voordeeliger. De T. T. kost 250.000/100 × f 6,575361 = f 16.438,40

223.

Amsterdam heeft de keuze tusschen:

1. een directe remise:
   Een schuld van frs. 100,— wordt vereffend met . . . . . f 9,77
2. Parijs op zich te laten trekken in guldens:
   f 100,— = frs. 1025,—. Dus frs. 100,— = 100/1025 × f 100,— = ... ,, 9,76
3. door Berlijn opdracht te geven aan Parijs te remitteeren:
   frs. 100,— = M. 16,50.
   a. en aan Berlijn te remitteeren voor M. 16,50:
   frs. 100,— komt te staan op 0,165 × f 59,04 . . . . . ,, 9,74
   b. door Berlijn te laten trekken à 168,7 . . . . . ,, 9,78
4. door Parijs op Berlijn te doen trekken:
   M. 100,— = frs. 610,—.
   frs. 100,— = 10000 : 610 = M. 16,39.
   a. en aan Berlijn te remitteeren M. 16,39 à 59,04 . . . . . ,, 9,67
   b. en door Berlijn op zich te laten trekken M. 16,39 à 168,7 . . . . . ,, 9,71
   Het voordeeligst is derhalve de vereffening sub 4*a*.

224.

£ 1000./. à 12,12 = ... f 12.120,—
Disconto 6 dagen à 4% = ... ,, 8,08
f 12.111,92
Courtage 1 °/₀₀ = ... f 12,11
Provisie ⅛ % = ... ,, 15,14 ,, 27,25
Opbrengst wissel f 12.084,67

Amsterdam zal hiervoor een wissel in francs overmaken, onder berekening van 1 °/₀₀ courtage, zoodat elke f 1.000,— van den wissel betaald wordt met f 1.001,— ergo moet de contante waarde van de traite zijn:

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

$\frac{1000}{1001} \times$ f 12.084,67 = ... f 12.072,60

frs. x à f 47,10 = ... „ a

Disconto 2 mnd. à $4\frac{1}{4}\%$ = ... „ $\frac{3}{4}\%$ van a

Contante waarde . . . . f 12.072,60 = $\frac{99\frac{1}{4}}{100}\ a$.

$a = \frac{100}{99\frac{1}{4}}$ of $\frac{400}{397} \times$ f 12.072,60 en $x = \frac{100}{47,10} \times \frac{400}{397} \times 12.072,60 \times$ fr. 1 = frs. 25.825,55.

De wissel is dus groot frs. 25.825,55.

225.

April 16 Wissel per 15 Juli groot f 22.000,—.

Disconto 92 dagen à 4%	f	224,89	
Accept-provisie $\frac{3}{4}\%$	„	165,—	
Zegel	„	11,—	f 400,89

Juli 15 Wissel per 15 Oct. f 22.000,—.

Disconto 94 dagen à $4\frac{1}{2}\%$	f	258,50	
Acceptprovisie $\frac{3}{4}\%$	„	165,—	
Zegel	„	11,—	„ 434,50
			f 835,39

Aug. 10 Wissel per 15 Oct. f 22.000,—.

Disconto 68 dagen à $4\frac{1}{2}\%$	„	187,—
Kosten totaal	f	648,39

a. Hij ontvangt: Rup. 40.000 à 78 = ... f 31.200,—

Provisie $1\frac{1}{2}\ ‰$ . . . . . „ 46,80

Netto-provenu f 31.153,20

af: wissel per 15 Oct. . . . . f 22.000,—

'/. disconto . . . . . „ 187,— „ 21.813,—

f 9.340,20

b. Zijn inkoop was . . . . . f 27.500,—

De onkosten zijn . . . . . „ 648,39

Zegel zichtwissel Calcutta . . . . . „ 0,15

Verzendkosten . . . . . „ 650,—

f 28.798,54

Het netto-provenu was . . . . . „ 31.153,20

Hij heeft gewonnen f 2.354,66

c. Hij heeft de beschikking gehad:

van 16 April t/m 14 Juli = 90 dagen over . . . . f 21.599,11

van 15 Juli t/m 10 Aug. = 26 dagen over . . . . „ 21.565,50

en hij betaalde hiervoor f 648,39.

Gemiddeld betaalde rente (% = x):

$$\frac{21599 \times 90 \times x + 21566 \times 26 \times x}{36000} = \text{f } 648,39.$$

$$x = \frac{648,39 \times 36000}{2.504.626} = 9,32.$$

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

226.

Afrekening op 25 Augustus:

Opbrengst 5 Augustus		f 18.000,—
Onkosten	f 375,—	
Provisie 2%	„ 360,—	„ 735,—
		f 17.265,— (val 6/8)
Rente 20 d. à 2%		„ 19,18
		(val 25/8) f 17.284,18
af: Voorschot per 3 Juni I. C.	f 15.000,—	
Rente 83 d. 6%	„ 207,50	
	(val 25/8) f 15.207,50	
à 100 1/4 =		f 15.245,52
		Saldo f 2.038,66

De Koers van den wissel is 59,80; rekening houdende met wissel commissie en courtage à 2 1/4 ‰ is de R.M. wissel dus:

$$\frac{1000}{1002\frac{1}{4}} \times \frac{100}{59{,}80} \times 2038{,}66 = \text{R.M. } 3.401{,}49.$$

HOOFDSTUK XXIII

EFFECTEN EN EFFECTENCREDIETEN

231.

f 2.000,— oud pref. + f 1.000,— = f 1.000,— nieuw pref. + f 2.000,— nieuw gewoon.

Uit het 3e gegeven volgt:

f 2.000,— oud preferent . . . . = f 500,—

dus (f 500,— + f 1.000,—) . . . = f 1.000,— nieuw pref. + f 2.000,— nieuw gewoon (I)

f 1.000,— oud gewoon + f 500,— = f 500,— nieuw pref. + f 250,— nieuw gewoon (2e gegeven).

f 1.000,— oud gewoon . . . . . = f 70,— (3e gegeven).

dus f 570,— . . . . . = f 500,— nieuw pref. + f 250,— nieuw gewoon (II).

Waarna uit (I) en (II) valt af te leiden:

f 1.500,— nieuw gewoon . . . . = f 360,—

dus beurskoers . . . . . = 24%

Terwijl voor de pref. aandeelen hieruit voortvloeit een koers van 102%.

232.

a. Winstverdeeling: Aandeelhouders 6%. Resteerende winst: Oprichtersbewijzen 25%. Blijft 75%, waarvan aandeelhouders 65% of 48¾% van de winst, na aftrek van primair dividend.

Houder van 1 aandeel heeft recht op 1/1000 van 48¾% of $\frac{2{,}34}{48}$%.

Houder van 1 opr. bew. heeft recht op $\frac{1}{2}\frac{1}{4}\frac{1}{0}$ van 25% of $\frac{5}{4}$% van de winst, na aftrek primair dividend.

De theoretische waarde van het aandeel is, na aftrek van de kapitaalwaarde van het primair dividend f 1.700,— — f 1.000,— of f 700,—; die van het oprichtersbewijs dus

$\frac{5}{2{,}34} \times$ f 700,— of f 1.496,—.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

b. De prijs, waartegen de oprichtersbewijzen zullen worden verhandeld, zal zich bewegen boven de theoretische waarde, wijl de aandeelen boven pari genoteerd staan en de oprichtersbewijzen bij uitgifte van aandeelen een recht hebben tot inschrijving à pari van 25 % van het uitgegeven kapitaal.

233.

Zij het gestorte bedrag x % van de nominale waarde, dan is f 150,— $\times \frac{x}{100}$ + binnenkort te storten f 100,— x =

	f 120,—
$1{,}5\,x - x$ =	20
$\frac{1}{2}\,x$ =	20
x =	40%

234.

Maart 18	Gekocht f 2.000,— 7½ % Gem. Semarang 1921 à 103⅜		f	2.067,50
	Rente 48 dagen		„	20,—
			f	2.087,50
	½ % provisie	f 10,34		
	Zegel	„ 2,50	„	12,84
			f	2.100,34
	1 Aug. geïnde coupons f 75,—.			
Aug. 25	Toegewezen f 2.000,— 5 % Gem. Semarang à 98¼		f	1.965,—
	à 100¼		f	1.960,10
	Rente van 1/8—25/8	f 6,66		
	Zegel	„ 2,—	„	8,66
			f	1.968,76
	Tegen overlegging van:			
	f 2.000,— 7½ % obligatiën	f 2.000,—		
	Rente van 1/8—25/8 = 24 dagen	„ 10,—		
	Renteverschil à 2½ % van 25/8 1925 tot 1 Aug. 1927	„ 96,67	f	2.106,67
		Te ontvangen	f	137,91
Oct. 12	Verkocht f 2.000,— 5 % Gem. Semarang à 98¾ =		f	1.975,—
	Rente 72 dagen		„	20,—
			f	1.995,—
	Provisie ½ %	f 10,—		
	Zegel	„ 2,—	„	12,—
			f	1.983,—
	Ontvangen	f 75,—		
		„ 137,91		
		„ 1.983,—		
		f 2.195,91		
	Op 18 Maart uitgegeven	„ 2.100,34		
		f 95,57	van	
	f 2.100,34 ged. 208 dg. = ruim 8,01 %.			

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

235.

Verdisconteerd 3 Mei 1922

f 2.335,— per 29 Juni 59 1378
„ 4.000,— „ .. ..
f 6.335,— ....
„ ... .,. . disconto à 4%.
f 6.289,02

Disconto 6.335,— — 6.289,02 = 45,98 dus totaal renteproducten = 90 × 45,98 = 4.138,—.
Renteproducten van f 4.000,— = 4.138,— — 1378 = 2760; aantal dagen 2760 : 40 = 69.
Vervaldag f 4.000,— 69 dagen nà 3 Mei = 9 Juli 1922.

De effecten werden dus verkocht 3 maanden vroeger, is op 9 April 1922 en toen was de contante waarde van f 4.000,— per 9 Juli (disconto 93 dagen à 4½% = f 46,50) f 3.953,50

Cheque . . . . . „ 652,—
Netto bedrag effecten-nota . . . f 4.605,50

Door terugwerking vindt men 9 April 1922 verkocht:

f 6.000,— 4% Handelsv. Amsterdam à 76 = ... f 4.680,—
Rente 99 dagen . . . . . „ 66,—
f 4.746,—

Provisie 3 °/₀₀ . . . . . f 18,—
Zegelrecht ½ °/₀₀ . . . . „ 2,50 „ 20,50
f 4.725,50
Af 6 Juli-coupons . . . . . „ 120,—
f 4.605,50

236.

f 6.000,— Aand. Deli Spoorweg Mij à 210% I. C. . . . . f 12.600,—
Makelaarscourtage ½% . . . . . „ 63,—
Commissie 1 °/₀₀ . . . . . „ 12,60
Zegel . . . . . „ 13,—
I. C. . . . . f 12.688,60

$ 2.000 5½% Denemarken 1925 à 101% N. C. . . . . f 5.050,—
Rente 4 dagen . . . . . „ 3,06
Provisie ⅜% . . . . . „ 18,75
Commissie 1 °/₀₀ . . . . . „ 5,05
Zegel . . . . . „ 5,50
N. C. . . . . f 5.082,36
à 100⅜ = ... I. C. f 5.101,42
telegramkosten . . . . . I. C. „ 12,—
Totaal debet . . . . . I. C. f 17.802,02
af: Storting . . . . . „ 5.000,—
Voorschot . . . . . I. C. f 12.802,02

De waarde van het onderpand moet bij een surplus van 25% minstens zijn
⅝ × f 12.802,02 = ... f 16.002,53
Onderpandswaarde Oblig. Denemarken . . . . . „ 5.000,—
Blijft . . . . . f 11.002,53

De koers der aandeelen Deli-spoor zal dus kunnen dalen tot:

$$\frac{11.002{,}53}{6.000} \times 100\% = 183\tfrac{3}{8}\%.$$

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

237.

Inkoop: $ 15.000,— 6% Indië à 100% . . . . . f 37.500,—
rente 4 mnd. 9 dg. . . . . „ 806,25
f 38.306,25
provisie ⅜% . . . . . „ 140,63
f 38.446,88

Daar de totale prolongatiekosten f 650,96 hebben bedragen, is dus het totaal inkoopbedrag plus alle kosten . . . . . f 38.446,88
+ „ 650,96
f 39.097,84

Hij wil 10% van zijn geld maken, d. i. van 10 Juli tot 20 October dus totaal 100 dagen d. i. 100/38 maal f 100,— = f 277,78.

Het totaal inkoopsbedrag plus winst is f 39.097,84 + f 277,78 d. i. f 39.375,62.

Hij heeft aan coupons ontvangen $ 450,— à 2,55 is f 1.147,50.

De opbrengst bij verkoop moet zijn f 39.375,62 — f 1.147,50 = f 38.228,12.

De verkoopfactuur wordt:

$ 15.000,— 6% Indië à 101½ . . . . . f 38.062,50
Rente 1 mnd. 19 dg. . . . . „ 306,25
f 38.368,75
af: Prov. ⅜% . . . . . „ 140,63
f 38.228,12

Hij verkoopt dus tegen 101½%.

238.

a. Aankoop 17 Maart: f 7.000,— aand. Kon. Petr. à 389 . . . . . f 27.230,—
„ 6.000,— nom. 6% obl. à 102⅛ . . . f 6.127,50
32 dagen rente . . . . . „ 32,— „ 6.159,50
f 33.389,50

(hiervan aand. f 102,11) provisie ⅜% (over f 27.230,— +
+ f 6.000,—) . . . . . f 124,61
(hiervan aand. f 27,25) zegel 1 %₀ . . . . . „ 33,50 „ 158,11
f 33.547,61

Prolongatie ⅝ × f 27.230,— = ... f 22.691,—
+ ¹⁰⁄₁₁ × „ 6.127,50 = ... „ 5.570,—
f 28.261,—

of rond . . . . . f 28.000,—
af: Provisie 1½ %₀ f 42,—
Zegels . . . „ 0,60 „ 42,60 „ 27.957,40

A moet bijpassen . . . . . f 5.590,21

b. Verkoop 10 Mei: f 7.000,— aand. Kon. Petr. à 408 . . . . . f 28.560,—
Provisie ⅜% . . . . . f 107,10
Zegel 1 %₀ . . . . . „ 29,— „ 136,10
f 28.423,90

Prolongatie . . . . . f 28.000,—
Rente 24 dagen à 3% . . . „ 56,— „ 28.056,—

A ontvangt . . . . . f 367,90

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

c. Winstberekening aand. Kon. Petr.:

Aankoop: f 27.230,— + f 102,11 + f 27,32 =		f 27.359,43
Netto-opbrengst		„ 28.423,90
Bruto winst		f 1.064,47
Kosten prolongatie: 2 × provisie	f 84,—	
Zegels	„ 0,60	
Rente eerste maand	„ 81,67	
„ op 10 Mei	„ 56,—	„ 222,27
Netto winst		f 842,20

239.

Maart 13 (aankoop) $ 4.000,— of f 10.000,— nom. à 40		f 4.000,—
Loopende rente 162 dagen à 5%		„ 225,—
		f 4.225,—
Provisie $\frac{3}{8}$%	f 37,50	
Zegelrecht 1 ‰	„ 4,25	„ 41,75
		f 4.266,75

De prolongatie is groot $\frac{100}{115}$ × f 4.000,—, afgerond f 3.400,—, waarvan de kosten zijn:

Contractzegels	f 0,60
Provisie 1½ ‰	„ 5,10
Rente 1 mnd. à 4%	„ 11,33
Totale prolongatiekosten	f 17,03

Opbrengst coupons: 8 stuks à $ 12,50 of $ 100,— à f 1,22		f 122,—
af: Kosten		„ 0,64
Netto		f 121,36

Op 13 April moeten de effecten minstens opbrengen f 4.266,75 plus f 17,03 minus f 121,36 of f 4.162,42. Verkoop minus zegelrecht moet dus zijn f 4.162,42 plus f 37,50 (verkoopprovisie) of f 4.199,92. Zegelrecht moet dus berekend worden over f 4.250,— of f 4,25. Verkoop moet dus minstens zijn f 4.199,92 plus f 4,25 of f 4.204,17. De loopende rente over 12 dagen bedraagt f 16,67, dus koerswaarde = f 4.204,17 minus f 16,67 of f 4.187,50 precies uitkomende op 41$\frac{7}{8}$%.

HOOFDSTUK XXIV
CLAIMS

241.

4 aand. met claims 9 en 10 à 300%		f 12.000,—
1 bonusaandeel		nihil
5 aand. met claim 10		f 12.000,—
1 idem		f 2.400,—
claim 9 was theoretisch waard f 3.000,— — f 2.400,— = f 600,—.		
2 aand. met claim 10 (zie boven)		f 4.800,—
1 nieuw aandeel à 120%		„ 1.200,—
3 aand. zonder claim 10		f 6.000,—
1 idem		f 2.000,—
claim 10 was theoretisch waard f 2.400,— — f 2.000,— = f 400,—.		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

242.

a. Bij aankoop van een oud aandeel à f 500,—. Amsterdam Deli, daags vóór de uitgifte van het prospectus, betaalt men à 870 = ... f 4.350,—
Bij uitoefening van het claimrecht moet gestort worden voor 1 aandeel à pari „ 500,—
terwijl men één bonusaandeel ontvangt.

3 gelijkwaardige aandeelen kosten dus . . . . . f 4.850,—

of per aandeel f 1.616,17

Voor 1 claim (eerstv. div. bewijs) zal men dus kunnen betalen f 1.616,67 min f 500,— (welk bedrag gestort moet worden bij inschrijving op een nieuw aandeel) = f 1.116,67.

b. *Aankoopnota:* 4 claims Amsterdam Deli à f 1.000,— = ... f 4.000,—
Provisie à f 20,— . . . . . „ 80,—

f 4.080,—

Storting op: 4 à f 500,— nieuwe aand. idem . . . . . „ 2.000,—

Kostende prijs f 6.080,—

Verkoopnota: 4 à f 500,— nieuwe aand. idem à 312 . . . . . f 6.240,—
Provisie $\frac{3}{8}$ % . . . . . „ 23,40

Opbrengst . . . . . „ 6.216,60

Winst f 136,60

243.

1 nieuw aandeel is f 1.000,— plus 4 gewone claims.
1 nieuw aandeel is f 1.000,— plus 5 claims van de Cum. Pref. Aand.
Dus 4 gewone claims is 5 claims van de Cum. Pref. Aand., is f 88,—.
1 gewone claim is f 22,—.
f 1.000,— plus 4 claims min $\frac{1}{4}$ dividend is f 1.200,— min 1 claim min dividend.
f 1.000,— plus 4 claims is f 1.200,— min 1 claim min $\frac{3}{4}$ dividend.
f 1.088,— is f 1.178,— min $\frac{3}{4}$ dividend.
$\frac{3}{4}$ dividend is f 90,—; dividend is f 120,— of 12 %.

244.

a. Hij verkoopt 2 claims, opbrengst f 70,— — 1 % = netto . . . . . f 69,30
Hij houdt over 2 aandeelen ex-claim, waarde à 76 . . . . . f 760,—
$\frac{3}{8}$ % provisie . . . . . f 3,75
1 ‰ zegel . . . . . „ 1,— „ 4,75 „ 755,25

Totale waarde f 824,55

b. Hij koopt 1 claim, kosten f 35,— + 1 % = ... f 35,35
Hij wisselt één aandeel in voor . . . . . „ 500,—

Houdt over f 464,65

Plus 1 aandeel ex-claim à 76 . . . . . f 380,—
$\frac{3}{8}$ % provisie . . . . . f 1,88
Zegel 1 ‰ . . . . . „ 0,50 „ 2,38 „ 377,62

Totale waarde f 842,27

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

c. Hij koopt 1 aandeel cum claim à 82 . . . . . f 410,—
$\frac{3}{8}$ % provisie . . . . . f 1,88
Zegel 1 °/₀₀ . . . . . „ 0,50 „ 2,38

Kosten f 412,38
Hij wisselt één aandeel in voor . . . . . „ 500,—
Houdt over f 87,62
Plus 2 aandeelen ex-claim (zie boven) . . . . . „ 755,25
Totale waarde f 842,87

Dus *c* het voordeeligst.

245.

1 oud aandeel — 1 claim — 8 % = 132 % + 3 claims.
1 oud aandeel = 140 % + 4 claims
= 140 % + f 14,—
= 154 %.

HOOFDSTUK XXV

CREDIET

251.

Nota 12 Juli: accept per 12 October . . . . . f 1.000,—
af: 94 dagen interest à 8 % . . . . . f 20,89
provisie 1 % . . . . . „ 10,—
zegel . . . . . „ 0,50 „ 31,39 f 968,61

Nota 12 Oct.: accept per 12 Januari . . . . . f 1.449,30
af: 94 dagen interest à 9 % . . . . . f 34,06
provisie 1 % . . . . . „ 14,49
zegel . . . . . „ 0,75 „ 49,30
f 1.400,—
Accept per 12 October „ 1.000,— f 400,—

Het bedrag van de nota op 12 Oct. geeft aan:
f 1.000,— + f 400,— = f 1.400,—.
disconto = 2,35 %
provisie = 1 „ 3,35 %.

Bedrag der promesse — 3,35 % — f 0,75 = f 1.400,—; dus 96,65 % = f 1.400,75
dus bedrag promesse f 1.449,30.

252.

1 April 1927 Promesse per 1 Juli f 6.000,—
af: 93 d. disconto à 7 % . . . . . f 108,50
Zegel . . . . . „ 3,—
Provisie 1 % . . . . . „ 60,— „ 171,50
Netto provenu f 5.828,50

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

1 Juli 1927	Promesse per 1 October	f 15.000,—
	af: 94 d. disconto à 6½ %	f 254,58
	Zegel	„ 7,50
	Provisie 1 %	„ 150,— „ 412,08
	Netto provenu	f 14.587,92
	af: Promesse per heden	f 6.000,—
	1 °/₀₀ provisie over in vorig kwartaal niet opgenomen crediet	„ 19,— „ 6.019,—
	Resteert aan U uit te betalen	f 8.568,92

Credietprijs:

a. over f 5.828,50 ged. 91 d. = f 171,50 + f 19,— (= 1 °/₀₀ over niet opgenomen crediet) = f 190,50.

b. over f 14.587,92 ged. 92 d. = f 412,08 + f 10,— (= 1 °/₀₀ over niet opgenomen crediet) = f 422,08, d. i.:

a. over	f 530.393,50	ged.	1 dag	=	f	190,50
b. „	„ 1.342.088,64	„	1 „	=	„	422,08
dus over	f 1.872.482,14	ged.	1 dag	=	f	612,58
dan „	„ 1.872.482,14	„	360 dagen	=	„	220.528,80

Zoodat de credietprijs is 11,777 %.

253.

a. Daar bij huurkoop f 27,50 ook contant betaald moet worden heeft men te vergelijken: een contante betaling van f 150,— — f 27,50 = f 122,50 of 11 maandelijksche termijnen van f 12,50 = f 137,50.

De gemiddelde loop tijd dezer 11 termijnen $= \frac{1 + 2 + 3 \ldots + 11}{11} = 6$ maanden, zoodat de gemiddelde vervaldag 6 maanden na den datum van contante betaling ligt.

De rente-opslag van f 122,50 in 6 m. is dus f 15,—; in een jaar dus f 30,—, en het percentage $\frac{30}{1{,}225} = 24{,}49\,\%$ bijna. Af voor risico enz. 9 %. Korting 15,49 %.

b. Bij het betalen van den 2den termijn zijn nog 9 termijnen te betalen, vervallende na 1, 2, ... 9 maanden. De korting hierop zal bedragen:
$(\frac{1}{12} + \frac{2}{12} \ldots . + \frac{9}{12}) \times 15{,}49 \times \frac{250}{100} =$ f 7,26.
Te betalen f 112,50 — f 7,26 = f 105,24.

254.

Berekening gemiddelde vervaldag der 6 termijnen.

		rente-maanden	rente-nummers
1e termijn	f 120,—	3	360
2e „	„ 120,—	6	720
3e „	„ 120,—	9	1080
4e „	„ 120,—	12	1440
5e „	„ 120,—	15	1800
6e „	„ 75,—	18	1350
	f 675,—		6750

De gemiddelde vervaldag der 6 termijn-betalingen is dus 10 maanden na den datum van verkoop.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De rente-vergoeding bedraagt in 10 maanden f 975,— — f 875,— = f 100,— en is berekend over een bedrag van f 875,— — f 300,— = f 575,—.

Het rente-percentage is derhalve $\frac{1\frac{2}{3} \times \text{f } 100,—}{575,—} \times 100\,\% =$ bijna 21 %.

255.

	Omzet	Contant	Termijn t/m Dec.	Restant	Gem. looptijd v/h Restant
Juni	f 8.800,—	f 2.500,—	f 5.400,—	f 900,—	1 mnd.
Juli	„ 17.600,—	„ 5.000,—	„ 9.000,—	„ 3.600,—	1½ „
Aug.	„ 13.200,—	„ 3.750,—	„ 5.400,—	„ 4.050,—	2 „
Sept.	„ 8.800,—	„ 2.500,—	„ 2.700,—	„ 3.600,—	2½ „
Oct.	„ 10.560,—	„ 3.000,—	„ 2.160,—	„ 5.400,—	3 „
Nov.	„ 8.800,—	„ 2.500,—	„ 900,—	„ 5.400,—	3½ „
Dec.	„ 8.800,—	„ 2.500,—		„ 6.300,—	4 „
	f 76.560,—	f 21.750,—	f 25.560,—	f 29.250,—	

HOOFDSTUK XXVI

WINSTVERDEELING

261.

a. Gemiddeld kapitaal van C:

Jan. 1	Saldo	C. f 25.000,—	37	925.000
Febr. 7	Storting	C. „ 10.000,—		
		C. f 35.000,—	18	630.000
Febr. 25	Storting	C. „ 10.000,—		
		C. f 45.000,—	25	1.125.000
Maart 20	Dispositie	D. „ 5.000,—		
		C. f 40.000,—	14	560.000
April 4	Dispositie	D. „ 7.000,—		
		C. f 33.000,—	15	495.000
April 19	Dispositie	D. „ 8.000,—		
		C. f 25.000,—	17	425.000
Mei 6	Storting	C. „ 5.000,—		
		C. f 30.000,—	31	930.000
Juni 7	Storting	C. „ 10.000,—		
		C. f 40.000,—	48	1.920.000
Juli 25	Dispositie	D. „ 15.000,—		
		C. f 25.000,—	22	550.000
Aug. 17	Storting	C. „ 10.000,—		
		C. f 35.000,—	117	4.095.000
Dec. 14	Dispositie	D. „ 5.000,—		
Dec. 31		C. f 30.000,—	16	480.000
			360	12.135.000

Het gemiddeld kapitaal is dus $\frac{12.135.000}{360} =$ f 33.708,33.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

b. Winstverdeeling:

	A	B	C	Totaal
Salaris	f 7.000,—	f 8.000,—		f 15.000,—
Rente	„ 4.500,—	„ 4.800,—	f 2.696,67	„ 11.996,67
	f 11.500,—	f 12.800,—	f 2.696,67	f 26.996,67
			Totale winst	„ 17.996,67
Verlies te dekken	f 3.000,—	f 3.000,—	f 3.000,—	f 9.000,—
Uitkeering	f 8.500,—	f 9.800,—	f 303,33 (te bet.)	

262.

Kapitaalswaarde winstbewijs = f 4.700,—; de uitkeering bedraagt 8 % daarover = f 376,—.
Voor de winstbewijzen is derhalve beschikbaar: 250 × f 376,— + f 605,88 = f 94.605,88.

Winst f ..... (I)

6 % over Pref. Comm. Kap.	f 600.000,—	
6 % „ Gew. „ „	„ 300.000,—	
Reserve tot aflossing van obligaties	„ 100.000,—	„ 1.000.000,—
		f ..... (II)
Beheerende vennooten 25 % van (II)		„ .....
		f .....
Gew. Comm. Kap. 1½ % Extra div.	f 75.000,—	
Pref. „ „ 1½ % „ „	„ 150.000,—	„ 225.000,—
		f ..... (III)
Gew. Comm. Kap. 75 % van (II)	f	
Winstbewijzen 25 % van (III)	„ 94.605,88	„ .....
		f nihil

a. De winst is dus (4 × f 94.605,88 + f 225.000,—) × ⅓ + f 1.000.000,— = f 1.804.564,69.
b. Voor de gew. Comm. aand. is beschikbaar: f 300.000,— + f 75.000,— + 3 × f 94.605,88 = f 658.817,64, zoodat uitgekeerd kan worden een dividend van 13 %.
Bij een noteering van 200 % heeft dus de kapitaliseering plaats tegen een rentevoet van 6½%.

263.

Uitkeering op winstbewijzen f 1.500,—.

„2e Overwinst" na afronding naar beneden dus $\frac{100}{15}$ × f 1.500,— =	f 10.000,—
bij overdeeld saldo	„ 369,15
80 % der „1e Overwinst" voor de afronding =	f 10.369,15
Deze is dus $\frac{100}{80}$ × f 10.369,15 =	„ 12.961,44

Verder hebben ontvangen:

Gew. aandeelhouders 6 % van f 1.500.000,— =	„ 90.000,—
Pref. aandeelhouders 6 % van f 500.000,— =	„ 30.000,—
Cum. pref. aandeelhouders (14½ + 5) % van f 1.000.000,— =	„ 195.000,—
Verdeelde winst	f 327.961,44
af: Saldo vorig jaar	„ 893,60
Winst	f 327.067,84

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

264.

Winst		f 413.375,16
af: 25% van f 648.868,51	=	„ 162.217,13
		f 251.158,03
7% van f 500.000,—	=	f 35.000,—
6% van f 1.000.000,—	=	„ 60.000,—
$\frac{3}{12}$ × 6% van f 350.000,—	=	„ 5.250,—
		„ 100.250,—
		f 150.908,03
Dir. en Comm. 25%	=	f 37.727,01
Res. fonds 20%	=	„ 30.181,61
		„ 67.908,62
		f 82.999,41
1% van f 1.000.000,—	=	f 10.000,—
$\frac{3}{12}$ × 1% van f 350.000,—	=	„ 875,—
		„ 10.875,—
		f 72.124,41

Dit saldo van f 72.124,41 wordt als volgt verdeeld:

Zoo vaak oude gewone aandeelhouders	1% is	f 10.000,— krijgen,
krijgen de nieuwe aandeelhouders $\frac{3}{12}$ ×	1% is	„ 875,—
en de Pref. aandeelhouders	$\frac{1}{2}$% is	„ 2.500,—
		f 13.375,—

Oude gewone aandeelhouders krijgen dus van dit saldo 10.000/13.375 of f 53.924,79, zoodat zij in het geheel ter beschikking krijgen f 60.000,— plus f 10.000,— plus f 53.924,79 is . . . . . f 123.924,79
Vrij van belasting is 8% over f 1.000.000,— of . . . . . „ 80.000,—
zoodat dus 10% belasting valt op wat wordt uitgekeerd uit . . . . . f 43.924,79
Uitgekeerd kan dus worden $\frac{10}{11}$ van f 43.924,79 is . . . . . „ 39.931,62
zoodat kan worden gegeven 11½%.

Ter beschikking		„ 123.924,79
Dividend 11½%	f 115.000,—	
Belasting 10% van f 35.000,—	„ 3.500,—	
		„ 118.500,—
Onverdeeld		f 5.424,79

Nieuwe aandeelhouders krijgen van bovenstaand saldo $\frac{875}{18.475}$ of f 4.718,42, zoodat zij in het geheel ter beschikking krijgen f 4.718,42 plus f 5.250,— plus f 875,— is f 10.843,42. Over de volle uitkeering op deze aandeelen moet 10% belasting worden betaald, zoodat hiervan slechts kan worden uitgekeerd $\frac{10}{11}$ of f 9.857,65. Zij kunnen dus ontvangen een dividend van 2½%.

Ter beschikking		f 10.843,42
Dividend 2½%	f 8.750,—	
Belasting 10%	„ 875,—	
		„ 9.625,—
Onverdeeld		f 1.218,42

Preferente aandeelhouders krijgen van bovenstaand saldo $\frac{2.500}{13.375}$ of f 13.481,20. Totaal wordt hun dus toebedeeld f 35.000,— plus f 13.481,20 is . . . . . f 48.481,20
Vrij van belasting 8% van f 500.000,— is . . . . . „ 40.000,—
zoodat voorts kan worden gegeven $\frac{10}{11}$ van . . . . . f 8.481,20
is f 7.710,17. Zij kunnen dus ontvangen een dividend van 9½%.

Ter beschikking		f 48.481,20
Dividend 9½%	f 47.500,—	
Belasting 10% van f 7.500,— is	„ 750,—	
		„ 48.250,—
Onverdeeld		f 231,20

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

265.

totale winst	w.	70 % aand. =	0,504 w. = 30.240
aandeelh.	60.000,—	20 % p. f. =	0,144 w. = 8.640
blijft	w. — 60.000,—	10 % tant. =	0,072 w. = 4.320
res. 10 %	0,1 w. — 6.000,—		
	0,9 w. — 54.000,—	aandeelh. ontvangen vooraf	60.000
opr. 20 %	0,13 w. — 10.800,—	en uit de overwinst	0,504 w. + 30.240
	0,72 w. — 43.200,—	totaal	0,504 w. + 29.760

dus: (0,504 w. + 29.760) : (0,072 w. — 4320) = 8 : 1

0,504 w. + 29.760 = 0,576 w. — 34560

\+ 34.560 = 0,504 w.

64.320 = 0,072 w.

$w. = \frac{1000}{72} \times 64.320 = 893.333,33$. De winst bedraagt dus f 893.333,33.

266.

	Kapitaal Holding Cy.	Ontvangen uitkeeringen
a.	f 10.000.000,—	f 2.400.000,—
b.	„ 6.000.000,—	„ 1.209.600,—
c.	„ 23.625.000,—	„ 4.725.000,—
d.	„ 4.000.000,—	—
e.	„ 5.000.000,—	„ 500.000,—
	f 48.625.000,—	f 8.834.600,—
Onverdeeld div. saldo		„ 1.769,—
		f 8.836.369,—
Kosten + tantièmes		„ 70.000,—
		f 8.766.369,—
18 % dividend over f 48.625.000,— =		„ 8.752.500,—
Onverdeeld dividendsaldo		f 13.869,—

267.

Winstverdeeling 1928:

Winst	f 145.000,—
Reservefonds	„ 10.000,—
	f 135.000,—
6 % Cum. Pref. aandeelen	„ 30.000,—
	f 105.000,—
6 % Cum. Pref. Winstaand.	„ 30.000,—
	f 75.000,—

a. Dotatie Reservefonds f 10.000,—.

b. 6 % op de Cum. Pref. aandeelen.
6 % op de Cum. Pref. winstaandeelen.
nihil over gewone aandeelen.

c. Tantième Directie en Commissarissen nihil, aangezien f 75.000,— onvoldoende is om daaruit het primaire dividend van 5 % aan de gewone aandeelhouders uit te keeren.

d. Onverdeeld dividend gewone aandeelen f 75.000,—.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Winstverdeeling 1929:

Winst		f 400.000,—
Reservefonds		„ 5.000,—
		f 395.000,—
6% Cum. Pref. aandeelen		„ 30.000,—
		f 365.000,—
6% Cum. Pref. Winstaand.		„ 30.000,—
		f 335.000,—
5% Gewone aandeelen		„ 100.000,—
		f 235.000,—
10% Directie	f 23.500,—	
10% Commissarissen	„ 23.500,—	„ 47.000,—
	Saldo	f 188.000,—

Dit saldo laat toe voor dividend uit de overwinst voor de gewone aandeelhouders 8% en voor de cum. pref. winstaandeelhouders 2%.

(1% van f 2.000.000,— = f 20.000,—
¼% „ „ 500.000,— = „ 1.250,—
f 21.250,— gaat op f 188.000,— 8 maal, doch niet 9 maal).

a. Dotatie Reservefonds f 5.000,— (maximum bereikt).

b. 6% op de Cum. Pref. aandeelen.
8% op de Cum. Pref. Winstaand. (6% primair + 2% uit de overwinst).
16¾% op de gewone aandeelen (t.w. 5% primair + 8% uit de overwinst + 3¾% uit de winst 1928).

c. Tantième: Directie . . . . . f 23.500,—
Commissarissen . . . „ 23.500,—

d. Onverdeeld dividend voor gewone en cum. pref. winstaandeelen f 18.000,— (f 188.000,— — 8 × f21.250,—).

Winstverdeeling 1930:

Winst		f 243.750,—
Reservefonds		„ —
		f 243.750,—
6% Cum. Pref. aandeelen		„ 30.000,—
		f 213.750,—
6% Cum. Pref. Winstaand.		„ 30.000,—
		f 183.750,—
5% gewone aandeelen		„ 100.000,—
		f 83.750,—
10% Directie	f 8.375,—	
10% Commissarissen	„ 8.375,—	„ 16.750,—
	Saldo	f 67.000,—

Dit saldo vermeerderd met het onverdeeld saldo 1929 laat toe:
4% dividend gewone aandeelen; 1% dividend cum. pref. winstaand.

(17.000,— + 18.000,— = $\frac{85.000}{21.250}$ = 4).

a. Dotatie Reservefonds nihil.

b. 6% op de cum. pref. aandeelen.
7% op de cum. pref. winstaand. (6% primair + 1% overwinst).
9% op de gewone aandeelen (5% primair + 4% overwinst).

c. Tantième: Directie . . . . . f 8.375,—
Commissarissen . . . . „ 8.375,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK XXVII

DIVERSEN

271.

Werd heden afgerekend, dan had A van B aan rente te vorderen:

f 6.000,— over 70 dagen = de rente van . . . . . f 420.000,— in 1 dag
en f 8.000,— over 40 dagen = de rente van . . . . . „ 320.000,— in 1 dag

Totaal de rente van f 740.000,— in 1 dag

A zou dan echter aan B aan rente hebben te vergoeden:

f 8.000,— over 10 dagen = de rente van . . . . . f 80.000,— in 1 dag
f 7.000,— over 30 dagen = de rente van . . . . . „ 210.000,— in 1 dag

Totaal de rente van f 290.000,— in 1 dag

Wanneer de vereffening van het saldo f 1.000,—, door A te vorderen, op 15 Maart plaats had, zou A tevens de rente van f 450.000,— in 1 dag hebben te innen. Had geen der partijen renteverlies willen lijden, dan zou de vereffening eerder plaatsgehad moeten hebben en wel zooveel eerder, dat A geen rente te vorderen zou gehad hebben. Dit was dus $\frac{450.000}{1000} \times 1$ dag = voor 450 dagen. Vereffening zonder renteverrekening is dus niet meer mogelijk.

272.

De tweede schuldrest bedraagt $\frac{100}{106} \times$ f 10.186,60 = f 9.610,—.

De eerste schuldrest bedraagt $\frac{100}{106} \times$ (f 9.610,— + f 10.000,—) = $\frac{100}{106} \times$ f 19.610,— = f 18.500,—.

Het geleende geld was dus $\frac{100}{106} \times$ (18.500,— + f 8.000,—) = $\frac{100}{106} \times$ f 26.500,— = f 25.000,—.

273.

Belegd vermogen:

1. Hypotheken:	*a.*	. . . . .	f 150.000,—
	b.	. . . . .	„ 125.000,—
2. Effecten:	*a.*	. . . . .	„ 102.000,—
	b.	. . . . .	„ 100.500,—
	c.	. . . . .	„ 123.000,—
	d.	. . . . .	„ 30.000,—
3. Huizen		. . . . .	„ 135.000,—
4. Deposito's:	*a.*	. . . . .	„ 30.000,—
	b.	. . . . .	„ 12.000,—
5. Kasgeld		. . . . .	„ 1.500,—
			f 809.000,—

Netto-ontvangsten:

1. *a.*	6 % van f 150.000,— =	. . . . .	f 9.000,—
b.	8 % „ „ 125.000,— =	. . . . .	„ 10.000,—
2. *a.*	6 % „ „ 100.000,— =	. . . . .	„ 6.000,—
b.	5 % „ „ 100.000,— =	. . . . .	„ 5.000,—
c.	25 % „ „ 20.000,— =	. . . . .	„ 5.000,—
d.	12 % „ „ 15.000,— =	. . . . .	„ 1.800,—
		Transporteeren	f 36.800,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

		Transport f	36.800,—
3.	Huur . . . . . f 12.000,—		
	Onderhoud . . . . . f 1.500,—		
	Assurantie . . . . . „ 210,—		
	Verponding . . . . . „ 990,—		
	Afschrijving . . . . . „ 3.750,—	„ 6.450,—	„ 5.550,—
4.	*a.* 4 % van f 30.000,— = ...	„	1.200,—
	b. 2½% „ „ 12.000,— = ...	„	300,—
5.	. . . . .	„	
		f	43.850,—
	1 % kosten	„	438,50
	Netto-inkomsten . .	f	43.411,50

Rentabiliteit 43.411,50 : 8090 × 1 % = 5,366 % ruim.

274.

1e.	Op 20 Aug. 1928 was aan product aanwezig voorraad 1 Jan. 1928 . . .	20.000 kg
	Bij productie 1/1—20/8	115.000 „
		135.000 kg
	af: Afvoer 1/1—20/8	110.000 „
	Voorraad 20 Aug. 1928	25.000 kg
	De gezonde waarde hiervan was 25.000 kg à f 0,50 per ½ kg f 25.000,—.	
	De hoeveelheid verbrand resp. beschadigd product berekent men als volgt:	
	Op 3 Sept. 1928 was aanwezig	11.000 kg
	af: Productie 20/8—3/9	6.000 „
		5.000 kg
	bij: Afvoer 20/8—3/9	5.000 „
	Ex. voorraad op 20/8	10.000 kg
	Voorraad op 20/8 totaal	25.000 „
	Verbrand resp. beschadigd	15.000 kg
	De waarde hiervan bedroeg	f 15.000,—
	Waarde na den brand bedroeg	„ 620,40
	Zoodat de schade in totaal bedroeg	f 14.379,60

of 57,5184 % van de gezonde waarde.

2e. De assuradeur moet uitkeeren 57,5184 % van f 15.000,— = f 8.627,76.

275.

Berekening Voorraad na den brand:

Verkocht van 30 Sept.—10 Oct. voor	f	15.625,32
Retour van 30 Sept.—10 Oct. voor	„	21,25
	f	15.604,07
Inkoopwaarde daarvan $\frac{100}{155}$ × f 15.604,07 = ...	f	10.067,14
Voorraad 10 October 1930	„	79.296,30
Voorraad na den brand	f	89.363,44

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Berekening inkoopen op rekening 1/1—29/9:

Betaald aan crediteuren	f	124.576,39
Saldo 1/1-1930	„	53.975,30
	f	70.601,09
Saldo 29/9-1930	„	65.159,11
Inkoopen op rekening tot 29 September	f	135.760,20

Berekening Inkoopwaarde van de verkochte goederen tot 29 September 1930:

Telling Verkoop	f	43.873,98
·/. retouren	„	2.387,60
	f	41.486,38
Contante verkoopen	„	213.049,42
	f	254.535,80
$\frac{100}{155}$ × idem =	f	164.216,65

Schadeberekening:

Goederen 1 Januari 1930	f	93.146,40
Inkoopen op rekening (zie boven)	„	135.760,20
Inkoopen contant	„	3.256,30
Kosten van inkoop	„	25.237,10
	f	257.400,—
Inkoopwaarde verkochte goederen (zie boven)	„	164.216,65
Waarde 29 September inclusief zichtzendingen	f	93.183,35
Waarde na den brand inclusief zichtzendingen	„	89.363,44
Brandschade	f	3.819,91 (I)

is 4,099 % van de gezonde waarde ad f 93.183,35.

Schadeuitkeering 4,099 % van f 80.000,— = f 3.279,20 (II)

276.

Inkoopen	f	884.589,80
Retouren	„	9.466,50
Blijft	f	875.123,30

De vrachten en opslagkosten bedragen f 105.014,80 zijnde 12 % van f 875.123,30.

Correcties:

Beginvoorraad:

Opgenomen voor	f	218.911,38	
Bij afschrijving	„	36.000,—	f 254.911,38
Bij voor vrachten enz. 12 % van f 254.911,38 is			„ 30.589,37
Waarde loco goedang			f 285.500,75

Eindvoorraad:

Opgenomen voor	f	240.322,60	
Bij afschrijving	„	48.000,—	f 288.322,60
Bij voor vrachten enz. 12 % van f 288.322,60 is			„ 34.598,71
Waarde loco goedang			f 322.921,31

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Winstberekening:

Verkoopen		f 1.221.065,69
af: Retouren		„ 12.300,78
	Blijft	f 1.208.764,91
Beginvoorraad	f 285.500,75	
Inkoopen	„ 875.123,30	
Vrachten, rechten en opslagkosten	„ 105.014,80	
	f 1.265.638,85	
Eindvoorraad	„ 322.921,31	f 942.717,54
	Bruto winst	f 266.047,37
Als bruto winst werd geboekt	f 298.038,03	
af: Afschrijvingen	„ 48.000,—	„ 250.038,03
De winst 1928 moet worden verhoogd met		f 16.009,34

Bruto winstpercentage: 266.047,37 : 9.427,1754 is 28,22 %.

277.

	Rubberrekening	D	f 6,218,210,—
		C	„ 5,707,330,—
		D	f 510,880,—

Standard Smoked Sheets:

Voorverkoopen 988,568 kg voor	C f 3,874,698,—		
Voorkoopen 734,568 „ „	D „ 2,083,740,—		
	C f 1,790,958,—		
nog te koopen 254,000 kg			
w. v. voorraad 35,462 „			
blijft nog te k. 218,538 kg à 4,60	D „ 1,005,274,80	C „	785,683,20

Standard Latex Crêpe:

Voorkoopen 1,148,334 kg voor	D f 2,244,650,—		
Voorverk. 1,010,920 „ „	C „ 1,795,730,—		
meer in voork. 137,414 kg	D f 448,920,—		
voorraad 1,775 „			
Nog te verk. 139,189 kg à 4,60	C „ 640,269,40	C „	191,349,40

Lower Grades:

Voorraad, dus nog te verkoopen: 2,892 kg à f 4,20	C „	12,146,40
Winst	f	478,299,—

278.

Despatch-berekening s.s „King Edward":

De lostijd gaat in: 12 Augustus 10 uur v.m.; toegestaan is 9 d., 3 uur en 45 min. [1])

Het schip moest gereed zijn	21 Augustus	1 uur	45 min.	n.m.
Het schip was gereed	18 „	7 „		v.m.
Despatch over	3 d.	6 uur	45 min.	

of $3 \times 24 + 6\frac{3}{4} = 78\frac{3}{4}$ uur.

[1]) Berekening toegestane lostijd s.s. „King Edward" lading 7500 ton, lossingssnelheid 800 ton per etmaal van 10 werkuren. Toegestaan dus $\frac{7500}{800} = 9$ d. 3 uur 45 min.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De vergoeding bedraagt 15 cent per Reg. ton per etmaal van 24 uur of voor de „King Edward" per uur $\frac{3840 \times 15}{24}$ = f 24,—.

Totale despatch vergoeding dus $78\frac{3}{4} \times$ f 24,— = f 1.890,—.

s.s. „King George":

Aanvang lossing	9 September	6 uur	n.m.
De berekening gaat in	10 „	6 „	v.m.
Toegestaan	3 d.	1 „ 15 min. [1])	
Het schip moest gereed zijn . .	13 September	7 uur 15 min.	v.m.
Het schip was gereed	13 „	6 „	n.m.

Tijd waarover demurrage wordt berekend . . 10 uur 45 min.

Vergoeding voor de „King George" per uur $\frac{10\frac{3}{4}}{24} \times$ f 15 = f 9,69.

Of totaal $10\frac{3}{4} \times$ f 9,69 = f 104.17.

279.

De totale metaalvoorraad bedraagt:

Nederl. Indische munten	f 118.247.773,18
Munt en muntmateriaal	„ 68.370.089,17
	f 186.617.862,35
Beschikbaar metaalsaldo	„ 111.494.665,69
	f 75.123.196,66
d. i. $\frac{1}{5}$ van het bedrag der bankbiljetten, bankassignatiën rekening-courant-saldi, waarvan het totaal dus beloopt 5 × f 75.123.196,66 = ...	f 375.615.983,30
Bankbiljetten in omloop	„ 283.954.910,—
Aan bankassignatiën en rekening-courantsaldi	f 91.661.073,30

Hiervan is:

Bankassignatiën in omloop $\frac{3}{50}$ of 6% = ...	f 5.499.664,40
Rekening-courant saldo Gouvern. $\frac{2}{50}$ of 4% = ...	„ 3.666.442,93
Rekening-courantsaldi van anderen $\frac{45}{50}$ of 90% = ...	„ 82.494.965,97
	f 91.661.073,30

280.

Metaalvoorraad:	munten (goud)	f 72.329.420,—
	munten (zilver)	„ 13.904.739,50
	muntmateriaal	„ 100.564.535,46
		f 186.798.694,96
Beschikbaar metaalsaldo		„ 38.561.030,07
	Dekking (40%)	f 148.237.664,89
Opeischbare schulden $\frac{100}{40} \times$ f 148.237.664,89 = . . .		f 370.594.162,23
af: Bankassignatiën en Rekening-courantsaldi		„ 54.296.197,23
	Bankbiljetten in omloop	f 316.297.965,—

[1]) Berekening toegestane lostijd 2500 : 800 = 3 dg. 1 uur 15 min.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

AFDEELING III

REKENING-COURANT

HOOFDSTUK XXVIII

STAFFELMETHODE

281.

1/7	Saldo	30/6	f 1.344,61	9/7	Storting	10/7	f 17.816,—
8/7	Remise Amsterd. .	8/7	„ 15.684,53	18/8	Storting	19/8	„ 10.000,—
9/7	Acc. prov. + zegel	9/7	„ 99,—	10/10	Storting	11/10	„ 8.994,85
9/7	3 maands traite .	9/10	„ 18.000,—	31/10	Rente	„	8,83
13/9	Betaald £ 400,— .	13/9	„ 4.812,50	31/10	Saldo	„	3.120,96
			f 39.940,64				f 39.940,64

Rentenota:

	Saldo	Dagen	Renteproducten	
			Debet	Credit
D f 1.344,61	30/6	8	108	
D „ 15.684,53	8/7			
D f 17.029,14		1	170	
D „ 99,—	9/7			
D f 17.128,14		1	171	
C „ 17.816,—	10/7			
C f 687,86		39		268
C „ 10.000,—	19/8			
C f 10.687,86		24		2565
D „ 4.812,50	13/9			
C f 5.875,36		26		1528
D „ 18.000,—	9/10			
D f 12.124,64		2	243	
C „ 8.994,85	11/10			
D f 3.129,79		19	595	
D „ 21,45	1287 : 60		1287	4361
D f 3.151,24				
C „ 30,28	4361 : 144			
D f 3.120,96	saldo per 31/10			

Berekeningen: *9 Juli* Provenu van den wissel f 18.000,— per 9 Oct.
94 d. à 4% „ 184,—
f 17.816,—

13 Sept. traite Mappin & Webb:
£ 400/—/ à 12,02½ = f 4.810,—
Zegel „ 2,50
f 4.812,50

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Rekening-Courant

Inschrijfdag	Omschrijving	Vervaldag	Bedrag	Inschrijfdag	Omschrijving	Vervaldag	Bedrag
1928				1928			
Jan. 1	Saldo	Dec. 31	f 1.000,—	Jan. 28		Febr. 28	f 1.200,—
Febr. 10		Febr. 10	„ 2.500,—	Maart 16		Mei 16	„ 2.800,—
Maart 5		April 5	„ 5.000,—	April 12		Maart 12	„ 3.000,—
Mei 15		Juni 15	„ 1.700,—	Juni 30	Interest 2e periode credit		„ 0,89
Juni 26		Juli 18	„ 1.800,—		Saldo		„ 5.080,—
„ 30	Interest: 1e periode debet		„ 22,42				
	& 2e periode debet		„ 51,14				
	Gem. cred. prov.		„ 2,36				
	Onkosten		„ 4,97				
			f 12.080,89				f 12.080,89
Juni 1	Saldo	Juni 30	f 5.080,—				

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Rente-nota

Vervaldag	Bedrag	Omschrijving	Rente-dagen	Renteproducten D.	Renteproducten C.
1928					
Jan. 1	D. f 1.000,—	Saldo	40	400	
Febr. 10	D. „ 2.500,—				
	D. f 3.500,—		18	630	
„ 28	C. „ 1.200,—				
	D. f 2.300,—		2	46	
				1076	
Maart 12	C. „ 3.000,—		12	276	
	C. f 700,—		23		161
April 5	D. „ 5.000,—				
	D. f 4.300,—		41	1763	
Mei 16	C. „ 2.800,—				
	D. f 1.500,—		29	435	
Juni 15	D. „ 1.700,—				
	D. f 3.200,—		33	1056	
Juli 18	D. „ 1.800,—				
Juni 30	D. f 5.000,—		—18	—900	
	D. „ 22,42	Inter. 1e per Deb. $1076 \times \frac{7\frac{1}{2}}{360}$	180	2630	161
	D. „ 51,14	Inter. 2e per Deb. $2630 \times \frac{7}{360}$			
	D. f 5.073,56				
	C. „ 0,89	Inter. 2e per Cred. $\frac{161}{180}$			
	D. f 5.072,67				
	D. „ 2,36	Gem. cred. prov. $\frac{3706}{157}$			
	D. f 5.075,03				
	D. „ 4,97	Onkosten			
	D. f 5.080,—				
Juli 1	D. f 5.080,—	Saldo			

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

283.

Rekening-Courant

Inschrijf-datum	Bedragen		Vervaldagen	Rente-dagen	Renteproducten D.	Renteproducten C.
Jan. 1	D. f 428,60		Dec. 31	35	150	
Febr. 5	C. „ 150,—		Febr. 5			
	D. f 278,60			35	98	
Maart 10	D. „ 200,—		Maart 10			
	D. f 478,60			10	48	
Febr. 20	C. „ 1.000,—		Maart 20			
	C. f 521,40			40		208
Maart 14	C. „ 354,22		April 30			
		Per 15/3		—45		—394
	C. f 875,62				296	—186
				5		44
Maart 20	D. „ 423,44		Maart 20			
	C. f 452,18			40		181
April 30	D. „ 622,40		April 30			
	D. f 170,22			10	17	
April 10	C. „ 416,76		Mei 10			
	C. f 246,54			25		62
April 5	D. „ 1.000,—		Juni 5			
		Per 15/5		—20	—151	
					—134	287
Juni 30	D. „ 753,46					
		Debetrente:				
	D. „ 4,93	297 : 60		45	339	—
	D. „ 2,07	186 : 90				
	D. „ 4,24	339 : 80			339	—
	D. f 764,70	Creditrente:				
		134 : $\frac{360}{5\frac{1}{2}}$ = f 2,05.				
		287 : 144 = f 1,99.				
	C. „ 4,04					
Juni 30	D. f 760,66	Saldo.				

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

284.

Het onderpand heeft een waarde van f 15.000,— 't vereischte surplus bedraagt 25 %, dus is 't crediet gedekt tot: f 15.000,— × $\frac{100}{125}$ = f 12.000,—.

Inschr. dagen	D.C. Kapitalen		Verval-dagen	Rente-dagen	%	Renteprod. à 1% D.	Renteprod. à 1% C.
Jan. 1	D. f 5.000,—	Saldo A°. P°.		20	5	5000	
„ 10	D. „ 9.000,—		Jan. 20				
	D. f 14.000,—	12000 ged. 2000 onged.		25	5 6	15000 3000	
Febr. 3	C. „ 8.000,—		Febr. 15				
	D. f 6.000,—			5	5	1500	
„ 15	D. „ 7.000,—		„ 20				
					5	3000	
	D. f 13.000,—	12000 ged. 1000 onged.		5 55	6 $4\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	300 29700 3025	
Maart 10	C. „ 5.000,—		April 20				
	D. f 8.000,—			5	$4\frac{1}{2}$	1800	
April 10	D. „ 8.000,—		„ 25				
	D. f 16.000,—	12000 ged. 4000 onged.		40	$4\frac{1}{2}$ $5\frac{1}{2}$	21600 8800	
Mei 15	C. „ 19.000,—		Juni 5				
	C. f 3.000,—		„ 30	25	$1\frac{1}{2}$		1125
		Saldo Rente prod. . . .					91600
Juni 30	D. „ 254,44	Rente					
	C. f 2.745,56	91600 : 360				92725	92725

285.

Inschrijf-data	Bedragen	Vervaldata	Dagen	Gedekt	Onge-dekt	Rentenummers gedekt	Rentenummers ongedekt
Jan. 1	D. f 33.505,—	Dec. 31	20	30000	3505	6000	701
„ 12	D. „ 10.983,—	Jan. 20					
	D. f 44.488,—		6	30000	14488	1800	869
„ 25	C. „ 4.800,—	„ 26					
	D. f 39.688,—		16	30000	9688	4800	1550
		Febr. 12				12600	
			3	30000	9688	900	291
		„ 15					
			13	35000	4688	4550	609
Febr. 18	D. f 5.600,—	„ 28					
	D. f 45.288,—		12	35000	10288	4200	1235
„ 20	C. „ 8.300,—	Maart 10					
	D. f 36.988,—		—7	35000	1988	—2450	—139
		„ 3					
			5	36988		1849	
		„ 8					5116
			5	36988		1849	
Maart 10	D. „ 10.000,—	„ 13	17	40000	6988	6800	1188
	D. f 46.988,—		90			17698	1188
„ 31		f 210,— (12600 à 6 %)					
		„ 113.69 (5116 „ 8 %)					
		„ 319,55 (17698 „ $6\frac{1}{2}$ %)					
	D. „ 671,01	„ 27.77 (1188 „ $8\frac{1}{2}$ %)					
	D. f 47.659,01						

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Inschrijf-datum	Kapitalen	Vervaldag	Dagen	Nummers D.	Nummers C.
Jan. 1	D. f 3.000,—		23	690	
„ 22	C. „ 2.000,—	Jan. 23			
	D. f 1.000,—		33	330	
Febr. 26	D. „ 700,—	Febr. 26			
	D. f 1.700,—		15	255	
Maart 10	C. „ 3.000,—	Maart 11			
	C. f 1.300,—		15		195
„ 25	C. „ 1.500,—	„ 26			
	C. f 2.800,—		24		672
April 20	D. „ 900,—	April 20			
	C. f 1.900,—		26		494
Mei 16	D. „ 2.200,—	Mei 16			
	D. f 300,—		38	114	
Juni 23	C. „ 600,—	Juni 24			
„ 30	C. f 300,—		6		18
Jan. 1	D. „ 2.000,—	Dec. 31	(180)	2413	—1187
Juni 30	D. f 1.700,—		180	3802	192
	D. „ 62,30	3802 : 60 = f 63,37 Debetrente			
	D. f 1.762,30	192 : 180 = „ 1,07 Creditrente			
		f 62,30			

Onmiddellijk valt uit de rekening-courant af te leiden, dat, bij een herstelling van het saldo, er slechts één post credit blijft en wel f 800,— op 25 Maart gedurende 24 dagen. Het totaal creditnummers der staffel wordt dus 192. Aan het eind van de staffel moeten nog 3600 nummers (20-maal 180) berekend worden, waarvan 1187 in het credit in mindering en het restant ad 2413 in het debet gebracht moeten worden.

287.

Jan. 1	C. f 12.335,20				
	C. „ 891,85				
	C. f 13.227,05	22		2910	
Jan. 22	C. „ 5.000,—				
	C. f 18.227,05	15		2734	
Febr. 7	C. „ 2.908,30				
	C. f 21.135,35	40		8454	
Maart 17	D. „ 15.000,—				
	C. f 6.135,35	5		307	
Maart 22	D. „ 6.000,—				
	C. f 135,35	21		28	
April 13	D. „ 4.000,—				
	D. f 3.864,65	16	618		
April 29	C. „ 7.000,—				
	C. f 3.135,35	26		815	
Mei 25	D. „ ?				(3135,35 — 1125,35)
	C. f 1.125,35	8		90	= 2010,—
Juni 3	C. „ 4.508,50				
	C. f 5.633,85	7		394	
Juni 10	C. „ 5.000,—				
	C. f 10.633,85	20		2127	
			618	17859	
Juni 30	C. „ 88,93				17859
	C. f 10.722,78				3 × 618 = 1854
	D. „ 0,15				16,005 : 88,93 = 180 16005
	C. f 10.722,63				

360 : 180 = 2 dus de creditrente was 2% en in het debet is 6% berekend.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Datum	Valuta	OMSCHRIJVING	J. rijst pic. f 11	R. Koffie pic. f 40	Waarde in onderpand	Beschikbaar voorschot	Opgenomen crediet	Rente dagen	Rente product.	Toelichtingen
1924										
Sept. 1	Aug. 31	Saldo	2967	400	f 48.637,—	f 34.045,90				
						„ 27.509,86				
						f 6.536,04	f 27.509,86	27	7428	
„ 14		Inbreng		200	„ 8.000,—	„ 5.600,—				
				600	f 56.637,—	f 12.136,04				
„ 30	„ 27	Prov. wissel 210 . . .				„ 3.540,97	„ 3.540,97	3	719	8147 / 72 = f 113,15
						f 15.677,01	f 23.968,89	30	8147	
„ 30		Rente over Sept. . . .				„ 113,15	„ 113,15			
						f 15.563,86	f 24.082,04	5	1204	
Oct. 7	„ 5	Cheque 17439				„ 10.000,—	„ 10.000,—			10065 / 72 = f 139,80
						f 5.563,86	f 34.082,04	26	8861	
									10065	
„ 23		Uitslag	400		„ 4.400,—	„ 3.080,—				
			2567		f 52.237,—	f 2.483,86		31		
„ 31		Rente over Oct. . . .				„ 139,80	„ 139,80			
						f 2.344,06	f 34.221,84	10	3422	
Nov. 10		Ass. premie 121,95 .				„ 129,45	„ 129,45			
		Cheq. boekje 7,50 . .				f 2.214,61	f 34.351,29	4	1374	
„ 14		Contante storting . .				„ 20.000,—	„ 20.000,—			5657 / 72 = f 78,57
						f 22.214,61	f 14.351,29	6	861	
„ 20		Beleeningsrente 5½ %						10	5657	1435 à 5½% „ 21,92
									1435	f 100,49
„ 28		Uitslag		600	„ 24.000,—	„ 16.800,—				
					f 28.237,—	f 5.414,61				
		Waardevermeerdering		0	„ 5.134,—	„ 3.593,80				
		J. rijst ad f 2 p. picol			f 33.371,—	f 9.008,41				
„ 30		Rente over Nov. . .				„ 100,49	„ 100,49			
						f 8.907,92	f 14.451,78	30		

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

289.

Valuta	D of C	Bedrag	Aantal dagen	Renteproducten 6%	7%	8%	9%
Saldo	D	350.000,—	2	7000			
Jan. 2	D	160.000,—					
	D	510.000,—	4	16000	4400		
Jan. 6	D	140.000,—					
	D	650.000,—	10	40000	20000	5000	
Jan. 16	C	150.000,—					
	D	500.000,—	17	68000	17000		
Febr. 3	D	220.000,—					
	D	720.000,—	10	40000	20000	12000	
Febr. 13	C	60.000,—					
	D	660.000,—	2	8000	4000	1200	
Febr. 15	C	40.000,—					
	D	620.000,—	13	52000	26000	2600	
Febr. 28	D	150.000,—					
	D	770.000,—	8	32000	16000	13600	
Maart 6	D	200.000,—					
	D	970.000,—	5	20000	10000	10000	8500
Maart 11	C	220.000,—					
	D	750.000,—	8	32000	16000	12000	
Maart 19	C	220.000,—					
	D	530.000,—	11	44000	14300		
Maart 30	D	80.000,—					
	D	610.000,—	—	—	—	—	—
		Totaal	90	359000	147700	56400	8500

%	Renteproduct		Rente
6	359.000 × 1/60	f	5.983,33
7	147.700 × 7/360	„	2.871,94
8	56.400 × 1/45	„	1.253,33
9	8.500 × 1/40	„	212,50
Totaal	571.600	Totaal f	10.321,10
Credietprovisie 1 ‰ van f 970.000,— =		„	970,—
		f	11.291,10

Berekening gemiddeld %: $571.600 \times \frac{x}{360} = 11.291{,}10$; $x = 7{,}11$ %.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

290.

Uit de gegeven waarde der fondsen blijkt, dat de rente zal bedragen bij een Debetstand van:
$\frac{100}{150} \times$ £ 10.920.—.— = £ 7280.—.— of lager 5%
$\frac{100}{140} \times$ „ 10.920.—.— = „ 7800.—.— „ „ en meer dan £ 7280.—.— 6%
$\frac{100}{130} \times$ „ 10.920.—.— = „ 8400.—.— „ „ „ „ „ „ 7800.—.— 7%
$\frac{100}{120} \times$ „ 10.920.—.— = „ 9100.—.— „ „ „ „ „ „ 8400.—.— 8%

Allereerst wordt de rekening-courant uitgewerkt zonder daarin het bedrag op te nemen van £ 3000.—.—, waarvan de vervaldag onbekend is; dan wordt verkregen:

Valuta			8%	7%	6%	5%
Jan. 1	D. £ 9099.12. 3	4	364			
Jan. 5	C. „ 2299.12. 3					
	D. £ 6800.—.—	10				680
Jan. 15	D. „ 1000.—.—					
	D. £ 7800.—.—	23			1794	
Febr. 7	D. „ 1200.—.—					
	D. £ 9000.—.—	6	540			
Febr. 13	C. „ 1000.—.—					
	D. £ 8000.—.—	15		1200		
Febr. 28	C. „ 700.—.—					
	D. £ 7300.—.—	17			1241	
Maart 16	C. „ 1300.—.—					
	D. £ 6000.—.—	15				900
			904	1200	3035	1580

Rente: $\frac{904}{73}$ = ... £ 12. 7.8
Bij $\frac{2}{5}$ = ... „ 7. 8.7 £ 19.16. 3
$\frac{1200}{73}$ = ... £ 16. 8.2
Bij $\frac{2}{5}$ . . . . . „ 6.11.6 „ 23.—. 3
$\frac{3035}{73}$ = ... £ 41.11.6
Bij $\frac{1}{5}$ = ... „ 8. 6.4 „ 49.17.10
$\frac{1580}{73}$ = ... „ 21.12.15 £ 114.7.7
Blijkens de gegevens is echter de intrest . . . . „ 122.8.7
Verschil £ 8.1.—

Het Debetsaldo mag nooit boven £ 3100.—.— stijgen, waaruit volgt, dat de vervaldag van het bedrag van £ 3000.—.— na 16 Maart ligt.

Voor iedereen dag, dat die vervaldag voor 31 Maart is gelegen krijgen we de volgende wijzigingen:

a. er wordt 1 dag meer rente berekend over £ 3000.—.— à 8%.
b. er wordt 1 dag meer rente berekend over £ 6000.—.— à 3%.
(Immers het debetsaldo van £ 6000.—.— komt nu van de kolom à 5% in die van 8%).
a. geeft een renteprod. van 240 à 1%.
b. geeft een renteprod. van $\frac{180}{120}$ à 1%.
Rente $\frac{420}{365}$ = £ 1.3.—.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

De gevraagde vervaldag ligt dus $\frac{£\ 8.1.—}{£\ 1.3.—}$ = 7 dagen voor 31 Maart en valt dus op 24 Maart.

Opm. Indien men de geheele bewerking met éénprocentsrenteproducten uitvoert, kan uiteraard het aantal *d.* wel eens niet precies kloppen.

291.

Rekening-Courant voor den heer B. over Maart 1930

OMZETTEN			SALDO		
Valuta	Debet	Credit	Dagen	Debet	Credit
Saldo . .	f 4.225,75		1	42 25.75	
Maart 1			1	42 25.75	
„ 2			1	42 25.75	
„ 3			1	42 25.75	
„ 4			1	42 25.75	
„ 5		f 6.000,—	1		17 74.25
„ 6			1		17 74.25
„ 7			1		17 74.25
„ 8			1		17 74.25
„ 9	„ 5.975,50	„ 2.750,75	1	14 50.50	
„ 10			1	14 50.50	
„ 11			1	14 50.50	
„ 12	„ 45,90		1	14 96.40	
„ 13			1	14 96.40	
„ 14			1	14 96.40	
„ 15	„ 3.000,—		1	44 96.40	
„ 16			1	44 96.40	
„ 17		„ 7.425,30	1		29 28.90
„ 18			1		29 28.90
„ 19			1		29 28.90
„ 20	„ 2.475,60		1		4 53.30
„ 21			1		4 53.30
„ 22			1		4 53.30
„ 23			1		4 53.30
„ 24	„ 1.879,88		1	14 26.58	
„ 25			1	14 26.58	
„ 26			1	14 26.58	
„ 27			1	14 26.58	
„ 28		„ 2.445,65	1		10 19.07
„ 29			1		10 19.07
„ 30			1		10 19.07
„ 31	„ 6,78	„ 1,63			10 13.92

Renteberekenlng:

1e. periode D 345 nrs à 6 % = f 5,75 1e. periode C 71 nrs à 2½ % = f 0,49
2e. „ D 57 nrs à 6½ % = „ 1,03 2e. „ C 137 nrs à 3 % = „ 1,14
f 6,78 f 1,63

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

HOOFDSTUK XXIX

SCONTROMETHODEN

301.

Debetzijde:

1/7	Saldo	per 30 Juni			f 18.322,—
14/8	. . . . .	„ 20/8	50	2315	„ 4.628,50
5/9	. . . . .	„ 5/9	65	1558	„ 2.397,—
3/12	. . . . .	„ 15/12	165	25453	„ 15.426,30
16/12	prod. 1e periode . . .			2912	
16/12	prod. 3e periode			1011	
16/12	Rente 1e periode 2912 × $\frac{6\frac{1}{2}}{360}$.				„ 52,85
16/12	Rente 3e periode 1011 × $\frac{7}{360}$.				„ 19,66
				33249	f 40.846,04

Credit zijde:

15/7	. . . . .	„ 15/7	15	2100	f 14.000,—
31/7	. . . . .	„ 30/7	30	1800	„ 6.000,—
15/8	. . . . .	„ 15/8	45	3600	„ 8.000,—
10/11	. . . . .	„ 9/11	129	6450	„ 5.000,—
16/12	Bruto Saldo kap. f 7.773,80 . .		166	12905	
16/12	Saldo prod. 2e periode			6394	
16/12	Rente 2e periode 6394 × $\frac{6\frac{3}{4}}{360}$.				„ 119,89
16/12	Saldo kapitaal				„ 7.726,15
				33249	f 40.846,04

Renteberekening:

1e periode:
C. 2315
D. 7500
D. 5185
C. 2273 Saldo kap. f 5.049,50 + 45 d.
Saldo D. 2912

2e periode:
D. 2273 Saldo kap. f 5.049,50 — 45 d.
D. 6450
D. 8723
C. 27011
C. 18288
D. 11894
C. 6394 Saldo kap. f 7.773,80 + 153 d.

3e periode:
C. 11894 Saldo kap. f 7.773,80 — 153 d.
D. 12905 Saldo kap. f 7.773,80 + 166 d.
D. 1011

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Valuta		Dagen	No's	Kapitalen	Valuta		Dagen	No's	Kapitalen
					Aug. 2		32	939	f 2.933,85
Juli 1		0	0	f 5.244,17	Oct. 16		106	7271	„ 6.859,10
Juni 2		28	542	„ 1.933,74	Sept. 24		84	1014	„ 1.207,05
Oct. 25		115	4395	„ 3.822,09	Jan. 6		186	6112	„ 3.286,15
Dec. 24		174	8340	„ 4.793,12	Dec. 31		180	1570	„ 871,99
„ 31	Intrest à 5½%		1834	„ 28,02		Saldo roode Nummers .		542	
	„ à 4%		3489	„ 38,77		„ kapitaal f 634,98 .		1143	
	„ à 4½%		533	„ 6,66		Saldo			„ 708,43
			18591	f 15.866,57				18591	f 15.866,57

1e periode:

Debetsaldo kap. 18 Juli f 7.177,91 gedurende 18 dagen . . D 1292
bij: D 542
D 1834

2e periode:

Op den 20en September saldo, f 1.207,05 gedurende 80 dagen D 966
bij: D 8210
bij: D 542
D 9718
af: C 4395
Transporteeren D 5323

Transport D 5323
af: Reeds berekend 1e periode . . . . . D 1834
D 3489

3e periode:

Renteproducten . . . . . D 18591
C 12735
Saldo D 5856
Reeds gedebiteerd 1e en 2e periode . . . . . D 5323
D 533

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

C

Juli 1	Juni 30			f 1.400,—
„ 10	„ 13	—17	—204	„ 1.200,50
Aug. 5	Aug. 4	34	237	„ 697,—
Sept. 10	Sept. 9	69	682	f 988,—
Oct. 16	Oct. 15	105	825	f 786,27
Nov. 3	Nov. 12	132	718	„ 543,69
Dec. 4	Dec. 3	153	4590	f 3.000,—
„ 28	n.j. Jan. 26	206	1176	„ 570,54
„ 31	Saldo renteproducten 1e per.		608	
	„ „ 2e „		171	
	Interest 1e per. 608 : 72			„ 8,44
	„ „ 2e „ 171 : 80			„ 2,14
			9211	f 9.196,58
Jan. 1	Saldo . . . Dec. 31			f 1.003,04

D

Juli 5	Juni 18	—12	—103	f 860,—
„ 25	Juli 26	26	314	„ 1.209,49
Aug. 12	Aug. 13	43	523	f 1.216,01
Sept. 9	Sept. 16	76	760	„ 1.000,—
„ 23	Oct. 5	95	1330	f 1.400,—
Oct. 28	Nov. 8	128	2048	„ 1.600,—
Nov. 24	„ 10	130	780	f 600,—
Dec. 24	n.j. Jan. 10	190	570	„ 300,—
„ 31	Br. Saldo Kapitaal:			
	D. f 1.000,50	180	1802	
	Saldo roode producten .		101	
			—101	
	„ renteprod. 3e per.		336	
	„ „ 4e „		443	
	Interest 3e per. 336 : 90			„ 3,73
	„ 4e „ $\frac{443 \times 3\frac{1}{2}}{360}$			„ 4,31
		Saldo		„ 1.003,04
			9211	f 9.196,58

148

1e periode. Van 1 Juli t/m 5 Augustus:

Bruto Saldo Kapitaal D. f 1.228,01 35 d. renteproducten	D	430
Renteproducten	D	314
Saldo roode producten	D	101
	D	845
Renteproducten	C	237
Saldo renteproducten 1e periode	D	608

2e periode. Van 6 Augustus t/m 15 September:

Bruto Saldo kapitaal nihil.		
Renteproducten	D	1597
Saldo roode producten	D	101
	D	1698
Renteproducten	C	919
Saldo renteproducten 1e en 2e periode . . .	D	779
„ „ 1e periode	D	608
„ „ 2e „	D	171

3e periode. Van 16 September t/m 10 November:

Bruto Saldo Kapitaal C f 1.670,04 130 d. renteproducten	C	2171
Renteproducten	C	2462
	C	4633
Renteproducten	D	4975
Saldo roode producten	D 101	D 5076
Saldo renteproducten 1e, 2e en 3e periode . .	D	443
„ „ 1e en 2e periode	D	779
„ „ 3e periode	C	336

4e periode. Van 11 Nov. t/m 31 Dec. renteproducten . . . D 8432

Renteproducten	C	8432
Saldo renteproducten 1—2—3 en 4e periode .		nihil
„ „ 1—2 en 3e periode . . .	D	443
„ „ 4e periode	C	443

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

304.

					Credit-producten	Debet-producten
Jan. 1	D f 2.580,—	Saldo A°. P°.	31 Dec.			
Jan. 15	D „ 1.000,—		15 Febr.	45	450	
	D f 3.580,—					
Febr. 10	C „ 2.000,—		10 Febr.	40		800
	D f 1.580,—					
Maart 1	D „ 5.367,50		20 Maart	80	4294	
	D f 6.947,50					
Maart 12	C „ 3.105,—		12 Maart	72		2236
	D f 3.842,50	Bruto Saldo	15 Maart	75		2882
				Saldo	1174	
					5918	5918
	D f 3.842,50	Bruto Saldo	15 Maart	75	2882	
April 25	C „ 1.885,—	Bruto Saldo	25 Mei	145		2733
	D f 1.957,50					
Mei 7	D „ 3.842,50		1 Mei	121	4650	
	D f 5.800,—					
Mei 20	C „ 3.800,—		20 Juni	170		6460
	D f 2.000,—	Bruto Saldo	30 Mei	150		3000
				Saldo	4661	
					12193	12193
Mei 20	D „ 19,57	Intr. 1e per. 1174 : 60				
	D „ 84,16	Intr. 2e per. $\frac{4661 \times 13}{720}$				
	D f 2.103,73					

305.

Debet				*Credit*			
Saldo			f 3.418,78	Saldo	30	1294	f 4.314,13
Maart 29	89	639	„ 718,33				„ 19,67
Juni 3	153	11951	„ 7.811,14	Mei 23	143	1027	„ 718,35
Juli 13	193	608	„ 314,65	Mei 28	148	1726	„ 1.165,83
		13198		Juli 7	187	6461	„ 3.455,18
				Br. So. f 2.589,74	180	4662	
						15170	

Werkelijk saldo renteproducten $80 \times 24{,}75 = 1980$

$15170 - 13198 = 1972$

Onbepaald renteproduct 8

Aantal dagen $\frac{8 \times 100}{20} = 40$; gevraagde vervaldag *10 Februari.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

306.

Debet						*Credit*					
1 Jan.	Dec.	31	180	6300	f 3.500,—	10 Jan.	Febr.	10	140	3500	f 2.500,—
10 Febr.	. . . . .			*x*	„ 3.000,—	10 April	Mei	20	40	1200	„ 3.000,—
15 April	Mei	7	53	1060	„ 2.000,—	20 Juni	Aug.	10	—40	—2800	„ 7.000,—
16 Mei	Juli	16	—16	—640	„ 4.000,—						
					f 12.500,—						f 12.500,—

Berekening:

1e periode: Kapitaal saldo D f 4.000,— in 119 dagen = . . . C 4760
Producten . . . . . C 3500
C 8260
Producten . . . . . D 6300 + *x*
Saldo producten . . . . C 1960 — *x*

2e periode: Kapitaal saldo D f 4.000,— in 83 dagen . . . . C 3320
Producten . . . . . C 3500
C 6820
Producten . . . . . D 6300 + *x*
Saldo producten . . . . C 520 — *x*
Saldo 1e periode . . . C 1960 — *x*
2e periode . . . D 1440 = D f 18,—

3e periode: Producten D 8000 + 2 × saldo Roode Producten.

	D	4320
	D	12320 + *x*
Producten	C	7500
Saldo	D	4820 + *x*
af:	C	520 — *x*
3e periode	D	5340 = D f 74,17.

Het totaal der rente is . . . . . D f 113,73
Hieronder begrepen: 2e periode . . . . . D f 18,—
3e periode . . . . . D „ 74,17
D „ 92,17
Blijft over rente . . . . . 1e periode D f 21,56
wat aan renteproducten à 4 % oplevert . . . . . D 1940.
Dus (zie boven): C 1960 — *x* = D 1940; *x* = D 3900; aantal dagen is dus 3900 : $\frac{2000}{100}$ = 130.
Vervaldag 130 dagen vóór 30 Juni = *20 Februari.*

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

AFDEELING IV

STATISTIEK

311.

(Diagram niet opgenomen.)

312.

A.

Datum	Bankbiljetten	Opeischbare schulden	Totaal	20% dekking	Edel metaal	Beschikbaar metaalsaldo
	In duizendtallen guldens					
10—6—22	271.103	74.390	345.493	69.098,6	200.147	131.048
17—6—22	267.671	71.908	339.579	67.915,8	197.861	129.945,2
24—6—22	264.572	68.995	333.567	66.713,4	198.330	131.616,6
8—7—22	270.000	60.500	330.500	66.100	202.000	135.900
15—7—22	269.500	79.000	348.500	69.700	203.750	134.050
22—7—22	267.500	82.500	350.000	70.000	201.500	131.500

B.

Op 25 Sept. 1914: bankbiljetten . . . . . f 110.172.000,—
andere opeischbare schulden . . . . . „ 12.634.000,—
f 122.806.000,—

20% dekking . . . . . f 24.561.200,—
goud en zilver . . . . . „ 53.964.000,—
beschikbaar metaalsaldo . . . . . f 29.402.800,—

Stijging 10 Juni 1922	f 101.645.600,—	345%
17 „ 1922	„ 100.542.400,—	342%
24 „ 1922	„ 102.213.800,—	347%
8 Juli 1922	„ 106.497.200,—	362%
15 „ 1922	„ 104.497.200,—	356%
22 „ 1922	„ 102.097.200,—	347%

C.

Deze percentages moeten verder grafisch worden voorgesteld.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

313.

A.

MAAND	1920	1921	1922
Januari	117	74	95
Februari	119	96	101
Maart	125	101	127
April	161	130	168
Mei	158	92	105
Juni	122	97	104
Juli	90	77	88
Augustus	86	76	85
September	98	98	130
October	189	168	188
November	200	162	193
December	125	103	121
	1590	1274	1505

De nieuwe cijfers vindt men door die van het eerste jaar te vermenigvuldigen met $\frac{13}{10}$ maal $\frac{1}{10}$, en die van het tweede jaar door te vermenigvuldigen met $\frac{1}{10}$.

B.

De onder A berekende cijfers moeten verder grafisch worden voorgesteld.

314.

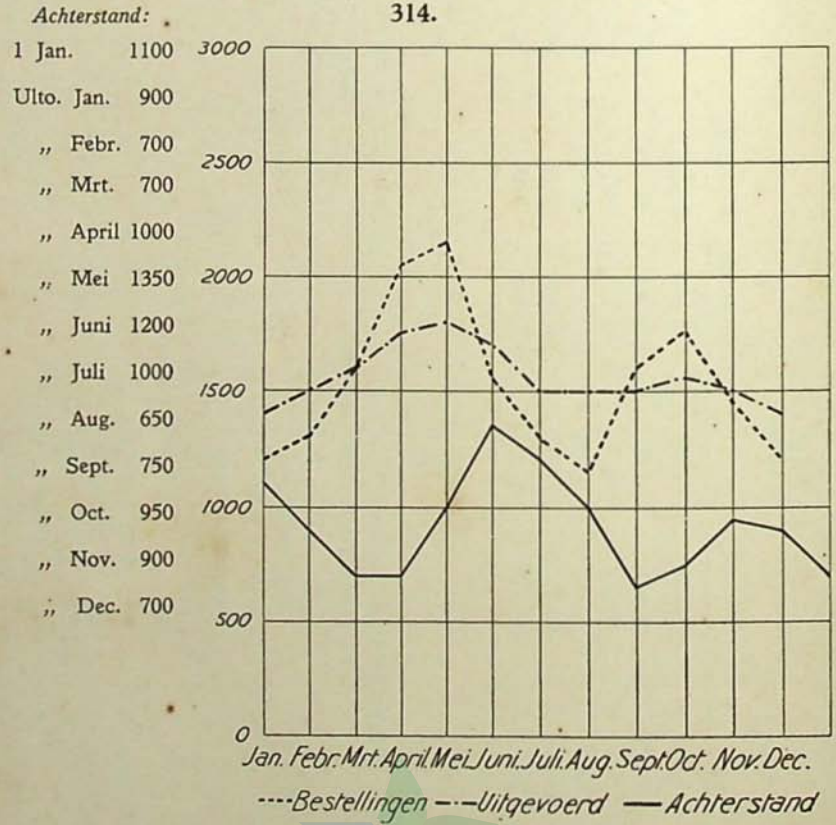

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

315.

1918 div.	per	millioen gld.
1. 20	× 30	= 600
2. 15	× 40	= 600
3. 20,05	× 15	= 300,75
4. 20	× 25	= 500
5. 4	× 25	= 100
6. 2	× 50	= 100
7. 5	× 50	= 250
8. 20	× 17	= 340
9. 6	× 30	= 180
112,05		2970,75

Gemiddeld 26,5 %.

Op dezelfde wijze berekend, vindt men voor het gemiddeld dividend in:

1919	28,5 %
1920	16,5 %
1921	6 %
1922	4 %
1923	3,5 %
1924	4 %

Gevolgtrekkingen en oorzaken: als bekend verondersteld.

316.

Uitgaven per picol suiker (in gulden)

	1923	1924	1925	1926
Vermenigvuldigingsgetal	1000/108	1000/111	1000/109	1000/114
Gewone uitgaven:				
Tot aan de fabriek	f 5,130	f 6,487	f 4,679	f 3,684
Fabricagekosten	„ 1,736	„ 2,090	„ 1,468	„ 1,263
Afvoerkosten	„ 0,748	„ 0,946	„ 0,826	„ 0,649
Algemeene onkosten	„ 1,009	„ 1,315	„ 1,101	„ 0,860
	f 8,623	f 10,838	f 8,074	f 6,456
Buitengewone uitgaven:				
(Genormaliseerd)	„ 3,395	„ 3,395	„ 3,395	„ 3,395
Totale kostprijs	f 12,018	f 14,233	f 11,469	f 9,851

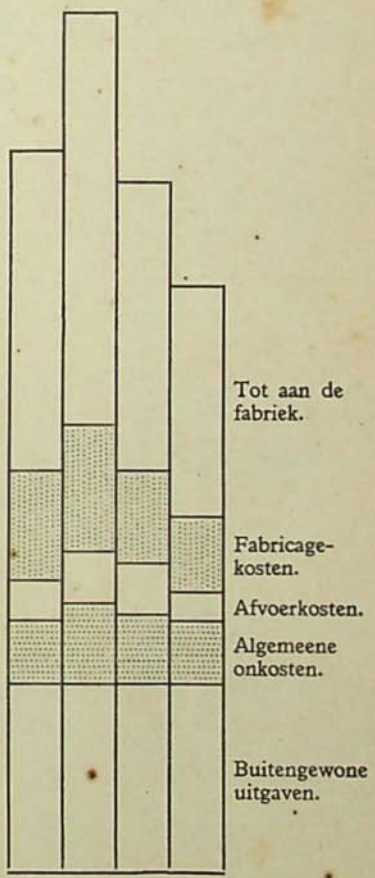

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

a. De cijfers zijn voor Nederland *niet* gunstig.
In 1913 bedroeg het aandeel van Nederland in den totalen invoer van Ned. Indië 33,2 % (33,18), in 1924 19,4 % (19,47) en in 1925 18,3 % (18,34) van het totaal. Nederlands aandeel in den import is derhalve dalende.

b.

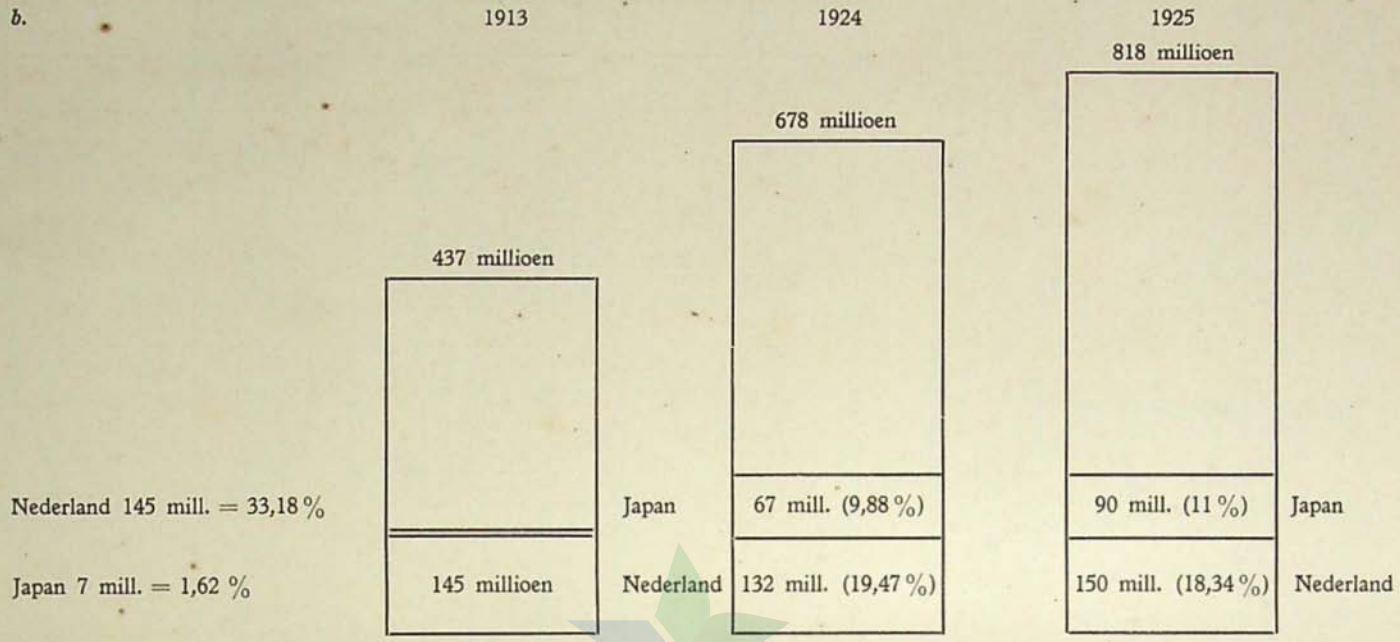

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

318.

I.

Jaar	Aantal bouws	Vermalen rietprod. per bouw	Rendement in % van het totaal vermalen aantal picols	Jaar	Aantal bouws	Vermalen rietprod. per bouw	Rendement in % van het totaal vermalen aantal picols
1917	1640	1249	11,3	1922	1630	1062	10,5
1918	1630	1116	11,1	1923	1630	1122	11,7
1919	1220	921	10,1	1924	1700	1080	11,6
1920	1630	835	10,4	1925	1680	1168	12,5
1921	1630	953	11,5	1926	1910	975	10,3

De factoren waardoor deze schommelingen verklaard worden zijn:
1°. aantal bouws; 2°. de vermalen rietproductie per bouw; 3°. het rendement.

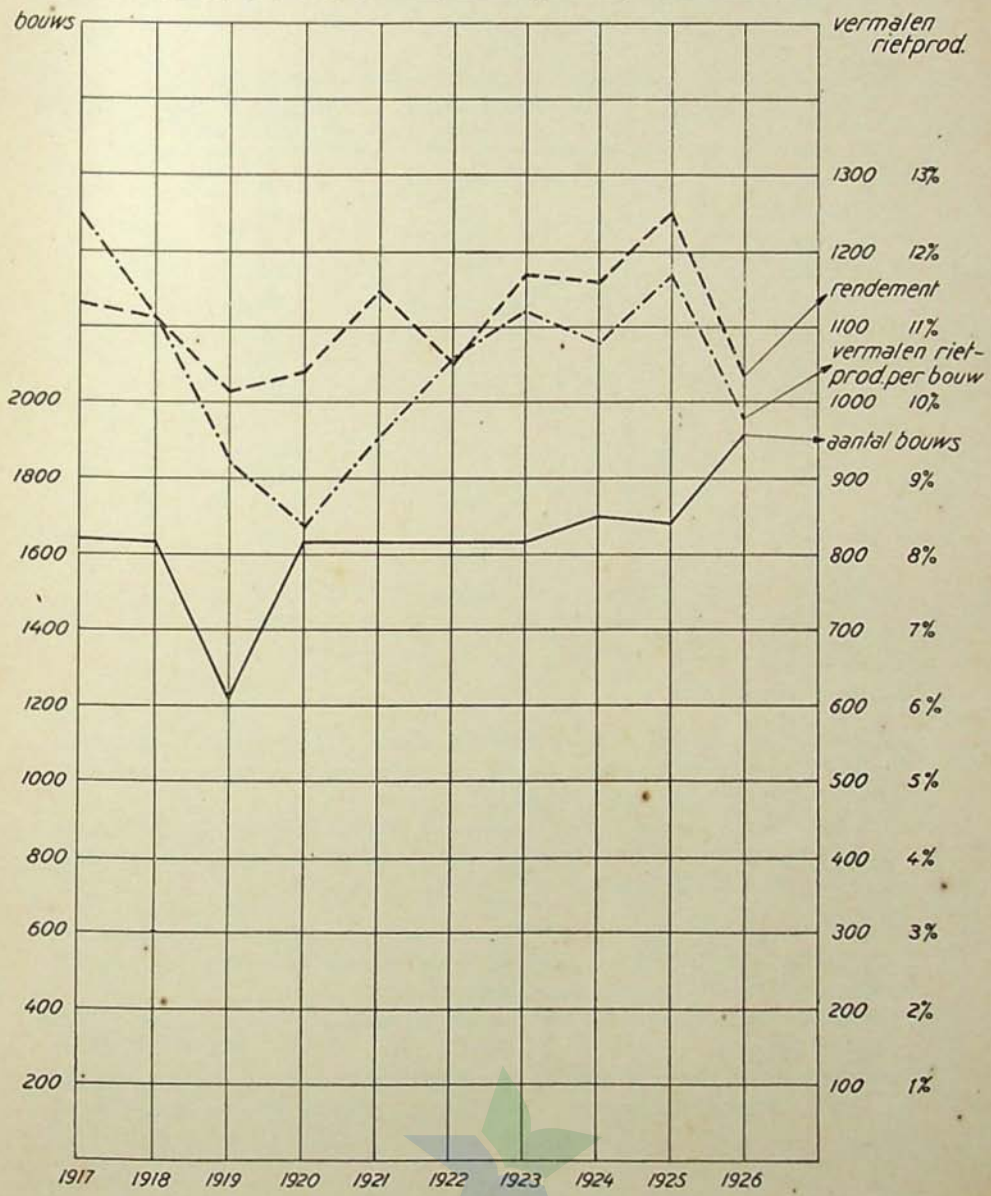

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

II. De op de horizontale (x) as uitgezette afstanden geven perioden aan van ongelijken duur. De perioden 1905/10, 1910/13, 1913/15, 1915/17, 1917/18 zijn tijdvakken van resp. 5, 3, 2, 2 en 1 jaar, niettemin zijn de afstanden tusschen de deelstrepen alle gelijk. Het daarbij verkregen lijndiagram kan derhalve geen juist beeld geven van het verloop der cijfers.

Bovendien is aan de duidelijkheid te kort gedaan, doordat getallen beneden de 10.000 niet in de statistiek zijn opgenomen.

Immers daardoor geven de afstanden van de verschillende punten tot de horizontale (x) as geen juiste verhouding aan van de uitvoeren in de verschillende jaren. Het gegeven lijndiagram, dat beoogt het voorstellingsvermogen tegemoet te komen, wekt o. a. den indruk, alsof de suikeruitvoer in 1905 minimaal was.

319.

Jaar	Aantal duikers-maanden	Opbrengst in kg per duikersmaand
1912	624	900
1913	632	600
1914	640	400
1915	240	250
1916	82	350
1917	70	500
1918	120	600
1919	350	650
1920	320	700
1921	240	650
1922	240	630
1923	189	640
1924	234	800
1925	208	750
1926	224	800
1927	232	785
1928	240	775

Conclusiën (zie diagram).

a. Het duikers-personeel van ± 80 man gedurende de jaren 1912 t/m 1914 was véél te hoog. De door den oorlog afgedwongen aanzienlijke inkrimping van het bedrijf heeft voorkomen, dat de gronden radicaal werden leeggevischt.

Gedurende en nog een paar jaar na de rustperiode 1915 t/m 1918 stijgt de opbrengst per duikers-maand aanzienlijk; in 1921 echter constateeren we opnieuw afname van de opbrengst.

Conclusie: weer te veel duikers.

b. Uit den loop der curven 1923 t/m 1927 zien we, dat bij een aantal duikers-maanden van 189 (1923) en van 208 (1925) de opbrengst in het volgende seizoen stijgt, doch bij 234 (1924) tot 224 (1926) duikers-maanden weer iets daalt.

Het aantal duikers-maanden ligt dus tusschen 208 en 224 en wel het dichtst bij 224 (zie diagram).

Stellen we nu dit cijfer op 220, dan zal het aantal duikers in de toekomst mogen bedragen ± 220: ± 8 (gemiddeld seizoen) = 27 à 28 man.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

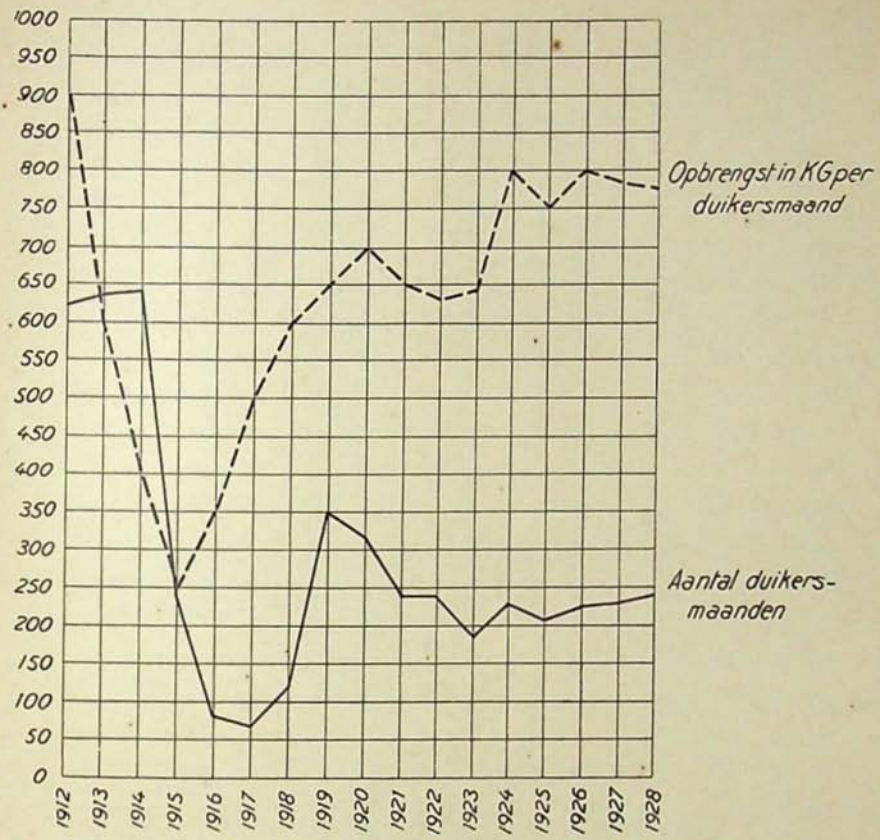

320.

a.

	per 10.000 stuks	Kosten	Opbrengsten	Winst
Prod. 1	m.	f 270,—	f 400,—	f 130,—
„ 1,2	„	„ 251,—	„ 400,—	„ 149,—
„ 1,4	„	„ 237,—	„ 390,—	„ 153,—
„ 1,6	„	„ 225,—	„ 390,—	„ 165,—
„ 1,8	„	„ 215,—	„ 370,—	„ 155,—
„ 2	„	„ 214,—	„ 350,—	„ 136,—
„ 2,2	„	„ 207,—	„ 330,—	„ 123,—
„ 2,4	„	„ 202,—	„ 310,—	„ 108,—

b.

	Winsten	Eigen Kapitaal	Winst in % E. K.
Prod. 1 m.	f 13.000,—	f 100.000,—	13.00
„ 1,2 „	„ 17.880,—	id.	17.88
„ 1,4 „	„ 21.420,—	„ 125.000,—	17.14
„ 1,6 „	„ 26.400,—	id.	21.12
„ 1,8 „	„ 27.900,—	„ 150.000,—	18.60
„ 2 „	„ 27.200,—	id.	18.13
„ 2,2 „	„ 27.060,—	id.	18.04
„ 2,4 „	„ 25.920,—	id.	17.28

c. Zie onderstaand diagram.

d. Op een productie van 1,6 millioen stuks, daar hierbij de optimale rentabiliteit van het eigen kapitaal wordt bereikt.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

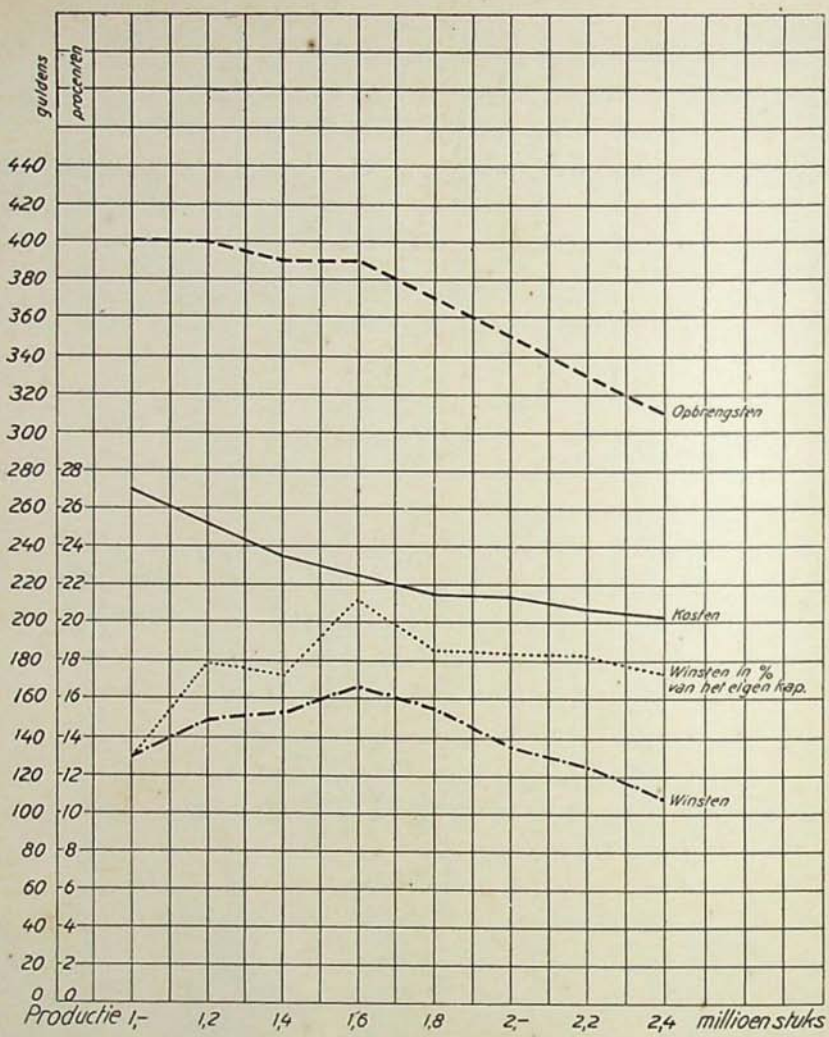

a.

321.

	S.S. Java	id. S.W.K.	id. Zuid Sum.	Atjehspoor
Aantal dagkilometers	82600	8400	15400	14000
Ontvangsten per dagkilometer:				
Reizigers	f 14,30	f 7,20	f 6,56	f 5,07
Bagage	„ 0,40	„ 0,06	„ 0,03	„ 0,14
Bestelgoed	„ 2,06	„ 0,24	„ 0,13	„ 0,18
Goederen	„ 30,84	„ 7,20	„ 9,06	„ 7,14
Diversen	„ 0,43	„ 0,18	„ 0,07	„ 0,04
Steenkolen		„ 17,26	„ 3,54	
Totaal uit het verkeer	f 48,03	f 32,14	f 19,39	f 12,57
Nevenbedrijven	„ 0,30	„ 2,08	„ 0,16	
Niet uit het verkeer	„ 1,14	„ 0,48	„ 0,45	„ 0,50
Totaal	f 49,47	f 34,70	f 20,—	f 13,07

b. Zie kolommen-diagram.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

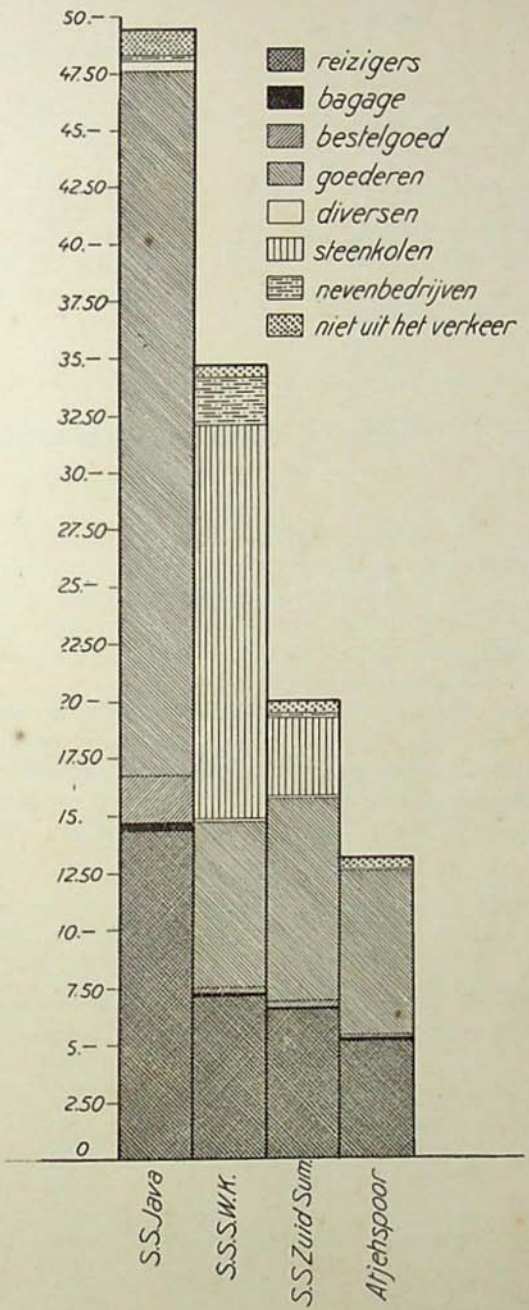

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

322.

	Stukloon	Tijdloon
Bij een werktijd van: 10 uur	$\frac{900}{10} = 90$ ct.	90 ct.
9 uur	$\frac{900 + 10}{9} = 101$ ct.	$90 + \frac{1{,}5 \times 90}{9} = 105$ ct.
8 uur	$\frac{900 + 20}{8} = 115$ ct.	$90 + \frac{1{,}4 \times 1{,}80}{8} = 122$ ct.
7 uur	$\frac{900 + 30}{7} = 133$ ct.	$90 + \frac{1{,}3 \times 2{,}70}{7} = 140$ ct.
6 uur	$\frac{900 + 40}{6} = 157$ ct.	$90 + \frac{1{,}2 \times 3{,}6}{6} = 162$ ct.
5 uur	$\frac{900 + 50}{5} = 190$ ct.	$90 + \frac{1{,}1 \times 4{,}5}{5} = 189$ ct.

Vêrder moeten de hierboven berekende loonen in één lijndiagram worden vergeleken.

323.

De afschrijvingen, in het eerste jaar f 10.000,— bedragende, nemen elk jaar met f 1.000,— toe omdat er steeds uitbreiding plaats vindt. In het 11e jaar echter is de eerste aanschaffing geheel afgeschreven, zoodat dan alleen nog wordt afgeschreven over de uitbreidingen, welke evenwel verder steeds voor f 100.000,— in de boeken zullen voorkomen, omdat elk jaar evenveel uit de boeken moet verdwijnen als de nieuwe uitbreiding bedraagt. De afschrijving blijft dus vanaf het 11e jaar constant f 10.000,—.

De boekwaarde vermindert aan het einde van het 2e jaar van f 100.000,— tot f 99.000,—; einde 3e jaar wederom f 2.000,— minder; 4e jaar f 3.000,— enz. tot op het einde van het 10e jaar een laatste vermindering van f 9.000,— waarna de boekwaarde blijft f 55.000,—. In verband hiermede zal de rente ook van f 6.000,— per jaar evenredig verminderen tot 6% van f 55.000,— = f 3.300,— in het 11e jaar, waarna ook deze uitgaaf constant blijft.

Totale lasten:

	Als wel wordt afgeschr.			Onderh. en repar.	Als niet afgeschr. wordt		
	Totaal	Afschr.	Rente		Rente	Totaal	
1e jaar	f 17.000,—	f 10.000,—	f 6.000,—	f 1.000,—	f 6.000,—	f 7.000,—	1e jaar
2e „	„ 19.000,—	„ 11.000,—	„ 6.000,—	„ 2.000,—	„ 6.600,—	„ 8.600,—	2e „
3e „	„ 20.940,—	„ 12.000,—	„ 5.940,—	„ 3.000,—	„ 7.200,—	„ 10.200,—	3e „
4e „	„ 22.820,—	„ 13.000,—	„ 5.820,—	„ 4.000,—	„ 7.800,—	„ 11.800,—	4e „
5e „	„ 24.640,—	„ 14.000,—	„ 5.640,—	„ 5.000,—	„ 8.400,—	„ 13.400,—	5e „
6e „	„ 26.400,—	„ 15.000,—	„ 5.400,—	„ 6.000,—	„ 9.000,—	„ 15.000,—	6e „
7e „	„ 28.100,—	„ 16.000,—	„ 5.100,—	„ 7.000,—	„ 9.600,—	„ 16.600,—	7e „
8e „	„ 29.740,—	„ 17.000,—	„ 4.740,—	„ 8.000,—	„ 10.200,—	„ 18.200,—	8e „
9e „	„ 31.320,—	„ 18.000,—	„ 4.320,—	„ 9.000,—	„ 10.800,—	„ 19.800,—	9e „
10e „	„ 32.840,—	„ 19.000,—	„ 3.840,—	„ 10.000,—	„ 11.400,—	„ 21.400,—	10e „
11e „	„ 23.300,—	„ 10.000,—	„ 3.300,—	„ 10.000,—	„ 12.000,—	„ 22.000,—	11e „
12e „	„ 23.300,—	„ 10.000,—	„ 3.300,—	„ 10.000,—	„ 12.600,—	„ 22.600,—	12e „

Verder blijft het eerste totaal constant.

Het tweede totaal bedraagt ieder volgend jaar f 600,— meer.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

324.

a.

Dagblad A: 1000 regels kosten f 540,— netto.

1924 $\frac{540}{93}$ = f 5,81 per 1000 exemplaren.

1925 $\frac{540}{93.3}$ = „ 5,79 id.

1926 $\frac{540}{91.8}$ = „ 5,88 id.

1927 $\frac{540}{91.2}$ = „ 5,92 id.

1928 $\frac{540}{90.5}$ = „ 5,97 id.

1929 $\frac{540}{89}$ = „ 6,07 id.

Dagblad B: 1000 regels kosten f 450,— netto.

1926 $\frac{450}{66}$ = f 6,82 per 1000 exemplaren.

1927 $\frac{450}{69}$ = „ 6,52 id.

1928 $\frac{450}{67}$ = „ 6,72 id.

1929 $\frac{450}{68}$ = „ 6,62 id.

Dagblad C: 1000 regels kosten f 467,50 netto.

1924 $\frac{467,5}{72}$ = f 6,49 per 1000 exemplaren.

1925 $\frac{467,5}{72.6}$ = „ 6,44 id.

1926 $\frac{467,5}{73}$ = „ 6,40 id.

1927 $\frac{467,5}{73.7}$ = „ 6,34 id.

1928 $\frac{467,5}{73.2}$ = „ 6,30 id.

1929 $\frac{467,5}{75}$ = „ 6,23 id.

b. Lijndiagram.

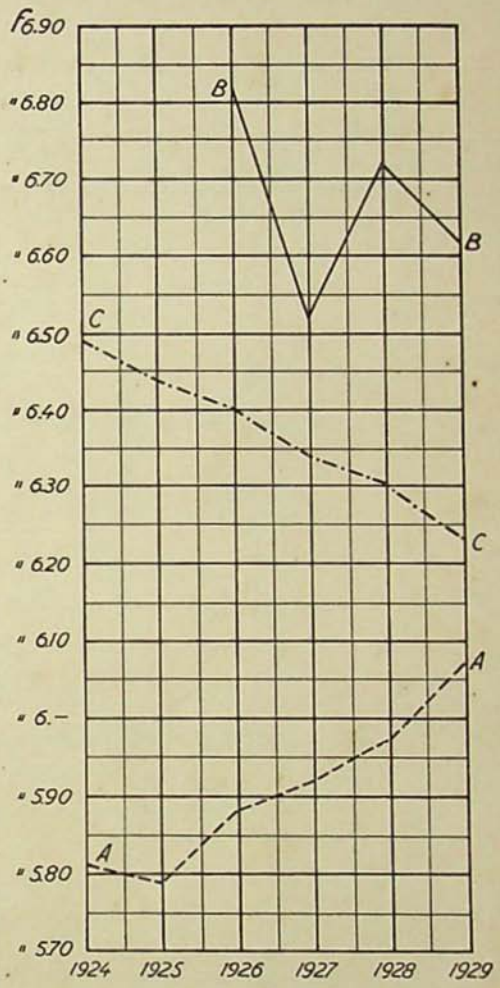

325.

a.

Jaar	BIBIT		
	Kostprijs	Opbrengst	Verschil
1927	f 440,—	550 × f 2,— = f 1.100,—	+ f 660,—
1928	„ 440,—	525 × „ 1,80 = „ 945,—	+ „ 505,—
1929	„ 430,—	600 × „ 1,— = „ 600,—	+ „ 170,—
1930	„ 430,—	500 × „ 0,80 = „ 400,—	— „ 30,—
1931	„ 420,—	600 × „ 1,— = „ 600,—	+ „ 180,—

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Jaar	MAALRIET		
	Kostprijs	Opbrengst	Verschil
1927	f 550,—	$\frac{14}{6} \times \frac{10}{10} \times 0{,}36 \times$ f 950,— = f 798,—	+ f 248,—
1928	„ 550,—	$\frac{13{,}1}{6} \times \frac{9}{10} \times 0{,}36 \times$ „ 900,— = „ 636,66	+ „ 86,66
1929	„ 540,—	$\frac{10{,}2}{6} \times \frac{10}{10} \times 0{,}36 \times$ „ 1.000,— = „ 612,—	+ „ 72,—
1930	„ 520,—	$\frac{8{,}15}{6} \times \frac{10}{10} \times 0{,}36 \times$ „ 950,— = „ 464,55	— „ 55,45
1931	„ 520,—	$\frac{14{,}2}{6} \times \frac{11}{10} \times 0{,}36 \times$ „ 1.000,— = „ 937,20	+ „ 417,20

b.

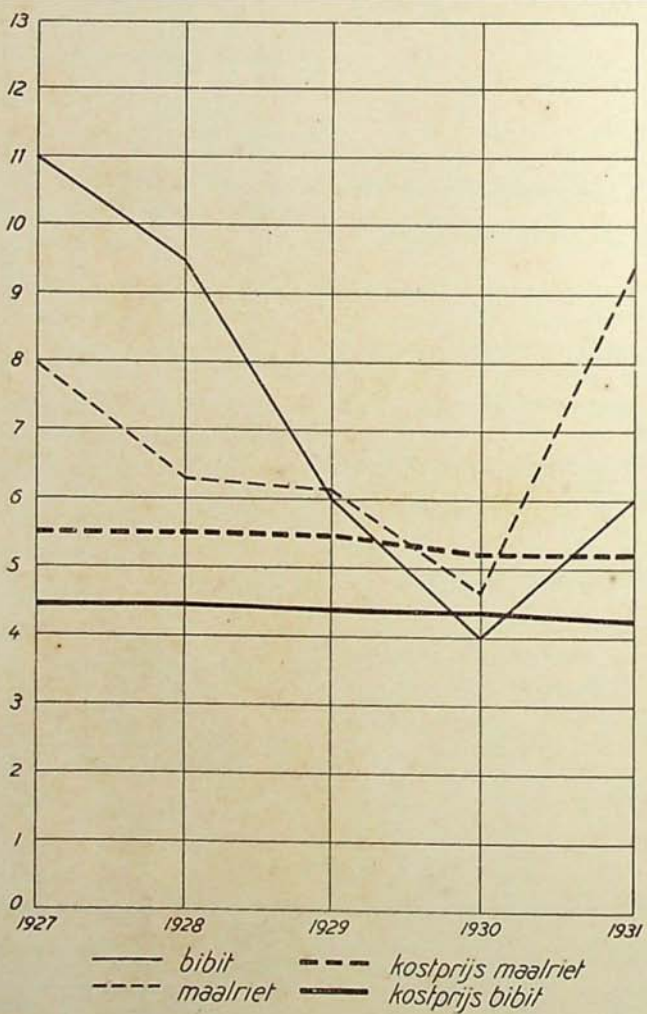

c. 1927 op bibit $d^1\ a^1 > c^1\ b^1$, hetgeen duidelijk uit de teekening blijkt, dus voordeeliger.
1928 idem $d^2\ a^2 > c^2\ b^2$, conclusie als in 1927.
1929 idem $d^3\ a^3 > c^3\ b^3$, idem
1930 op maalriet $d^4\ a^4 < c^4\ b^4$, wanneer op bibit was gewerkt, zou het verlies kleiner zijn geweest; op maalriet derhalve onvoordeeliger.
1931 op bibit $d^5\ a^5 < c^5\ b^5$, wanneer op maalriet zou zijn gewerkt, was de winst grooter geweest, derhalve op bibit onvoordeeliger.

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

326.

Jaar	Kostprijs		A		B		C		D	
	centen per ½ kg	%	aant. bouws	%	boom p. b.	%	kg p. b. p. j.	%	loon p. b. p. j.	%
1921	42	100	2950	100	96	100	2,2	100	46	100
1922	36	86	3072	104	106	110	2,35	107	45	98
1923	38	90	3428	116	80	83	3,15	143	46½	101
1924	35	83	3615	123	59	61	4,1	186	47½	103
1925	31	74	4071	138	56	58	5,1	232	49	107

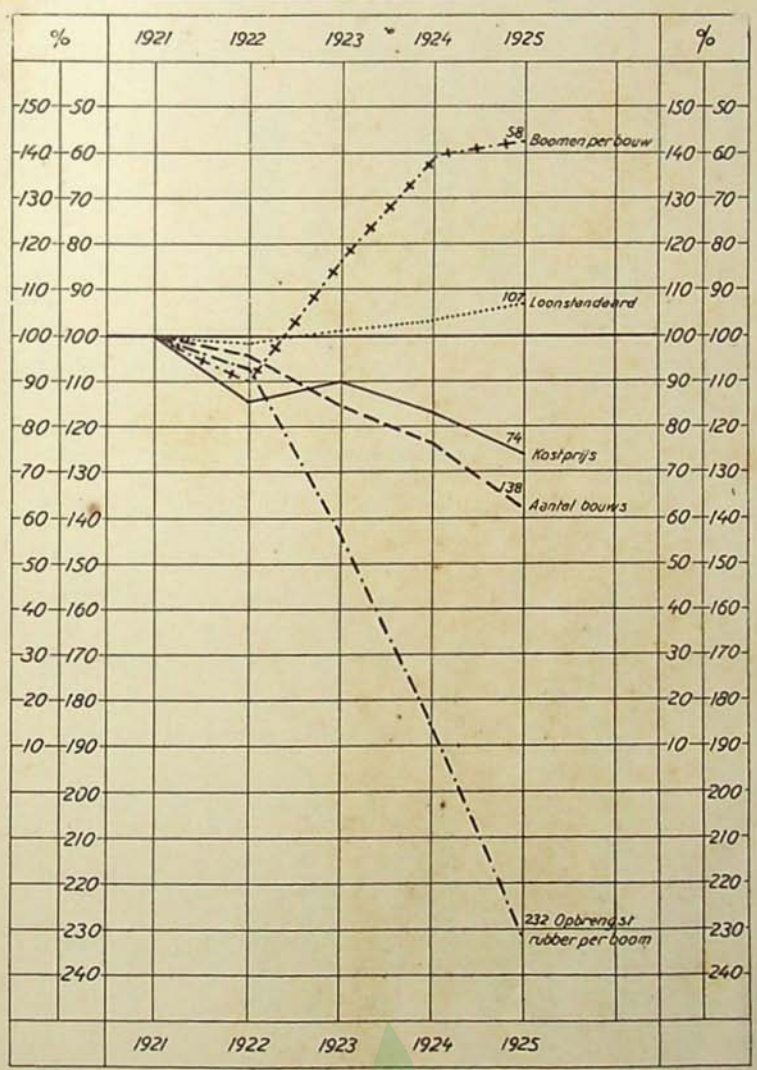

327.

a. **Overzicht**

UITVOER NAAR:				HAVEN	INVOER VAN:			
Per concurrent		Per S. M. I.			Per concurrent		Per S. M. I.	
afv.	kg t.	afv.	kg t.		afv.	kg t.	afv.	kg t.
34	1000	52	500	A	34	2000	52	4000
52	1500	52	600	B	52	1000	52	900
52	800	52	500	C	52	250	52	350
120	2400	105	1200	D	120	1800	105	800
81	800	52	750	E	81	1000	52	600
12	100	26	1400	F	12	200	26	1000
93	3000	52	900	G	93	600	52	200

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

b. **Grafiek**

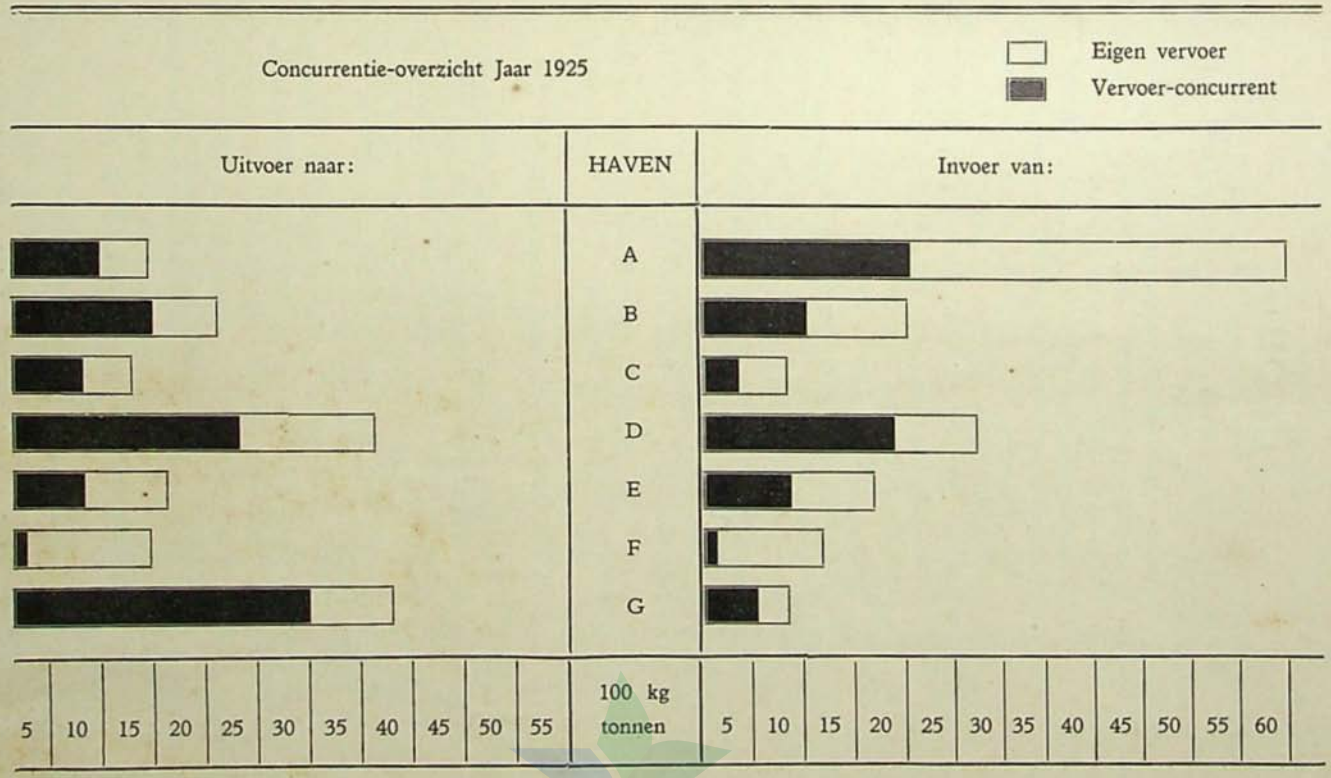

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

INHOUD

AFDEELING I. BOEKHOUDEN EN BALANS

			Blz.
HOOFDSTUK	I.	Oprichting en Overname (Uitw. opg. Nos. 1 t/m 9)	3
„	II.	Reorganisatie en Liquidatie (Uitw. opg. Nos. 11 t/m 16)	10
„	III.	Faillissement (Uitw. opg. Nos. 21 t/m 23)	13
„	IV.	Afschrijvingsrekeningen (Uitw. opg. Nos. 31 t/m 35)	15
„	V.	Reserverekeningen, Pensioen- en Waarborgfondsen (Uitw. opg. Nos. 41 t/m 45	21
„	VI.	Handelszaken (Uitw. opg. Nos. 51 t/m 57)	24
„	VII.	Fabrieken (Uitw. opg. Nos. 61 t/m 64)	32
„	VIII.	Cultuurmaatschappijen (Uitw. opg. Nos. 71 t/m 72)	37
„	IX.	Reederijen (Uitw. opg. Nos. 81 t/m 83)	42
„	X.	Banken (Uitw. opg. Nos. 91 t/m 95)	47
„	XI.	Consortiums (Uitw. opg. Nos. 101 t/m 103)	55
„	XII.	Zaken met Afdeelingen (Uitw. opg. Nos. 111 t/m 112)	58
„	XIII.	Zaken met Bijkantoren (Uitw. opg. Nos. 121 t/m 128)	61
„	XIV.	Afsluiting en Reconstructie van Rekeningen (Uitw. opg. Nos. 131 t/m 136)	70
„	XV.	Correcties (Uitw. opg. Nos. 141 t/m 144)	76
„	XVI.	Dagboeken (Uitw. opg. Nos. 151 t/m 154)	79
„	XVII.	Enkel Boekhouden (Uitw. opg. Nos. 161 t/m 168)	85
„	XVIII.	Diversen (Uitw. opg. Nos. 171 t/m 177)	92

AFDEELING II. HANDELSREKENEN

HOOFDSTUK	XIX.	Goederenhandel (Uitw. opg. Nos. 181 t/m 189)	100
„	XX.	Kostprijsberekeningen (Uitw. opg. Nos. 191 t/m 207)	105
„	XXI.	Munt en Metaal (Uitw. opg. Nos. 211 t/m 215)	115
„	XXII.	Wissels (Uitw. opg. Nos. 221 t/m 226)	116
„	XXIII.	Effecten en Effectencredieten (Uitw. opg. Nos. 231 t/m 239)	118
„	XXIV.	Claims (Uitw. opg. Nos. 241 t/m 245)	122
„	XXV.	Crediet (Uitw. opg. Nos. 251 t/m 255)	124
„	XXVI.	Winstverdeeling (Uitw. opg. Nos. 261 t/m 267)	126
„	XXVII.	Diversen (Uitw. opg. Nos. 271 t/m 280)	131

AFDEELING III. REKENING-COURANT

HOOFDSTUK	XXVIII.	Staffelmethode (Uitw. opg. Nos. 281 t/m 291)	136
„	XXIX.	Scontromethoden (Uitw. opg. Nos. 301 t/m 306)	146

AFDEELING IV. STATISTIEK

Uitw. opg. Nos. 311 t/m 327 151

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

Dr A. VAN THIJN

LEERBOEK DER PLANIMETRIE, met 188 fig., ing. f 1,90, geb. 5e *dr.* f 2,10

VERZAMELING VAN PLANIMETRISCHE VRAAGSTUKKEN (met supplement, bevattende aanwijzingen tot het oplossen), met 15 figuren, ingenaaid f 1,90, gebonden . . . . . 8e *druk* - 2,10

LEERBOEK DER VLAKKE MEETKUNDE, met opgaven.
Deel I, met 141 figuren, ingenaaid f 1,90, gebonden . . . . 10e *druk* - 2,10
Deel II, met 115 figuren, ingenaaid - 1,90, gebonden . . . . . 7e *druk* - 2,10

BEKNOPT LEERBOEK DER STEREOMETRIE, met 120 figuren, ingenaaid f 2,10, gebonden . . . . . 5e *druk* - 2,40

LEERBOEK DER STEREOMETRIE, met 151 fig., ing. f 2,50, geb. 10e *dr.* - 2,90

INLEIDING TOT DE BESCHRIJVENDE MEETKUNDE, met 112 fig., ingenaaid f 1,90, gebonden . . . . . 7e *druk* - 2,10

LEERBOEK DER VLAKKE DRIEHOEKSMETING, met vraagstukken, met 37 figuren, ingenaaid f 1,90, gebonden . . . . . 10e *druk* - 2,10
Antwoorden bij het Leerboek der Vlakke Driehoeksmeting 10e druk - 0,75

REKENKUNDIGE HOOFDSTUKKEN, met opgaven.
Deel I, ingenaaid f 1,25, gebonden . . . . . 2e *druk* - 1,50
Deel II, ingenaaid - 1,25, gebonden . . . . . 2e *druk* - 1,50
Antwoorden bij de Rekenkundige Hoofdstukken, I en II . . . . à - 0,25

LEERBOEK DER ALGEBRA, met vraagstukken.
Deel I, ingenaaid f 1,90, gebonden . . . . . 5e *druk* - 2,10
Deel II, ingenaaid - 1,90, gebonden . . . . . 4e *druk* - 2,10
Deel III, ingenaaid - 1,90, gebonden . . . . . 2e *druk* - 2,10
Antwoorden bij de Leerboeken der Algebra, I—III . . 4e *druk* à - 0,75

ALGEBRAÏSCHE VRAAGSTUKKEN.
Deel I, ingenaaid f 1,90, gebonden . . . . . 7e *druk* - 2,10
Deel II, ingenaaid - 1,90, gebonden . . . . . 5e *druk* - 2,10
Antwoorden bij de Algebraïsche Vraagstukken, I en II 7e *druk* à - 0,75

Dr A. VAN THIJN en W. REINDERSMA

ANALYTISCHE MEETKUNDE, met 78 figuren en een overzicht der formules, ingenaaid f 2,50, gebonden . . . . . f 2,90

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

WOORDENBOEKEN NIEUWE TALEN

ELK DEEL AFZONDERLIJK VERKRIJGBAAR

M. J. KOENEN—Dr. J. ENDEPOLS

VERKLAREND HANDWOORDENBOEK DER NEDERLANDSCHE TAAL

ZESTIENDE DRUK

In één deel . . . . . f 5,60

In zijn streven naar scherper omlijning der verschillende beteekenissen is Dr. Endepols uitnemend geslaagd. *Weekblad M. O.*

K. R. GALLAS en C. R. C. HERCKENRATH

I. FRANSCH-NEDERLANDSCH
II. NEDERLANDSCH-FRANSCH

Twee deelen f 7,50; elk deel afzonderlijk . . . . . f 3,75

Dit Fransche Woordenboek geeft bij ieder woord de uitspraak phonetisch aan

De auteurs slaagden erin hier de goede eigenschappen van de woordenboeken van Gallas en van Herckenrath in twee deelen, waarvoor dit boek in de plaats treedt, te combineeren.

I. VAN GELDEREN en J. H. VAN BECKUM

I. DUITSCH-NEDERLANDSCH
II. NEDERLANDSCH-DUITSCH

ZEVENDE DRUK

Twee deelen f 7,50; elk deel afzonderlijk . . . . . f 3,75

Voor het gewone gebruik eenvoudig jé woordenboek! En op de hoogte! De reclame, die voor dit woordenboek wordt gemaakt, is in alle opzichten gewettigd. *De Chr. Onderwijzer N.O.I.*

K. TEN BRUGGENCATE—A. BROERS

I. ENGELSCH-NEDERLANDSCH
II. NEDERLANDSCH-ENGELSCH

ELFDE DRUK

Twee deelen f 7,50; elk deel afzonderlijk . . . . . f 3,75

Ik geloof stellig, dat de onbevooroordeelde gebruiker spoedig tot de overtuiging zal komen, dat dit thans het beste Engelsch Woordenboek is, dat wij in ons land bezitten. Jos. Pothast in het *Orgaan van de Ver. v. M. U. L. O.*

PRIJS DER 4 WOORDENBOEKEN NIEUWE TALEN, PER STEL BESTELD F 27,00

UITGAVEN VAN J. B. WOLTERS — GRONINGEN, DEN HAAG, BATAVIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL RI
PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA

PERPUSTAKAAN NASIONAL
REPUBLIK INDONESIA